

Dabas – Bercsényi utca
0377/1 hrsz-ú terület
településrendezési eszközökben
mezőgazdasági terület építési előírásainak módosításához

Készítette:
Berek Tájépítész Iroda Kft.

2021. április-június

Tartalomjegyzék

Natura 2000 hatásbecslés.....	1
BEVEZETÉS.....	4
1 AZONOSÍTÓ ADATOK	4
1.1 A terv készítője és a beruházó	4
1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek	4
2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET.....	4
2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van.....	4
2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása	10
3 A TERV BEMUTATÁSA	16
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása	16
3.1.1. A településrendezés célja.....	16
3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja	17
3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama	17
3.2.1. Közvetett hatásterület	18
3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése.....	19
3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése	20
3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés.....	21
3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	21
4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI	22
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása	22
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmelléletekkel	22
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke.....	23
4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága.....	23
4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében.....	23
4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.).....	23

4.3.4.	A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest	24
4.3.5.	A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése.....	24
5	ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK.....	24
5.1.	A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)	24
5.2.	A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.....	24
6	A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI	25
6.1.	A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	25
6.2.	A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).....	25
7	A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	25
8	KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK	27

BEVEZETÉS

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről jogszabály szerint a Natura 2000 területek hatásbecslési dokumentációját a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A hivatkozott jogszabály (5) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben a hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés **önálló részeként** kell elkészíteni.

1 AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1 A terv készítője és a beruházó

A beruházó neve: Dabas Város Önkormányzata

A terv készítője: Dabas Város Önkormányzata, 2370 Dabas, Szent István tér/B

Telefon: 06/29/561-200, 06/29/561-201

1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek

A hatásbecslési dokumentáció elkészítésére, a Z.É. Műhely Kft. megbízása alapján_a Berek Tájépítész Iroda Kft. (1025 Budapest Zöldmáli lejtő 10/B. A lph. Fsz/2.) kapott megbízást, a dokumentációt Schindler-Kormos Eleonóra (Mobil: 06/20-5999-382) állította össze.

2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó Natura 2000 területeken előforduló közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló rendelet állapítja meg.

1. 1. Név: Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

1. 2. Azonosító kód: HUDI 20051

1. 3. Kiterjedés: 12 213.44 ha (Legutóbbi adatfrissítés: 2012-10-01)

1. 4. A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és/vagy fajok

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>angusorba officinalis</i>)	6510
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki gyepek	6260

Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0
---	------

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód
Pannon homoki gyepek	6260
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0

Közösségi jelentőségű növényfaj	Natura 2000 kód
Csengettyűvirág (<i>Adenophora liliifolia</i>)	4068
Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	2285
Homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>Arenaria</i>)	4098
Kisfészekű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	4081

Közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	1324
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	1355
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	1220
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	1188
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	1993
Vágó csík (<i>Cobitis taenia</i>)	1149
Réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)	1145
Szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	1134
Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	1335
Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	1321
Lápi póc (<i>Umbra krameri</i>)	2011
Vérfű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)	1059
Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	1060
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	1083
Szarvas ganéjtűró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	4011
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	1307
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	1323
Pisze denevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	1308
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Magyar futrinka (<i>Carabus hungaricus</i>)	4013
Hosszúfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)	1014
Keleti lápi bagoly (<i>Arytrura musculus</i>)	4027

Kiemelt közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298

1. 5. Érintett települések: Alsónémedi, Ócsa, Inárcs, Kakucs, Újhartyán, Dabas, Táborfalva, Tatárszentgyörgy

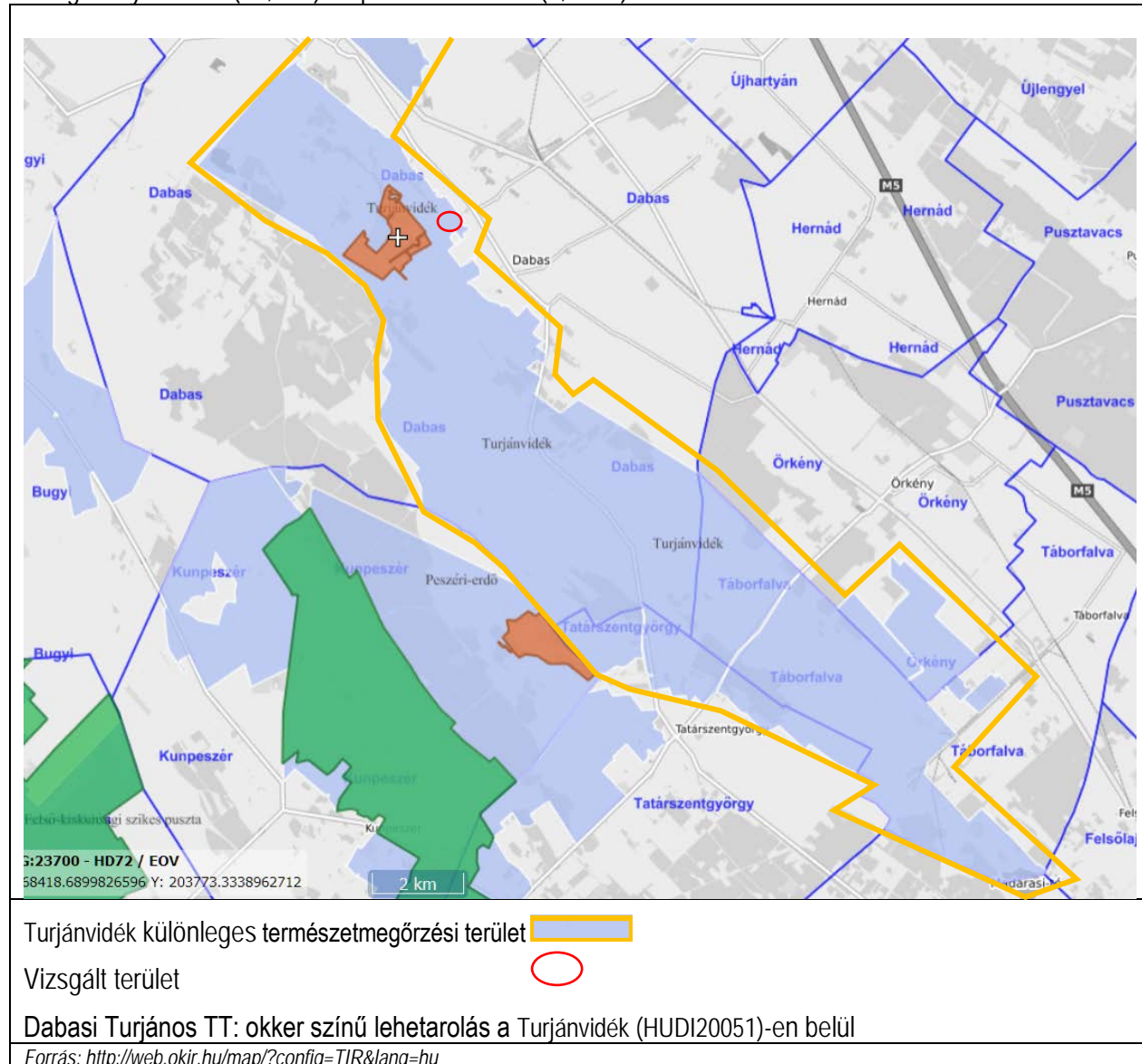
1. 6. Jogi helyzet

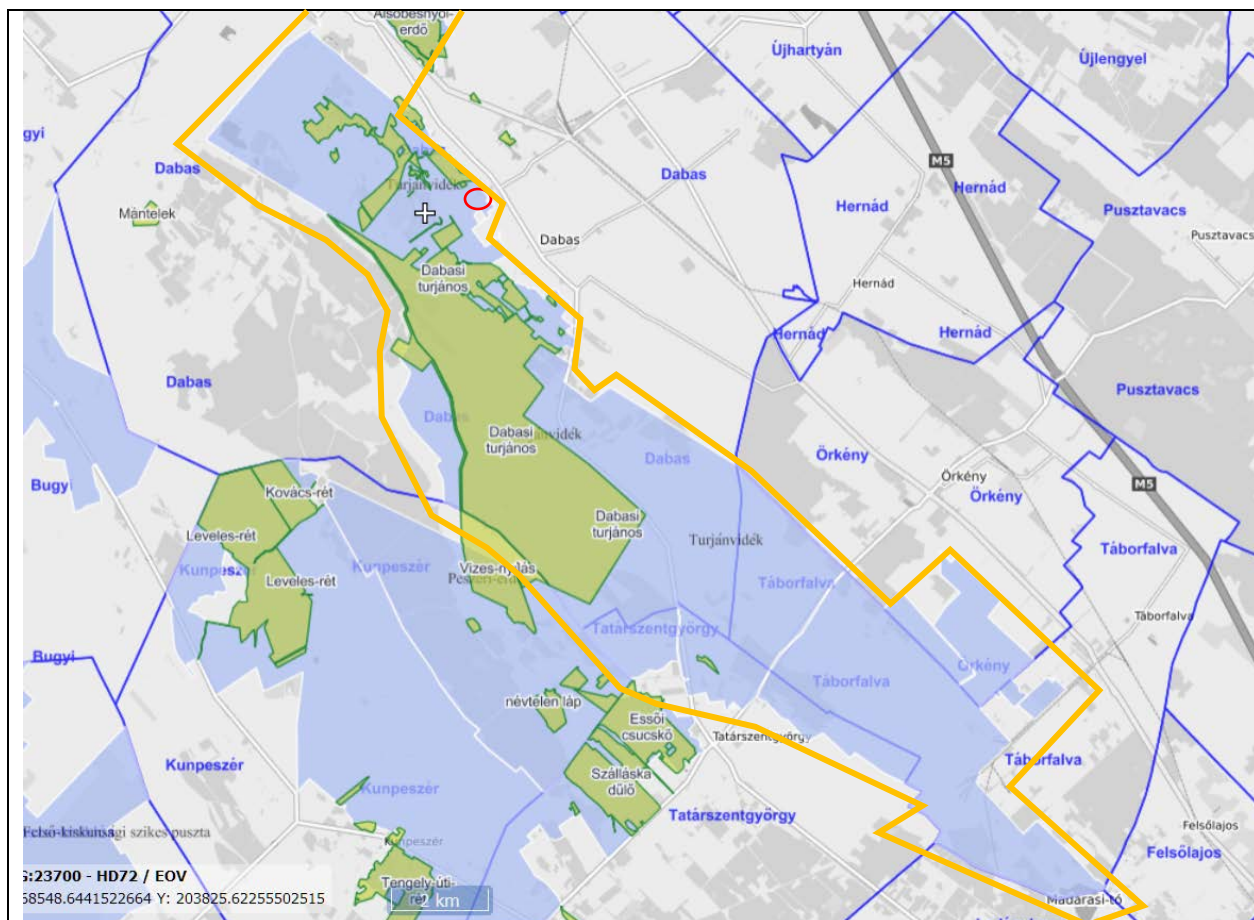
1.6.1. Egyéb védeltségi kategóriák

A Turjánvidék (HUDI20051) jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A terület egy része jelenleg áll országos természetvédelmi oltalom alatt (Dabasi Turjános TT), kezelési tervvel rendelkezik.

A Turjánvidék jelentős része ex lege védett lápterület.

A terület országos Ökológiai Hálózatban, legnagyobb arányban magterületként (69,96 %) és kisebb részben ökológia folyosóként (16,5 %) és pufferterületként (5,38 %) azonosított.

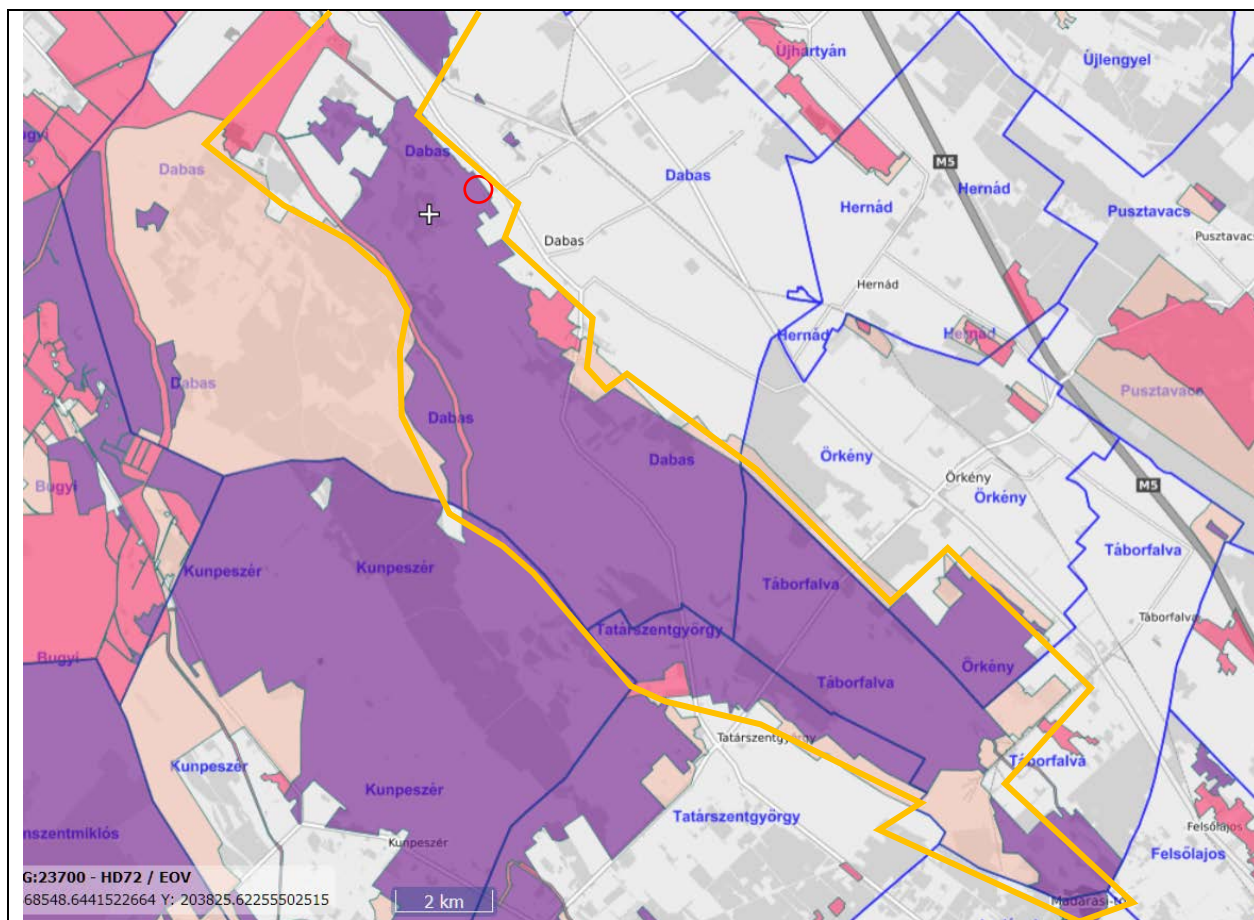

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Dabasi turjános ex lege védett lápok: zöld színnel jelölve a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Ökológiai hálózat-Magterület övezete lila színnel jelölve

Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezete sötét rózsaszínnel jelölve

Ökológiai hálózat-Pufferterület övezete világos rózsaszínnel jelölve.

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Vonatkozó jogszabályok

- 1996. évi LIII.tv. A természet védelméről
- 1993. évi XLVIII.tv. A bányászatról
- 1994. évi LV. tv. A termőföldről
- 1995. évi LIII.tv. A környezet védelmének általános szabályairól
- 1996. évi LIV.tv. Az erdőről és az erdő védelméről szóló, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelettel
- 1996. évi LV.tv. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelettel
- 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 276/2004. (X. 8.) Kormány Rendelet a természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról

- 166/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a tájvédelmi szakhatósági hatáskörbe tartozó engedélyezési eljárásokról
- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 13/2001 KÖM rendelet a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
- 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet a telekalakításról
- 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról, illetve az e rendeletet módosító 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet,
- mely a 4/2004. FVM rendeletet kiegészíti a támogatható területre és az állatállományra vonatkozó értékelési szempontokkal.
- 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- A Bizottság Határozata (1996. december 18.) a Natura 2000 keretében javasolt területek adatszolgáltatási űrlapjáról (97/266/EK). E. Függelék: A terület természetvédelmi helyzetét befolyásoló hatások és tevékenységek. Az Európai Közösség Hivatalos Lapja (1997. 04. 24.) L 107.
- 269/2007 (X. 18.) Korm. r. A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

1.6.2 A terület rendeltetése: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

1.7. A kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelytípusok

Az országos állományhoz viszonyított arány

A: 100% \geq p > 15%,

B: 15% \geq p > 2%,

C: 2% \geq p > 0%,

D: nem jelentős, előfordul

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)				
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező	
Csengettyűvirág	<i>Adenophora liliifolia</i>		30 - 30			A
Kisfészki aszat	<i>Cirsium brachycephalum</i>		-			C
Homoki kikerics	<i>Colchicum arenarium</i>		50000 - 100000			C
Homoki nőszirm	<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>		-			A
Keleti lápbagolylepke	<i>Arytrura musculus</i>		-			C
Szarvas álganéjtűró	<i>Bolbelasmus unicornis</i>		-			B
Magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>		-			A
Nagy hősincér	<i>Cerambyx cerdo</i>		-			C
Ezüstsávós szénalepke	<i>Coenonympha oedippus</i>		2500 - 3000			A
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>					C
Magyar tarsza	<i>Isophya costata</i>					C
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>		100 - 500			C
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>		100 - 500			B
Vérfű-hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>		1500 - 2000			B
Harántfogú törpecsiga	<i>Vertigo angustior</i>		-			C

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)			
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező
Vágó csík	<i>Cobitis elongatoides</i>		500 - 1000		B
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>		100000 - 100000		B
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>		100000 - 100000		B
Lápi póc	<i>Umbra krameri</i>		1000 - 2000		B
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>		100 - 200		C
Dunai tarajosgőte	<i>Triturus dobrogicus</i>		400 - 500		C
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>		100 - 200		C
Rákosi vipera	<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>		150 - 150		A
Nyugati piszedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>		-		C
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>		18 - 18		C
Nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>		-		C
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>		-		C
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>		-		C
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>		40 - 40		C
Úrge	<i>Spermophilus citellus</i>		-		C

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

Élőhely kód	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
91	éger- és kőrsligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	1089,45	9
6260	pannon homoki gyepek	810	10
6410	kékperjés láprétek	799,39	7
6440	ártéri mocsárrétek	315,04	3
6510	üde magas fűvű kaszálórétek	100	3
3160	láptavak és hínárnövényzetük	12,21	0,1
5130	dombvidéki száraz borókás cserjések	12,21	0,1
7210	télisásosok	12,21	0,1
7230	mészkezdvelő üde láp- és sásrétek	35,76	1
3150	természetes jellegű eutróf tavak és hínárnövényzetük	21,51	0,1
91F0	keményfás ligeterdők	188,26	1,7
9110	euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek	25	1
91N0	pannon homoki borókás-nyárasok	329,76	2,7

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása

A vizsgált (TSZT-ben B33 sz. módosítással jelölt) terület jelenleg mezőgazdasági területi besorolásban található. A tanya jelentős része gyeppel borított. A telek szélén telepített faállomány található, sűrű, több szintes cserjeszinttel.

A tervezési terület Magyarország területére jelenleg elfogadott tájfelosztás szerint (Dövényi 2010) a Duna-Tisza közti síkvidék középtájon belül a Kiskunsági-homokhátság kistáj területére esik.

A hatásterület növényföldrajzi értelemben a pannóniai flóratartomány (*Pannonicum*) Alföld flóravidékén (*Eupannonicum*) belül a Duna-Tisza köze flórajárás (*Praematrix*) területére esik.

A vizsgálati dokumentáció részben a területbejárások során végzett felmérések, részben a területre vonatkozó szakanyagok (lásd felhasznált irodalom) alapján került összeállításra. A felmérések révén megfelelő információk birtokában megfelelő alapot jelent a véleményalkotásra és a természetvédelmi következtetések levonására.

A mezofil erdőövek megszűnését követő, intenzív mezőgazdasági növénytermesztés megszűnésével másodlagosan kialakult rétek, valamint a Duna-Tisza-csatorna mellett eredeti réttársulások fajai találhatók meg a telken.

A faji összetétel a térben lassan, fokozatosan, általában a lejtéssel, illetve a talajvízszinttel kapcsolatosan változik.

A pangó vizes termőhelyeken a magasabb talajvízszinthez kapcsolódó társulások és a száraz homoki gyepek társulásainak fajai keverednek a telken. A faji összetételben az eredeti, természetes körülményeket jelző fajok mellett jelentékeny szerepet kapnak a zavarástűrő növények, olykor a taposást és legelést is elviselő gyom jellegű fajok. Megtalálhatóak a természetesen erdei és erdőszegély-növények, továbbá a természetes fátlan termőhelyekről, ösgyepekről, mocsárrétekről származó fajok. Valamennyien fénykedvelő, heliofil szervezetek. A társulások állapotát a hagyományos kaszálás, és legeltetés tartja fenn. Virágokban gazdag nedves kaszálórét.

A telek beépített területe a falusias lakóterülethez kapcsolódik, közvetlenül a Dabasi Lovas Vendégház szomszédságában. A telek lakóterület szomszédságában lévő részén szerszámtárolók, szénatárolók találhatóak (I.).

Ettől délre lovaskarámok, lovas oktatópályák kerültek kialakításra (II.).

Még délebbre homokpusztai gyeptársulás található néhol gyomfajokkal (III.). A III. területrész határán húzódik egy árok, ami korábban a rizsföldek vízszabályozását biztosította.

A vízelvezető ároktól délre lévő területrész (IV.) szintén gazdag homokpusztai gyeptársulás gyomnövények nélkül. A déli (délnyugati) telekhatár, A IV. terület határa a Duna-Tisza csatorna mentén található.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Az I. területrész: A faji összetétel nagyon szegényes, a taposás miatt növényállomány alig található. A meglévőben sok a gyomfaj.

A II. területrész: A faji összetétel itt is szegényes a taposás, valamint az állandó legelés miatt csak egy szintű gyepterület állomány található.

A III-IV. területrész: hármás, magas gyepterület-lágyszárú-szinttel (felső 80–120 cm magas, alsó 30–50 cm magas) rendelkezik. Sokirányú ökológiai és florisztikai kapcsolat állapítható meg. A társulás feltehetően a termőhely hosszan tartó, lassú kiszáradásának eredménye, az üde láprétek fajai hiányzanak belőle. Ugyanakkor a kiszáradó láprétek és a kaszálórétek közt kialakuló tipikus szukcessziós átmenet állapítható meg.

Mindkét területrészben a nádképző kékperje (*Molinia arundinacea*), a fehér zászpa (*Veratrum album*), a muharsás (*Carex panicea*), a keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*), a szarvaskerep (*Lotus corniculatus*), a homoki káka (*Holoschoenus romanus*), a mezei zsálya (*Salvia pratensis*), sziki cickafark (*Achillea asplenifolia*), a budai imola (*Centaurea sadleriana*) (vagy vastövű imola (*Centaurea scabiosa*) elnyílásban csak a kaszattermés volt látható), a margaréta (*Leucanthemum vulgare*), ördögharaptafú (*Succisa pratensis*) is megtalálható.

A III. terület növényállománya kevésbé fajgazdag, mint a IV. területé. A III. terület társulása több gyomosító fajt is tartalmaz. Pl.: terjőke kigyószisz (*Echium vulgare*), mezei katáng (*Cichorium intybus*).

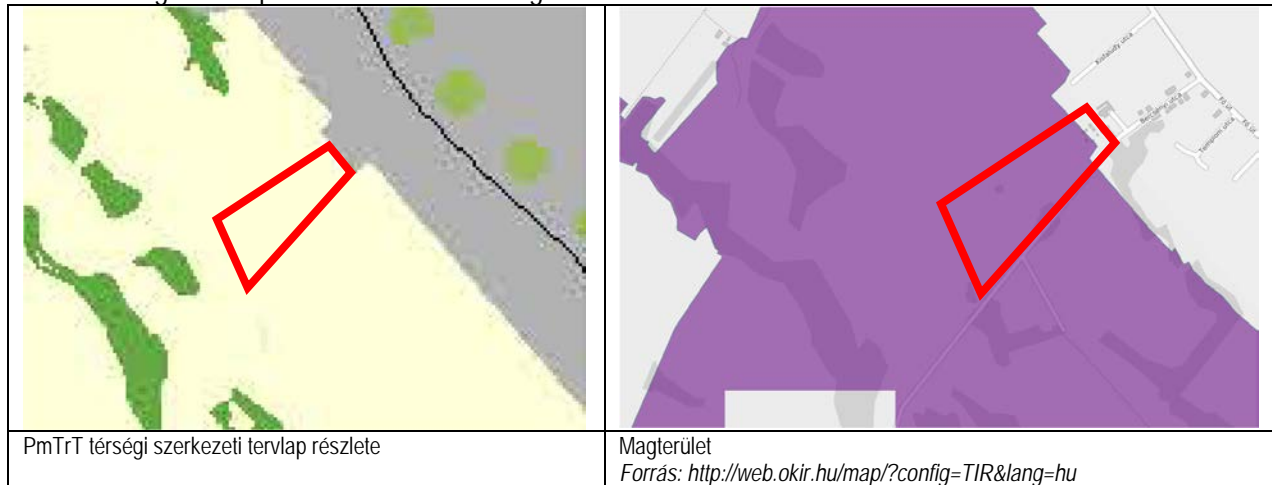
A IV. területen még látható volt a kígyógyökerű keserűfű (*Polygonum bistorta*), a hússzínű ujjaskosbor (*Dactylorhiza incarnata*) fehér változata, a réti boglárka (*Ranunculus acris*).

A IV. terület határán a Duna-Tisza-csatorna partján domináns fajok a nagy termetű dudvásszárú évelők, aminek kórójuk télen is jól látható. A keskeny sávban kísérő állományok szorosan érintkeznek a szomszédos társulásokkal: gyapjúsások (*Eriophorum latifolium*, *E. angustifolium*), mocsári zsurló (*Equisetum palustre*), közönséges nád (*Phragmites australis*), szürke sás (*Carex flacca*), Serevény fűz (*Salix repens* subsp. *rosmarinifolia*), réti legyezőfű (*Filipendula ulmaria*).

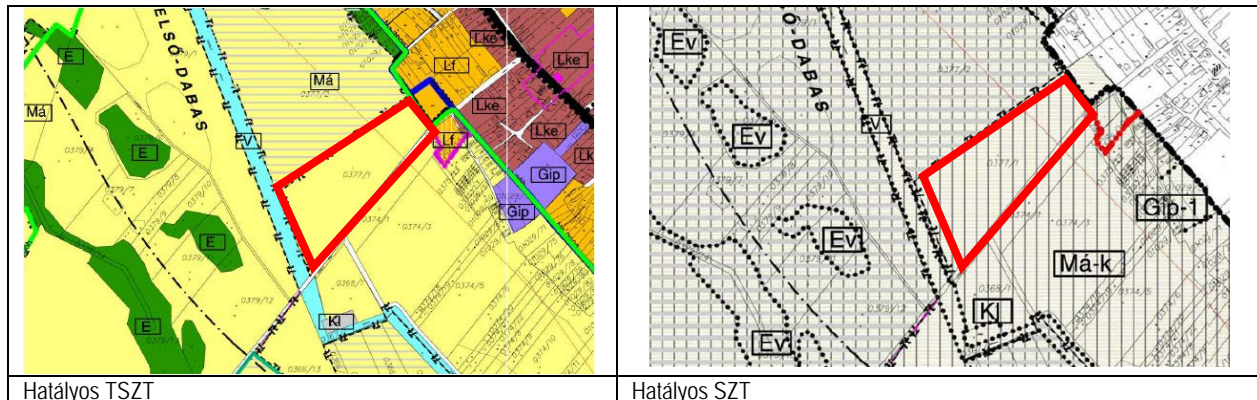
A telekhatár délkeleti oldalán az út mellett telepített fasor található magas két-három szintű magról sarjadó, felnövő cserjesávval (Alnus, Populus, Acer, Sambucus, Rosa). A telek bejáratánál díszkerti évelő és fásszárú fajok találhatóak (Corylus, Betula, Pyrus, Iris, Gladiolus).

A telek térségi és településrendezési adottságai

A terület a PmTrT-ben mezőgazdasági térségben található. Az OTrT-PmTrT ökológiai hálózat övezetei közül a magterülete fedi le csaknem teljesen. Azon telekrész marad ki az övezetből, amely régóta beépített.

A hatályos TSZT-ben általános mezőgazdasági területfelhasználásban, a SZT-ben ennek megfelelő övezetben található.

Az OTrT-PmTrT szerint érintett még:

- honvédelmi és katonai célú terület által érintett település övezetével (de nem honvédelmi terület),
- ásványi nyersanyagvagyon által érintett település övezetével (de már nem bányatelek),
- klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település övezetével,
- tájképvédelmi övezetével.

Délnyugati határán a Duna-Tisza csatorna vízgazdálkodási térségként határolja. Északról, délről, keletről mezőgazdasági térséggel, északkeletről a települési térséggel határos.

Délre a közelben PmTrT sajátos térségében különleges katonai területek találhatóak.

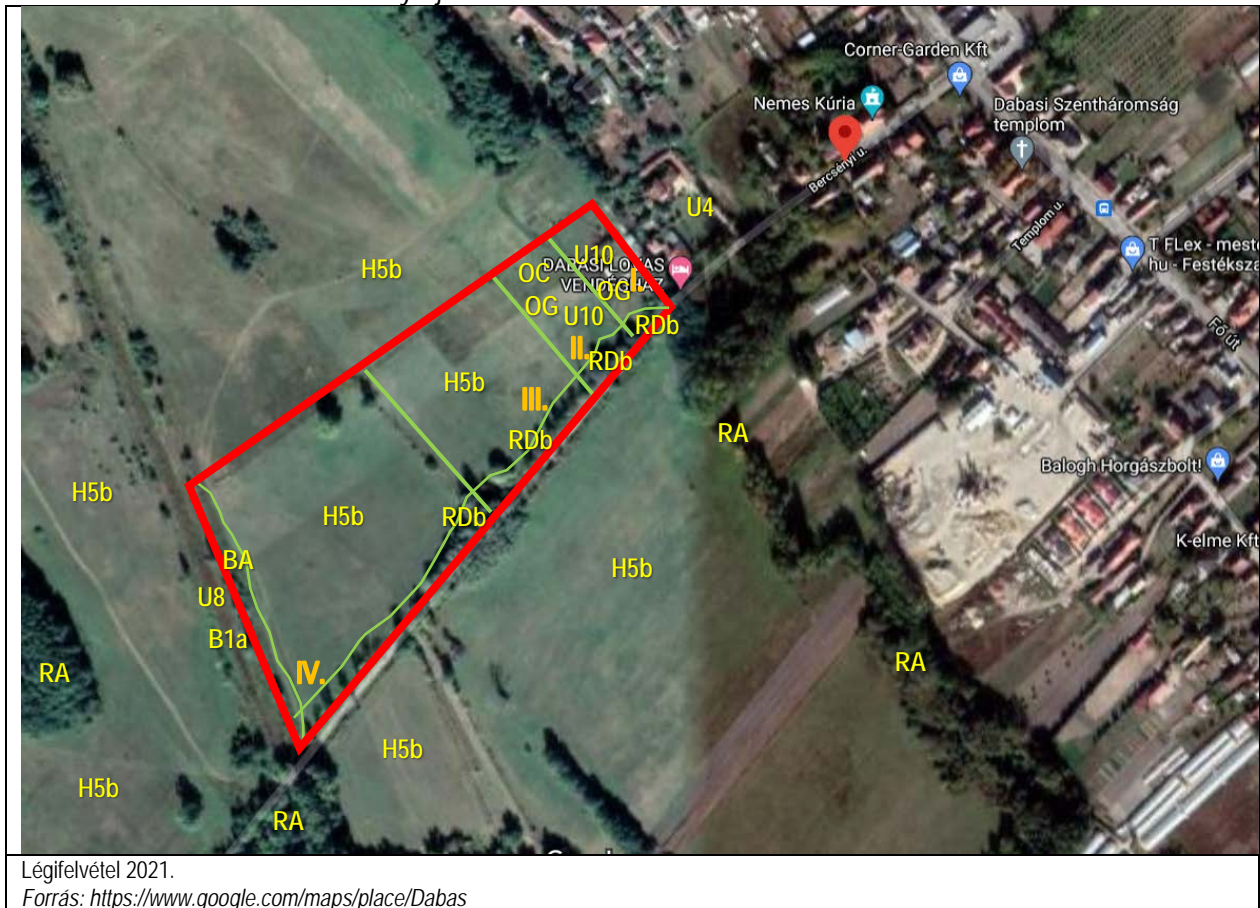
A csaknem sík terület délkeletre lejt, 96-100 m B.f.

A módosítandó terület kiterjedése: telek 5,9236 ha, fejlesztési terület: **0,47 ha**.

A módosítandó terület kiterjedése a Natura 2000 területen belül telek 5,9236 ha, fejlesztési terület: **0,47 ha**.

A módosítandó területet érintett helyrajzi számok: 0377/1.

A Natura2000 területet érintett helyrajzi számok: 0377/1.

RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok

A tervezési területen kívül elszórtan álló őshonos fák alkotta facsoportok lágyszárú növényzet (gyep, nádas felett) és néhány fa szélességű fasor, erdősáv. A facsoport gyeppel élőhelykomplexet képezve jelenik meg. Idegenhonos fafajok, gyümölcsfák vízfolyások mentén találhatóak. Kisebb csoportokban található fák alkotják, amelyek alatt lágyszárú növényzet található.

A fák közül legjellemzőbbek a mézgás éger (*Alnus glutinosa*), a fűz- (*Salix*), a nyár- (*Populus*), a juhar (*Acer*) fajok. Néhány gyümölcsfa: dió (*Juglans regia*), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*) is előfordul.

A fák alatt, illetve a fasorokban a gyakoribb hazai cserjék is előfordulnak, leginkább a kökény (*Prunus spinosa*), a gyepűrózsa (*Rosa canina* agg.), a fekete bodza (*Sambucus nigra*), nedvesebb helyeken a reketyefűz (*Salix cinerea*).

A „gyepszintet” a kapcsolódó gyeves vagy vizes élőhely fajai adják. A fasorok alatt tág tűrőképességű, zavarástűrő fajok találhatóak.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 5, mert Idős, vastag (60 cm átmérő felett) fákból álló, ill. min. 15 db idős fát tartalmazó facsoportok természetközeli környezetben.

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) helyben: jó

RDb – Tájidegen fafajokkal elegyes jellegű erdők és ültetvények

A vizsgált terület délkeleti szélén idős fákat, holt fát is tartalmazó fás területrészekben a cserje- és gyepszint struktúrája is változó.

A lombos szint legfontosabb idegenhonos lombos fajai: fehér akác (*Robinia pseudoacacia*), nemes nyár (*Populus × euramericana*) fajták, fekete dió (*Juglans nigra*), zöld juhar (*Acer negundo*), kései meggy (*Padus serotina*). Az idegenhonos fafajok aránya 50 – 70-80% közötti. A cserjeszint fajai részben a lombkoronaszintet adó fák magonciból állnak. A cserjeszint faji közt még zavarástűrő és általánosan elterjedt cserjefajokat találunk. Fekete bodza (*Sambucus nigra*), szeder (*Rubus spp*), kökény (*Prunus spinosa*).

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 3, mert változatos szerkezetű, idős és holtfát is tartalmazó állomány, és az eredeti élőhely fajaiból is többet őriznek.

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) helyben: Kicsi/közepes, mert az adott állomány inváziós fafajt részben tartalmaz, de az erdős, égerben gazdag környezet segíti a regenerációt.

H5b – Homoki sztyeprétek

Az alföldi homokhátságok, folyóvölgyek hordalékkúpjainak homoksztyepréte, az alapkőzet kolloidokban gazdag homok. Kötődnek a kedvező vízellátottsághoz. A talajvízszint csökkenése miatt a sztyepréti fajok is megjelennek. Mivel korábban intenzív mezőgazdaság folyt a területen, mivel a háborgatott termőhelyen regenerálódott, másodlagosnak tekinthető kialakulása. Természetes állapotukban összetett, a degradáció hatására leegyszerűsödve jelenik meg a III. terület egységen. Kétszikűekben meglehetősen gazdag, fajdiverzitása magas. Itt is jellemzően a nyílt homokpusztagyeppelel [G1], lóp- vagy mocsárrétekekkel [D], jellegűen száraz gyepekkel [OC] együtt fordulnak elő. Kétszikűek alkotják a gyepek nagy részét.

Jellemző a nádkéjú kékperje (*Molinia arundinacea*), a fehér zászpa (*Veratrum album*), a muharsás (*Carex panicea*), a keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*), a szarvaskerep (*Lotus corniculatus*), a homoki káka (*Holoschoenus romanus*), a mezei zsálya (*Salvia pratensis*), sziki cickafark (*Achillea asplenifolia*), a budai imola (*Centaurea sadleriana*) (vagy vastövű imola (*Centaurea scabiosa*)) elnyílásban csak a kaszattermés volt látható), a margaréta (*Leucanthemum vulgare*), ördöggaraptafű (*Succisa pratensis*) is megtalálható.

A III. terület növényállománya kevésbé fajgazdag, mint a IV. területé. A III. terület társulása több gyomosító fajt is tartalmaz. Pl.: terjőke kigyószisz (*Echium vulgare*), mezei katáng (*Cichorium intybus*).

A IV. területen még látható volt a kígyógyökerű keserűfű (*Polygonum bistorta*), a hússzínű ujjaskosbor (*Dactylorhiza incarnata*) fehér változata, a réti boglárka (*Ranunculus acris*).

A IV. terület határán a Duna-Tisza-csatorna partján domináns fajok a nagy termetű dudvásszárú évelők, aminek kórójuk télen is jól látható. A keskeny sávban kísérő állományok szorosan érintkeznek a szomszédos társulásokkal: gyapjúsások (*Eriophorum latifolium*, *E. angustifolium*), mocsári zsurló (*Equisetum palustre*), közönséges nád (*Phragmites australis*), szürke sás (*Carex flacca*), serevény fűz (*Salix repens* subsp. *rosmarinifolia*), réti legyezőfű (*Filipendula ulmaria*).

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: Jól tűrik az enyhe legeltetést, és az évi egyszeri kaszálást.

4 a III. terület részen, mert a jó állapotú, de gyomfajok is megtalálhatóak, ugyanakkor a regenerációban előrehaladott és fajgazdag másodlagos állomány

5 a IV. terület részen fajgazdag, záródó állomány

Regenerációs potenciál: Jó, mert nincs mélykaszás, gyakori legeltetés, égetés.

OC – Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok

Kevert fajkészletű (sokféle cönológiai preferenciájú fajból álló), gyepek (*Festuca pseudovina* és *rupicola*, *Agropyron (Elymus) repens*, *Cynodon dactylon*, *Lolium perenne*, *Papaver rhoeas*, *Cichorium intybus*, *Solidago sp.*, *Cirsium erisithales*, *Cirsium arvense*, *Sonchus arvensis*, *Malva neglecta*, *Rumex acetosa*, *Capsella bursa-pastoris*) gyomos, zavart és regenerálódó másodlagos szárazgyep, néhol magaskórós, rendszeresen taposott, néhol túlkaszált.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajokból álló, részben gyomos állomány.

Regenerációs potenciál összességében közepes: mert a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalistákban nem teljesen szegény, és mert még jelentős tápanyagnövekedés történt. Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) szomszédos szántón.

OG – Taposott gymnóvényzet és ruderalis iszapnövényzet

Erős taposással zavart, egyszintű, többnyire alacsony, elfekvő növényzet, csupasz földfelszínek gyomvegetációja, valamint ruderalis iszapnövényzete. Jellemző az egyéves ruderalis pionír növényzet. Madárkeserűfű (*Polygonum aviculare agg.*), egynyári perje (*Poa annua*), angolperje (*Lolium perenne*), nagy útifű (*Plantago major*), heverő tócsahúr (*Peplis portula*), kakaslábfű (*Echinochloa crus-galli*).

Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajokból álló, gyomos állomány.

Regenerációs potenciál összességében gyenge: mert bár a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalisták is megtalálhatók, a degradált felület mérete és a használat miatt a regenerálódás mértéke minimális.

U10 – Tanyak, családi gazdaságok

A településtől részben elváltak található, állattartásra, szolgáló épületek a körülöttük található udvarral, kerttel, kisebb gyümölcsfatelepipítésekkel.

Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajokból álló, gyomos állomány.

Regenerációs potenciál összességében gyenge: mert bár a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalisták is megtalálhatók, a degradált felület mérete és a használat miatt a regenerálódás mértéke minimális.

3 A TERV BEMUTATÁSA

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása

3.1.1. A településrendezés célja

A településrendezés célja a település területének megfelelő felhasználása és az építés helyi rendjének szabályozása, amelyek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja.

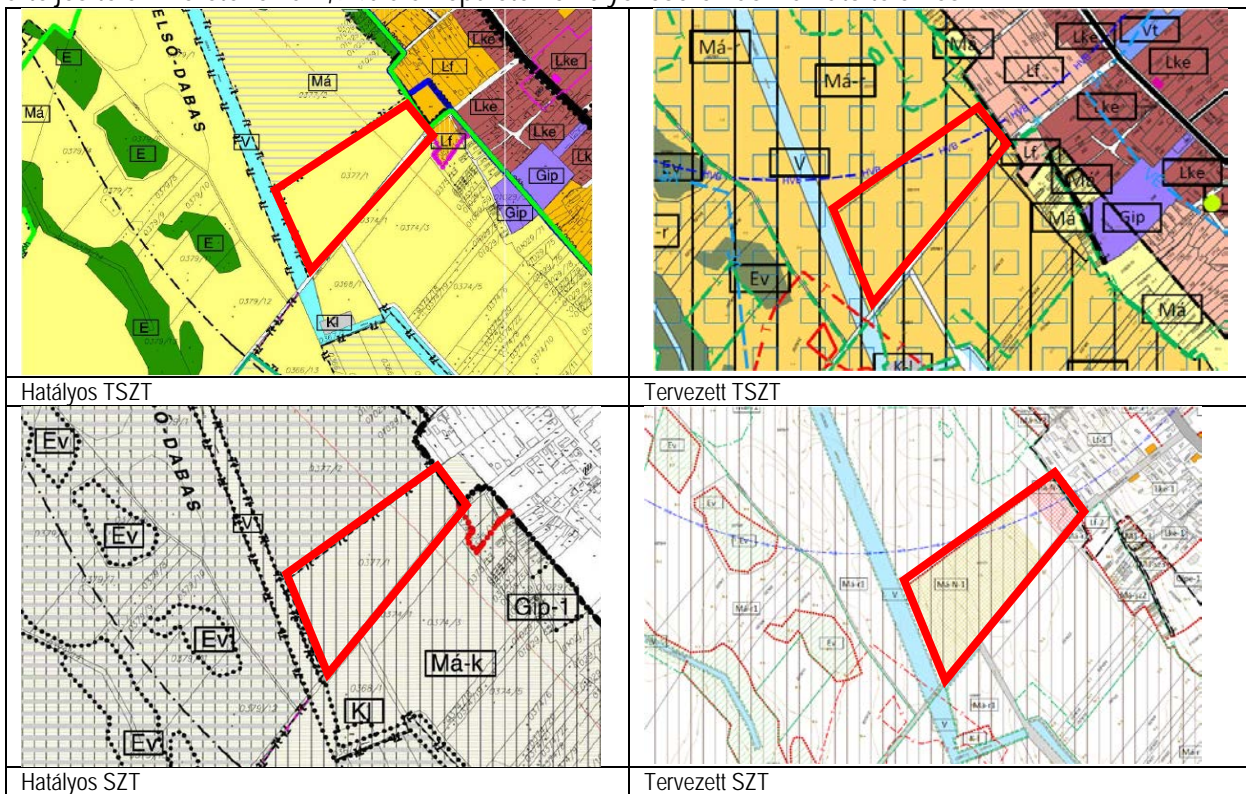
A településrendezés feladata az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése. A településrendezés során nemcsak az adott település, vagy esetleg annak szűkebb részén érintett lakosok helyi érdeke számít közérdeknek, hanem figyelemmel kell lenni a magasabb területi szintek (kistérség, megye, régió, ország, EU) közösségi szempontjaira is.

3.1.2. A termódosítás konkrét célja

Dabas Város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során az Önkormányzat támogatásával a beépítésre nem szánt terület **egy részének fejlesztési lehetőségeinek támogatása, beépítési lehetőséggel a természetes állapotú gyepek megtartása mellett.**

A tervezés végcélja az, hogy az önkormányzat és a tulajdonosok által is elfogadott rögzített elemek a település hatályos településszerkezeti tervébe, helyi építési szabályzatába és szabályozási tervébe beépüljenek és lehetőség szerint minél teljesebb körben biztosítsák a tulajdonosok által igényelt beépítési lehetőséget a területen, ami biztosítja a lovagoltatás mellett a tulajdonos helyben lakhatását is az állatok és a tulajdon könnyebb fenntartása érdekében.

A jelenlegi hatásbecslés segítségével a telken belül meghatározásra kerül az a terület, ahol építési tevékenységet lehet végezni a maximális beépítési lehetőség kihasználása érdekében. Megjegyzendő, hogy a teljes telek méretének a 7,9 %-a az épületek elhelyezésére használható telekrész.

3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama

A településrendezési tervek készítésének, módosításának kereteit a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről szabályozza. A kormányrendelet 16. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat a

településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és dönt arról, hogy

a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,

b) módosítja, vagy

c) újat készít.

A jogszabály csak a maximális időtartamot határozza meg, a módosítás vagy új településrendezési terv készítése ennél rövidebb időszak alatt is történhet.

A tervezett fejlesztés várható időtartama mintegy egy-két év is lehet. A teljes beruházás több vegetációs időszak alatt kerülne lebonyolításra. **Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével javasolt elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.**

3.2.1. Közvetett hatásterület

A közvetlen hatásterület csak a telek I. sz. jelölt, jelenleg is degradált, részben beépített területrésze.

Az élővilág szempontjából az építési fázis közvetett határterületéhez soroljuk azokat a területeket, ahol az építési munkálatok hatásai nem közvetlenül fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti elemre (pl.: levegőre, felszín alatti vagy felszíni vízre) gyakorolt hatásán keresztül érzékelhetően befolyásolják az élővilág valamelyik alkotóelemének (az élővilágot alkotó fajok egyedei, állományai) életfolyamatait, viselkedését, ezáltal befolyásolják az adott területen a faj állományának alakulását (pl.: reprodukciós ráta, ezen keresztül pedig a populációméretet). Természetesen ide tartoznak az építési munkálatok zaj és vibrációs terhelésen, a kivitelezést végző munkások és munkagépek által az építést megelőző állapothoz képest keltett vizuális zavarásán, ill. a munkafolyamatok esetleges fény szennyezésén keresztül közvetetten jelentkező hatások is. Ezek mellett a közvetett határterülethez tartoznak azok a megközelítési útvonalak, ill. azok közvetlen környezete, amelyeket a munkagépek és a munkálatok kivitelezésében részt vevők ténylegesen használnak. A szálláshely és a munkaterület, ill. a munkavégzés során felhasznált anyagok forrás helye és a munkaterület közötti terület.

Az élővilágra gyakorolt várható közvetett hatások megítélése igen nehéz, mert az egyes fajok eltérő érzékenységet mutatnak a különböző környezeti hatásokra.

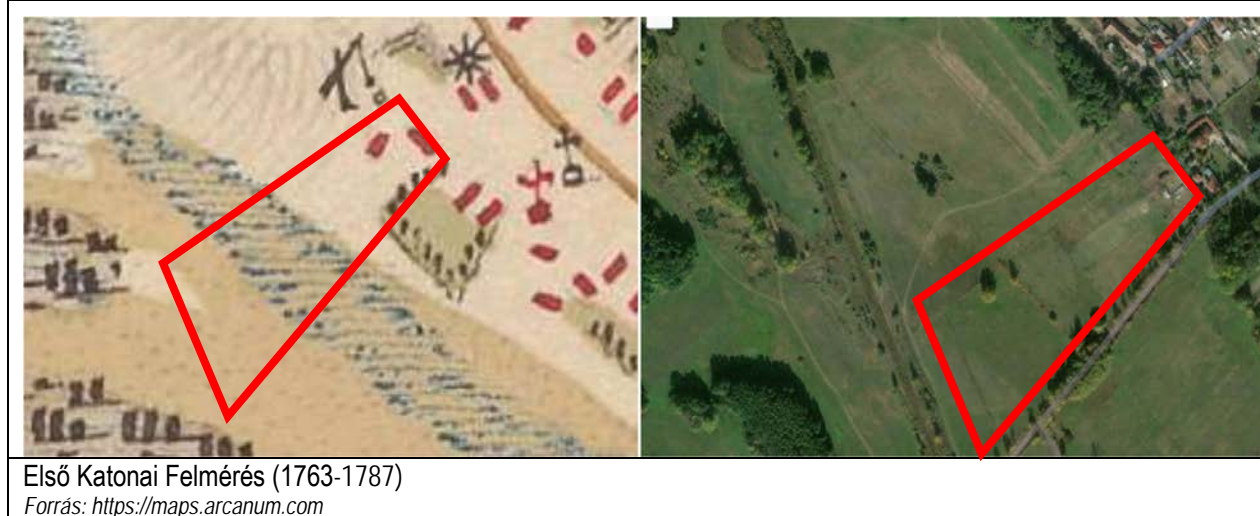
A humán szempontból meghatározott határértékeknek megfelelő levegőszennyezettségi hatásterület sugara az építés időszakában a hasonló jellegű és volumenű beavatkozások esetében nagyságrendileg 50-100 m (elsősorban a kiporzásból adódóan), míg a zajvédelmi hatásterület lakóterületre vonatkoztatott határérték esetén elérheti a 100-200 m-t is. Számos gyakorlati tapasztalat támasztja alá, hogy a zajgatásra és a vizuális zavaró hatásra számos állatfaj egyedei megfigyelhetően érzékenyebben reagálnak, mint az emberek és ezek a hatások menekülést, ill. egyfajta elkerülő viselkedést váltanak ki az egyedekből. Ugyanakkor már a gerinctelen állatok számos csoportjára (pl: puhatestűek, ízeltlábúak) is jellemző a tanulás egyik legegyszerűbb, latens formája, az ún. habituációs tanulás, melynek lényege, hogy ugyanazon ingerrel ismételt szembesülés eredményeként a figyelem vagy reakció intenzitása csökken. Az egyedek hozzászoknak az ismételt és a megerősítés hiánya miatt számukra nem veszélyesnek, közömbösnek ítélt ingerekhez.

A fejlesztési terület közelében ténylegesen rendszeresen elforduló és fészkelő madárfajok gyakorlati tapasztalatokon alapuló akusztikus és vizuális zavaró hatásokkal szemben mutatott érzékenysége alapján a

„munkaterület” szélétől számított 100 méteres távolságban jelölhető ki a közvetett elővilág-védelmi hatásterület hatara.

3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése

A tervezési terület Csepeli-sík kistájban, az Öreg-homok vegetációtájban helyezkedik el. Jellemző a természetes, természetszerű és mesterséges élőhelyek nagyfokú változatossága.

A fejlesztéssel érintett telekrészen (I.) a megmaradt zöldfelületet degradált gyepből (OC) és ültetett dísznövényekből, gyümölcsfákból áll. (Részletes bemutatás az előző fejezetekben.) A telek többi részéhez hasonlóan és a szomszédos területek természetes növényzete itt is jelen lehetett, de a területen már az I. katonai felmérés tanúsága szerint is intenzív gazdálkodás, állattartás folyt. Ezt igazolja még az 1941-es katonai felmérés, azonban az 1960-as években készült légifelvétel szerint nagyüzemi mezőgazdaság folyt a területen.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Jelenleg a korábbi emberi beavatkozások – különösen a vízrendezés - hatására a természetes vegetáció erősen átalakult képet mutat. A legjellemzőbb változásnak a természetes vizes élőhelyek visszaszorulása tekinthető.

A változtatással érintett területrész beépített, intenzíven hasznosított, terhelt. Szerencsére nem tartalmaznak értékes jelölő fajokat, jelölő helyeket.

Többnyire a még fajokban, élőhelyekben gazdag területek is veszélyeztetettek a beépítettség mértékének a növekedése, az intenzívebb hasznosítási módok térnyerése, a zöldfelületek csökkenése, a zöldfelületek összekapcsoltságának csökkenése, megszűnése, egyes területek, értékes gyepterületek becserjésedése, beerdősülése, az invazív növények terjedése, illetve a túlhasználat miatt, azonban itt jelenleg is beépített az a terület, ahol a tulajdonos lakóházat szeretne építeni. Az állattartás továbbra is cél az értékes gyepterületek megtartása mellett.

3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése

Védje, és hosszú távon őrizze meg a turjánvidékre jellemző, a felszíni vízrendezések következtében egyre inkább visszaszoruló, igen érzékeny vizes élőhelyeket - a nádas és télisásos mocsarakat, zsombék- és magassásosokat, mocsár- és lápréteket, láp- és keményfás ligeterdőket, valamint az erdőssztyepp jellegű területek mikrohabitatjait, a természetközeli homokpusztaréteket, homoki legelőket, homoki erdők élővilágát.

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen a jelölő élőhelyeket és fajokat őrizze meg maradéktalanul és tegye lehetővé állományaik és populációik kiterjedésének és egyedszámának növekedését, természetességi mutatóik javulását.

Általános veszélyeztető tényezők mérséklése:

1. A kedvezőtlen környezeti hatások (területek kiszáradása, természeti katasztrófák, kedvezőtlen téli időjárás, predátorok, kedvezőtlen szukcessziós folyamatok) lehetőség szerinti mérséklése.

2. A negatív antropogén hatások mérséklése:

2.1. Gyepeken: a feltörés, felülvetés, műtrágyázás, túllegeltetés, alullegetetés, kedvezőtlen időpontban és módon végzett kaszálás, égetés, csatornázás, tájidegen növényfajok terjedésének megakadályozása.

2.2. Szántókon: intenzív kemizálás, mezőgazdasági gépek munkavégzése, tarlóégetés

2.3. Erdőkben: nem őshonos fajok telepítése, erdők véghasználata

2.4. Egyéb: emberi zavarás, légtérhasználat, honvédség, vadászat és vadgazdálkodás, védett fajok lelővése, növény- és állatfajok gyűjtése, illegális fakivágás, terület szennyezése, szigeteetlen légvezetékek, vonalas létesítmények építése.

3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés

Csak az I. számmal jelölt telekrészen építhető épület. A II. részen az állattartáshoz szükséges karámok kifutók építhetők, bővíthetők, de az értékes gyepterületek (III-IV. területrész) gyeper és időszakos vizes élőhelykomplexek fenntartása fontos a pusztai madárközösségek védelme érdekében is.

Egyéb fejlesztése nem szükséges, de a fejlesztéssel érintett területrészen a zöldfelületen belül is lehetőleg a potenciális növénytársulások fajainak telepítése, fenntartása valósuljon meg.

A mezőgazdasági környezethez kötődő madárfajok populációinak megőrzése és kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása érdekében az alábbi célkitűzések megvalósítása szükséges.

1. A fészkelő madárfajok költési sikerének növelése:

1.1. Mezőgazdasági és vadgazdálkodási tevékenységek ésszerű szabályozása a szaporodási időszakban, a szabályozási rendszer rendszeres felülvizsgálata mellett. A felülvizsgálatnak az előírások hatékonyságának értékelésén túl a védendő fajok körének meghatározására, illetve a korlátozások alkalmazásnak térbeliségére is ki kell terjednie.

1.2. A meglévő magányos fák, fasorok és kisebb facsoportok természetvédelmi állapotának helyreállítása a megfelelő utánpótlás biztosításával és az őshonos fajok arányának növelésével.

1.3. A gyepterületek hasznosítási módjának (kaszálás, vagy legeltetés) meghatározása, figyelemmel a fészkelő és vonuló fajok ökológiai igényire, így különös tekintettel a kaszálás időpontjára, valamint a legeltetés időzítésére, módjára és mértékére.

2. A degradált élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítása, ahol lehetséges helyreállítása, különös tekintettel a korábban létesített. A jelölő pusztai élőhelyek és fajok állományainak térbeli kapcsolatait segítő, természetvédelmi célt szolgáló erdőtelepítések ösztönzése.

3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A településrendezés a település területének megfelelő felhasználását és az építés helyi rendjének szabályozását, ezek révén a település-fejlesztését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja. A településfejlesztési dokumentumok és rendezési eszközök a gazdálkodás, az intézményi működés és az életminőség fenntartását hivatott szolgálni. A településrendezési terv mindezek mellett arra is tekintettel van, hogy melyek azok a környezeti adottságok, amelyekhez alkalmazkodnia kell a tervezésnek, és melyek azok az értékek, amelyek megóvása aktív közreműködést igényel legyen az a település élhető szerkezetének vagy az értékes fajoknak, élőhelyeknek a megóvása, megőrzése.

A településrendezés feladata még az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

A javasolt változás várható infrastrukturális igényei (közlekedés, közműfejlesztés, humán infrastruktúra) fejlesztése közül közművesítési és humán infrastruktúra vonatkozásában is prognosztizálhatók igények, de nem nagy mértékűek. A fejlesztési szándékok a meglévő hálózatokról biztosíthatóak.

A tulajdonos a helyben történő fejlesztéssel költségmegtakarítást is elér. (Nincs alvállalkozó, nincs szállítási költség stb). A szállítás mérséklésével tájszinten az emisszió (szállítógépjárművek zaja, kipufogógázai) is csökken, de a csökkenő szállítási távolság, a közlekedési útvonalak számának és hosszának csökkenésével a potenciálisan elűtött állatok száma is csökkenhet.

4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló beruházás, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

Degradált felületen növekszik a leburkolt felszín és a beépítés mértéke, ez a leromlott élőhelyekhez tartozó területek csökkenését eredményezi.

A fejlesztési és építési tevékenység során a területre a gépjárművek és gépek taposása fejt ki jelentős hatást. Új épületek, építmények létesítésével csökken a zöldfelület.

Fontos megjegyezni, hogy nincs olyan zöldfelületi folt, ami kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípust vagy közösségi jelentőségű élőhelytípust rejt a tervezési területen belül.

A gépek általi taposás az eleve bolygatott területeket fogja érinteni, ezért az közvetlenül nem károsítja a természetes és természetközeli élőhelyeket.

Az utakon közlekedő teherautók porszennyezése csak az építkezés ideje alatt tart, de a szomszédos élőhelyek degradálásához nem vezethet.

Az építkezés ideje alatti zajszennyezés, forgalomnövekedés az állatvilágra (főleg a madárfajokra) fejt ki negatív hatást.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmelléklettel

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek. A beépítési lehetőség növekszik ugyan, de barrier hatás alakul ki.

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód	
Kékperjés láprétek meszes, tözeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440	
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>angusorba officinalis</i>)	6510	

Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0	közvetlen, vagy közvetett hatások
Pannon homoki gyepek	6260	
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0	

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód	
Pannon homoki gyepek	6260	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0	
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0	

Jelölőfajok:

A fajokat nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások.

A várható tevékenységek közé tartozik:

- fakivágás, bozótirtás;
- humuszmentesítés;
- közműfejlesztés;
- földmunka (tereprendezés, töltésanyag-, földszállítás, terítés, tömörítés, árokkialakítás);
- műszaki létesítmények építése;
- épületek építése, további parkolók kialakítása
- tereprendezés, füvesítés, fásítás.

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

Csak a természetközeli élőhelyek közé nem tartozó jellegtelen, másodlagos élőhelyek, degradált területek igénybevétele történik meg.

A hatásterület által érintett Natura 2000 területet az építés és működés során főként zajhatások érik, ezen kívül a por és a vizuális hatások említendőek. Tekintettel arra, hogy a fejlesztendő telephely már jelenleg is hasonló hatásokkal bír, az érintő, fent említett hatások várhatóan minimálisak, illetve elviselhető mértékűek lesznek.

Megállapítható továbbá, hogy a fejlesztendő telephely létesítése az érintett Natura 2000 terület fenttartási tervében ismertetett célkitűzésekkel nem ellentétes, azokat nem befolyásolja.

4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)

A vizes élőhelyekhez, illetve a gyepterületekhez kötődő állatok (gerincesek, ízeltlábúak, puhatestűek) nem sérülnek.

A tervezett beruházás nyomán az élőhely átalakulás, élőhelycsökkenés nem várható.

4.3.4. A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest

A tervezett fejlesztéssel a védett állatok egyedszáma nem csökken. A tervezett fejlesztés nem érinti a szaporodási és egyben élőhelyül szolgáló helyeket.

4.3.5. A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése

A Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület (HUDI 20051) Jelentős részben Ökológiai hálózat-Magterület övezetével, kisebb részben az Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezetével és az Ökológiai hálózat-Pufferterület övezetével fedett.

Része a Dabasi Turjános TT, és szomszédos a Kunpeszéri Szalag-erdő TT-el.

Szintén szomszédos délről a Felső Kiskunsági szikes Puszták és turjánvidék (SPA) Natura 2000 különleges madárvédelmi területtel, valamint a Peszéri-erdő (SAC) Natura2000 különleges természetmegőrzési területtel.

Északra nem messze található az Ócsai TK.

A Dabasi turjános ex lege védett lápok: is jelentős területet fednek le a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül.

A környéken található közösségi jelentőségű területek szintén a puszták, pusztai erdők és turjánvidék élőhelyeinek és fajainak megóvását szolgálják. Mivel a régió erdőfoltokkal, patak menti ligetekkel és erdősávokkal ritkán borított, de a szóban forgó site-ok között mégis működik az ökológiai hálózat.

5 ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

A tervmódosítás nem tartalmaz alternatív megoldásokat a területhasználat változtatásokra, mivel a telek egyéb részeinek beépítése nagyobb hatással bírna. A tulajdonos számára máshol nem biztosítható a fejlesztéshez szükséges terület és a gazdálkodás is ehhez a telekhez köti a tulajdonost.

A tervezés során figyelembe lett véve, hogy természetvédelmi szempontból értékes élőhely ne legyen érintve, hatásával is a lehető legkisebb arányban legyen érintve a fejlesztés során, emellett a tervezés törekedett a gazdaságos, költséghatékony megoldásra.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

A lakhatás ugyan más területen is biztosítható, és jelenleg is máshol biztosított, de az itt tartott állatok érdekében, a tulajdon védelme érdekében indokolt a helyben történő fejlesztés biztosítása, ami így helyhez kötött, kizárja az alternatív lehetőségeket.

6 A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1. A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A lakhatás ugyan más területen is biztosítható, és jelenleg is máshol biztosított, de itt tartott állatok érdekében, a tulajdon védelme érdekében indokolt a helyben történő lakhatás biztosítása. A fejlesztés így helyhez kötött, kizárja az alternatív lehetőségeket.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

A fejlesztés élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet, ezért az alábbiak egyike sem jelölhető meg egyértelműen. Nem társadalmi, hanem magán érdek, nem közbiztonság, és nem is csak a vagyonbiztonság megőrzése a cél.

A lehetőségek közül a valósághoz legközelebb álló, megjelölhető rész lett kiemelve.

- társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7 A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

Csak a telekrész I. jelölt területén lehet megengedni a lakóház és egyéb épületek építési lehetőségét a telek 10 %-os mértékéig maximum a telek északnyugati és délkeleti telekhatár menti fasorok, cserjék megtartása mellett. A II. számú terület mintegy pufferként működik a III-IV. terület felé, ahol még állatkifutó, állatlegeltetést biztosító karámok elhelyezhetők további, a telek 1 %-os mértékéig.

Légifelvétel 2021. Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Légifelvétel 2021. Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Beépíthető telekrész maximálisan a telek méret 10 %-os mértékéig.
 "Pufferterület"-ként használható, legfeljebb állattartást segítő, futtató
 karámok, nyitott szénatárolók helyezhetők el.
 Megtartandó, védendő gyepfelület

Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével lehet elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.

Építés idején:

1. Munkaterület nagyságának minimalizálása, a másodlagos élőhelyek kímélete.
2. Érzékeny-és Natura 2000 jelölő élőhelyek (pl. bokorerdők) kímélete a telken kívül, különösen a Duna-Tisza-csatorna mentén. A védendő területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
3. A munkagépek megfelelő üzemeltetéssel és rendszerese karbantartásával biztosítani lehet a légszennyezés szinten tartását.
4. A rakodás során a teherautó platója közti billentési távolságot optimalizálni kell.

5. A letermelt humuszból képzett depóniák kiporzását minimális mértékűre kell csökkenteni.
6. Az invazív fajok terjedésének megakadályozásáról, visszaszorításáról folyamatosan gondoskodni kell.
7. Az építéssel közvetlenül érintett terület nagyságát kitermelés helye, depóniák, fordulók stb.) minimalizálni szükséges, az ehhez igénybe vehető területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
8. A szállítás, felvonulás során használható, előzetesen kijelölt, a kataszteri nyilvántartásban nem útként szereplő ingatlanrészeket a gépjárművekkel nem lehet elhagyni.
9. Porcsökkentés szükség szerinti locsolással.
10. Az esetlegesen bekövetkező taposási károkat (keréknyomok) a munkálatok befejeztével fel kell számolni.
11. Az építési hulladékok nyilvántartása és előírt kezelése célszerűen újrahasznosítással.

Fenntartás:

Az üzemelés, fenntartás során nagy hangsúlyt kell fektetni az **általános természetvédelmi célkitűzéseket** érvényesítésére. (lásd következő fejezet)

8 KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

Klasszikus kompenzációs intézkedésre nincs szükség, mert a fejlesztés nem érint Natura 2000 élőhelyet, fajt.

A növénytelepítéseknel a potenciális növénytársulások fajait kell használni. és az **általános természetvédelmi célkitűzéseket érvényesíteni kell.**

1. A fajok populációinak segítése;
2. A meglévő természetes és természetközeli élőhelyekhez hasonlóak kialakítása a zöldfelület fejlesztése során. Az ezekre az élőhelyekre jellemző fajok, életközösségek, valamint a biodiverzitás megőrzése, segítése;
3. A degradálódott élőhelyek rehabilitációja, a megsemmisült élőhelyek és ökológiai kapcsolatok rekonstrukciója különös tekintettel a tájra jellemző pusztai- és vizes élőhelyekre, törekvés a tájléptékű rehabilitációra az élőhely feldarabolódás csökkentése érdekében;
4. A természetvédelmi intézkedésekkel összhangban a területek fenntartható használatának biztosítása;
5. A helyi társadalom szemléletének, ismeretének fejlesztése a természeti értékek, területek vonatkozásában, a természetvédelmi intézkedések kommunikációs fejlesztése.
 - A természetes és természetközeli vízi- vizes- pusztai- és erdei élőhely mozaikok megőrzése és fejlesztése;
 - A nem őshonos faültetvények természetszerű átalakítása;
 - Pusztai élőhely-rehabilitáció természetszerű gyepek kialakításával;
6. Különleges madárvédelmi intézkedések
 - A madárpopulációk szaporodási lehetőségeinek segítése
 - A madárpopulációk táplálkozási lehetőségeinek segítése
 - A madárpopulációk zavartalanságának biztosítása
 - A természeti erőforrások környezettudatos használatának általános fejlesztése, az elővigyázatosság és megelőzés elvének érvényre juttatásával, fennmaradt hagyományos gazdálkodási formák megőrzése;

ÁNÉR (2011) kategóriái

Hínárnövényzet

A5 – Szikes tavak hínárnövényzete

Aa – Források, gyors folyású patakok hínárnövényzete

Ab – Folyók, áramló vizű csatornák hínárnövényzete

Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete

Nádasok és mocsarak

B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

B1b – Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok

B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet

B3 – Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídőrös, mételykórós mocsarak

B4 – Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek

B5 – Nem zsombékoló magassárrétek

B6 – Zsiókás, kötő kákás és nádas szikes vizű mocsarak

BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál

Forrásgyepek és tőzegmohás lápok

C1 – Forrásgyepek

C23 – Tőzegmohás átmeneti lápok és tőzegmohalápok

Nedves gyepek és magaskórósok

D1 – Meszes láprétek, rétlápok (*Caricion davallianae*)

D2 – Kékperjés rétek

D34 – Mocsárrétek

D5 – Patakparti és lápi magaskórósok

D6 – Ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas-nyirkos szegélynövényzet

Domb- és hegyvidéki üde gyepek

E1 – Franciaperjés rétek

E2 – Veres csenkeszes rétek

E34 – Hegy-dombvidéki sovány gyepek és szőrfűgyepek

E5 – Csarabosok

Szikesek

F1a – Ürmöspuszták

F1b – Cickórós puszták

F2 – Szikes rétek

F3 – Kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok, rétsztyepek

F4 – Üde mézspázsitos szikfokok

F5 – Padkás szikesek, szikes tavak iszap- és vakszik növényzete

Nyílt szárazgyepek

G1 – Nyílt homokpusztagyepék

G2 – Mészkedvelő nyílt sziklagyepek

G3 – Nyílt szilikátsziklagyepek és törmeléklejtők

Zárt szárazgyepek

H1 – Zárt sziklagyepek

H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

H3a – Köves talajú lejtősztyepek

H4 – Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok

H5a – Lőszgyepek, kötött talajú sztyeprétek

H5b – Homoki sztyeprétek

Nem ruderális pionír növényzet

I1 – Nedves felszínek természetes pionír növényzete

I2 – Lössfalak és szakadópartok növényzete

I3a – Kőfalak pionír növényzete

I4 – Árnýéktűró nyílt sziklanövényzet

Cserjések és szegélyek

J1a – Fűzlápok

J3 – Folyómenti bokorfüzesek

M6 – Szttyepcserjések

M7 – Sziklai cserjések

M8 – Száraz-félszáraz erdő- és cserjés szegélyek

P2a – Üde és nedves cserjések

P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

P2c – Idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok

Láp- és ligeterdők

J1b – Nyírlápok, nyíres tőzegmohalápok

J2 – Láp- és mocsárerdők

J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

J5 – Égerligetek

J6 – Keményfás ártéri erdők

Üde lomboserdők

K1a – Gyertyános-kocsányos tölgyesek

K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

K5 – Bükkösök

K7a – Mészkerülő bükkösök

K7b – Mészkerülő gyertyános-tölgyesek

Fényben gazdag tölgyesek és erdő-gyep mozaikok

L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek

L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek

L2b – Cseres-kocsányos tölgyesek

L2x – Hegylábi zárt erdőssztyep tölgyesek

L4a – Zárt mézskerülő tölgyesek

L4b – Nyílt mézskerülő tölgyesek

L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek

M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők

M2 – Nyílt löszölgyesek

M3 – Nyílt sziki tölgyesek

M4 – Nyílt homoki tölgyesek

M5 – Homoki borókás-nyárasok

Sziklás erdők

LY1 – Szurdokerdők

LY2 – Törmeléklejtő-erdők

LY3 – Bükkös sziklaerdők

LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők

Fenyvesek

N13 – Mészkerülő lombelegyes fenyvesek

N2 – Mészkedvelő erdeifenyvesek

Egyéb fátlan élőhelyek

- OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek
- OB – Jellegtelen üde gyepek
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- OD – Lágyszárú évelő özönfajok állományai
- OF – Magaskórós ruderális gyomnövényzet
- OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet

Egyéb erdők és fás élőhelyek

- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P3 – Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fafajú fiatal erdősítés
- P45 – Fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek
- P6 – Parkok, kastélyparkok, arborétumok és temetők az egykori vegetáció maradványaival vagy regenerálódásával
- P7 – Hagyományos fajtájú, extenzíven művelt gyümölcsösök
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- RDa – Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származékerdők
- RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

Idegenhonos fafajok uralta erdők és faültetvények

- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- S5 – Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek
- S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai
- S7 – Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

Agrár élőhelyek

- T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
- T10 – Fiatal parlag és ugar
- T11 – Csemetekertek, faiskolák, kosárkötő fűz ültetvények
- T12 – Évelő energianövények ültetvényei
- T2 – Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák
- T3 – Zöldség- és dísznövénykultúrák, melegházak
- T4 – Rizskultúrák
- T5 – Vetett gyepek, füves sportpályák
- T6 – Extenzív szántók
- T7 – Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények
- T8 – Extenzív szőlők és gyümölcsösök
- T9 – Kiskertek

Egyéb élőhelyek

- U1 – Belvárosok, beépített faluközpontok, lakótelepek
- U10 – Tanyák, családi gazdaságok
- U11 – Út- és vasúthálózat
- U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények
- U3 – Falvak, falu jellegű külvárosok

- U4 – Telephelyek, roncssterületek és hulladéklerakók
 U5 – Meddőhányók, földdel már befedett hulladéklerakók
 U6 – Nyitott bányafelületek
 U7 – Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak

Vizek

- U8 – Folyóvizek. Állandó, egyirányú mozgással rendelkező természetes és mesterséges felszíni vizek (folyók, patakok, csatornák).
 U9 – Állóvizek. Állandó egyirányú mozgással nem, vagy csak jelentéktelen mértékben rendelkező természetes felszíni víztestek
 U9a – tavak
 U9b – holtágak, lefűződött folyómedrek
 U9c – fertők, nádasbeli tisztások
 U9d – kis-vizek, pl. pocsolyák, dagonyák
 U9Nszik - Natura 2000-es altípus: Szikes tavak, az éppen vízborította időszakos szikes tavak.
 U9NIáp – Natura 2000-es altípus: Láptavak – hínárvegetáció nélküli láptavak, természetes disztróf tavak és holtágak, humin savakban gazdag kisebb-nagyobb állóvizek.

Értékszám	Kritérium	Példa
1	A természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő	szántók, bányaudvarok, intenzív erdészeti és gyümölcskultúrák, meddőhányók, vizek beton parttal, stb.
2	A természetes állapot erősen leromlott, az eredeti társulás csak nyomokban van meg, domináns elemei szórványosan, nem jellemző arányban fordulnak elő, tömegesek a gyomjellegű növények	intenzív gyepkultúrák, fenyérfüves és csillagpázsitos legelők, szántó vagy gyeplétre telepített erdő, vizek mesterséges mederrel, stb.
3	A természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színező elemek alig fordulnak elő, jelentős gyomok és a jellegtelen fajok aránya	túlhasznált legelők, intenzív túrizmus által érintett területek, stb.
4	Az állapot természetközeli, az emberi beavatkozás nem jelentős, a fajszám a társulásra jellemző maximum közelében van, a színező elemek aránya jelentős, a gyomok és a jellegtelen növények aránya nem jelentős	erdészeti kezelés alatt álló öreg erdők, természetes parti övezettel rendelkező vizek, régebben felhagyott gyümölcsösök, stb.
5	Az állapot természetes illetve annak tekinthető, a színező elemek (a zömök védett faj) aránya kiemelkedő, köztük reliktum jellegű ritkaságok is, gyomnak minősülő faj alig	őserdők, őslápok, meredek, hasznosíthatatlan sziklagyeppek, tőzegmohalápok szép lápi flórával, fajgazdag hegyi kaszálórétek, stb.

Dabas – Jakab lovasudvar
0372/1 hrsz-ú terület
településrendezési eszközökben
mezőgazdasági terület építési előírásainak módosításához

Készítette:
Berek Tájépítész Iroda Kft.

2021. április-június

Tartalomjegyzék

Natura 2000 hatásbecslés.....	1
BEVEZETÉS.....	4
1 AZONOSÍTÓ ADATOK	4
1.1 A terv készítője és a beruházó	4
1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek	4
2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET	4
2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van.....	4
2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása	10
3 A TERV BEMUTATÁSA	18
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása	18
3.1.1. A településrendezés célja.....	18
3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja	18
3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama	20
3.2.1. Közvetett hatásterület	20
3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése.....	21
3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése	22
3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés.....	23
3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	24
4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI	25
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása	25
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmelléletekkel	25
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke.....	26
4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága.....	26
4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében.....	26
4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.).....	26

4.3.4.	A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest	27
4.3.5.	A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése.....	27
5	ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK.....	27
5.1.	A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)	27
5.2.	A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.....	27
6	A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI	27
6.1.	A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	27
6.2.	A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).....	27
7	A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	28
8	KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK	29

BEVEZETÉS

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről jogszabály szerint a Natura 2000 területek hatásbecslési dokumentációját a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A hivatkozott jogszabály (5) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben a hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés **önálló részeként** kell elkészíteni.

1 AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1 A terv készítője és a beruházó

A beruházó neve: Dabas Város Önkormányzata

A terv készítője: Dabas Város Önkormányzata, 2370 Dabas, Szent István tér/B

Telefon: 06/29/561-200, 06/29/561-201

1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek

A hatásbecslési dokumentáció elkészítésére, a Z.É. Műhely Kft. megbízása alapján a Berek Tájépítész Iroda Kft. (1025 Budapest Zöldmáli lejtő 10/B. A lph. Fsztl/2.) kapott megbízást, a dokumentációt Schindler-Kormos Eleonóra (Mobil: 06/20-5999-382) állította össze.

2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó Natura 2000 területeken előforduló közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló rendelet állapítja meg.

1. 1. Név: Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület
1. 2. Azonosító kód: HUDI 20051
1. 3. Kiterjedés: 12 213.44 ha (Legutóbbi adatfrissítés: 2012-10-01)
1. 4. A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és/vagy fajok

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis, angusorba officinalis</i>)	6510
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki gyepek	6260
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód
Pannon homoki gyepek	6260
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0

Közösségi jelentőségű növényfaj	Natura 2000 kód
Csengettyűvirág (<i>Adenophora liliifolia</i>)	4068
Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	2285
Homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>Arenaria</i>)	4098
Kisfészű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	4081

Közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	1324
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	1355
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	1220
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	1188
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	1993
Vágó csík (<i>Cobitis taenia</i>)	1149
Réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)	1145
Szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	1134
Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	1335
Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	1321
Lápi póc (<i>Umbra krameri</i>)	2011
Vérfű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)	1059
Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	1060
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	1083
Szarvas ganéjtűró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	4011
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	1307
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	1323
Pisze denevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	1308
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Magyar futrinka (<i>Carabus hungaricus</i>)	4013
Hosszúfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)	1014
Keleti lépibagoly (<i>Arytrura musculus</i>)	4027

Kiemelt közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298

1. 5. Érintett települések: Alsónémedi, Ócsa, Inárcs, Kakucs, Újhartyán, **Dabas**, Táborfalva, Tatárszentgyörgy

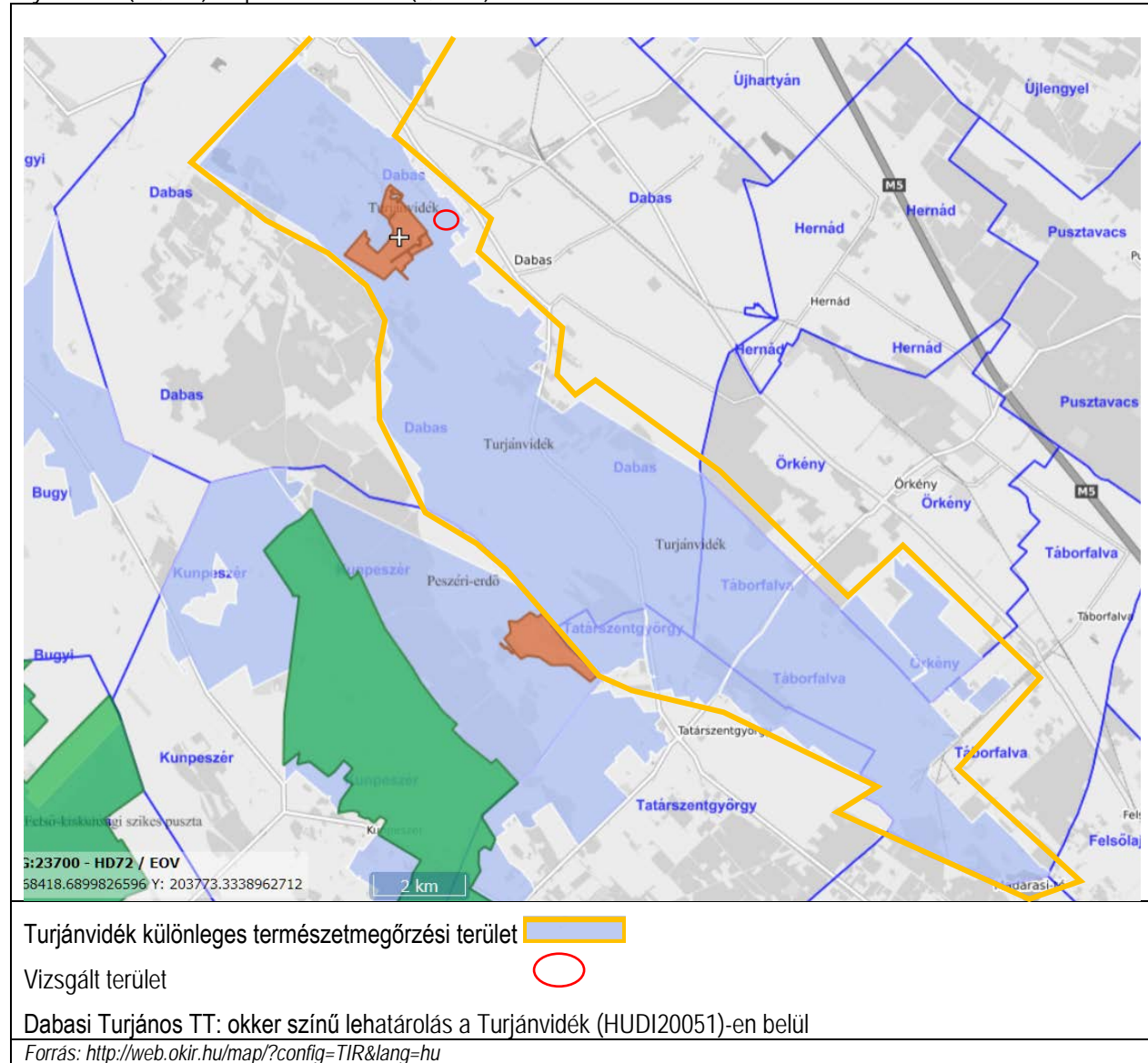
1. 6. Jogi helyzet

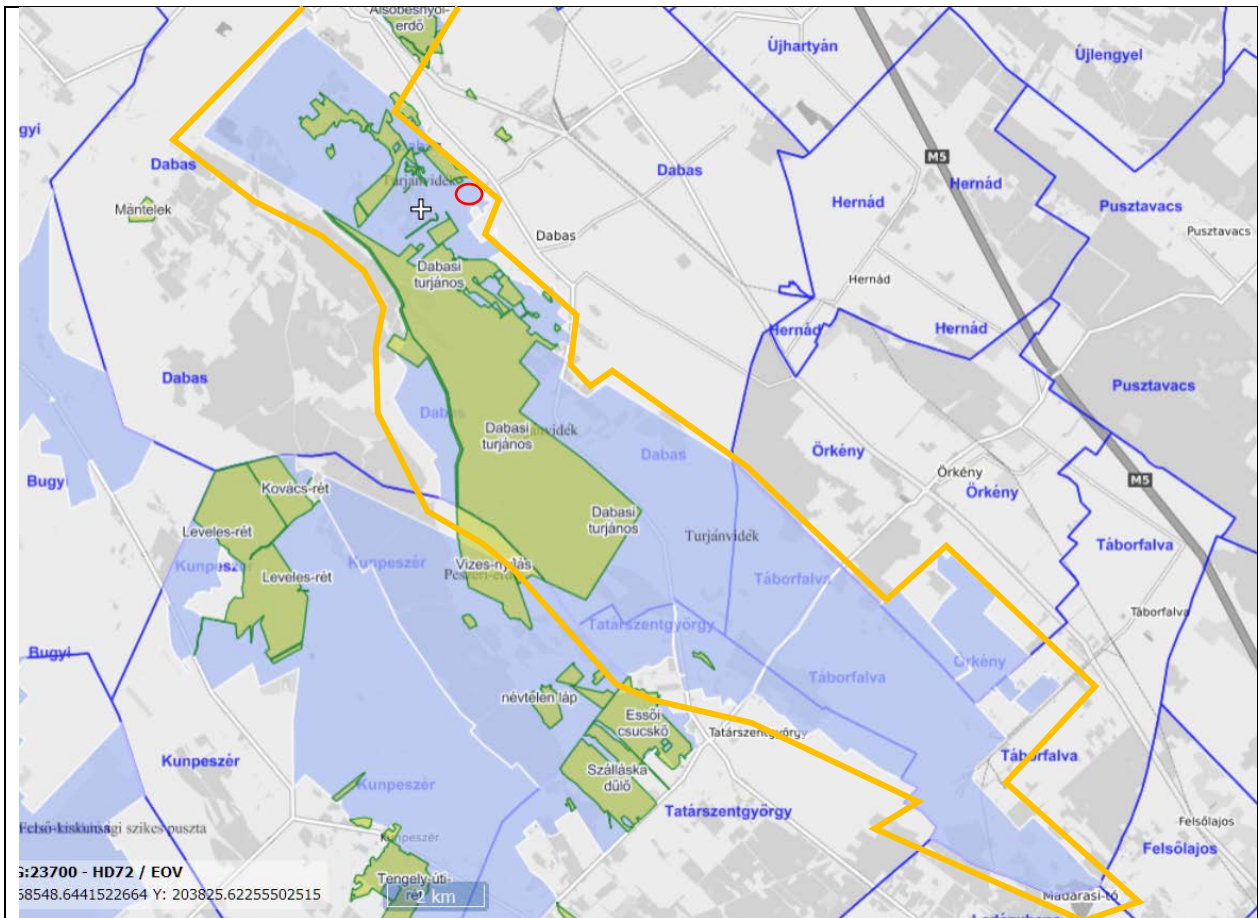
1.6.1. Egyéb védettségi kategóriák

A Turjánvidék (HUDI20051) jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A terület egy része jelenleg áll országos természetvédelmi oltalom alatt (Dabasi Turjános TT), kezelési tervvel rendelkezik.

A Turjánvidék jelentős része ex lege védett lápterület.

A terület országos Ökológiai Hálózatban, legnagyobb arányban magterületként (69,96 %) és kisebb részben ökológia folyosóként (16,5 %) és pufferterületként (5,38 %) azonosított.

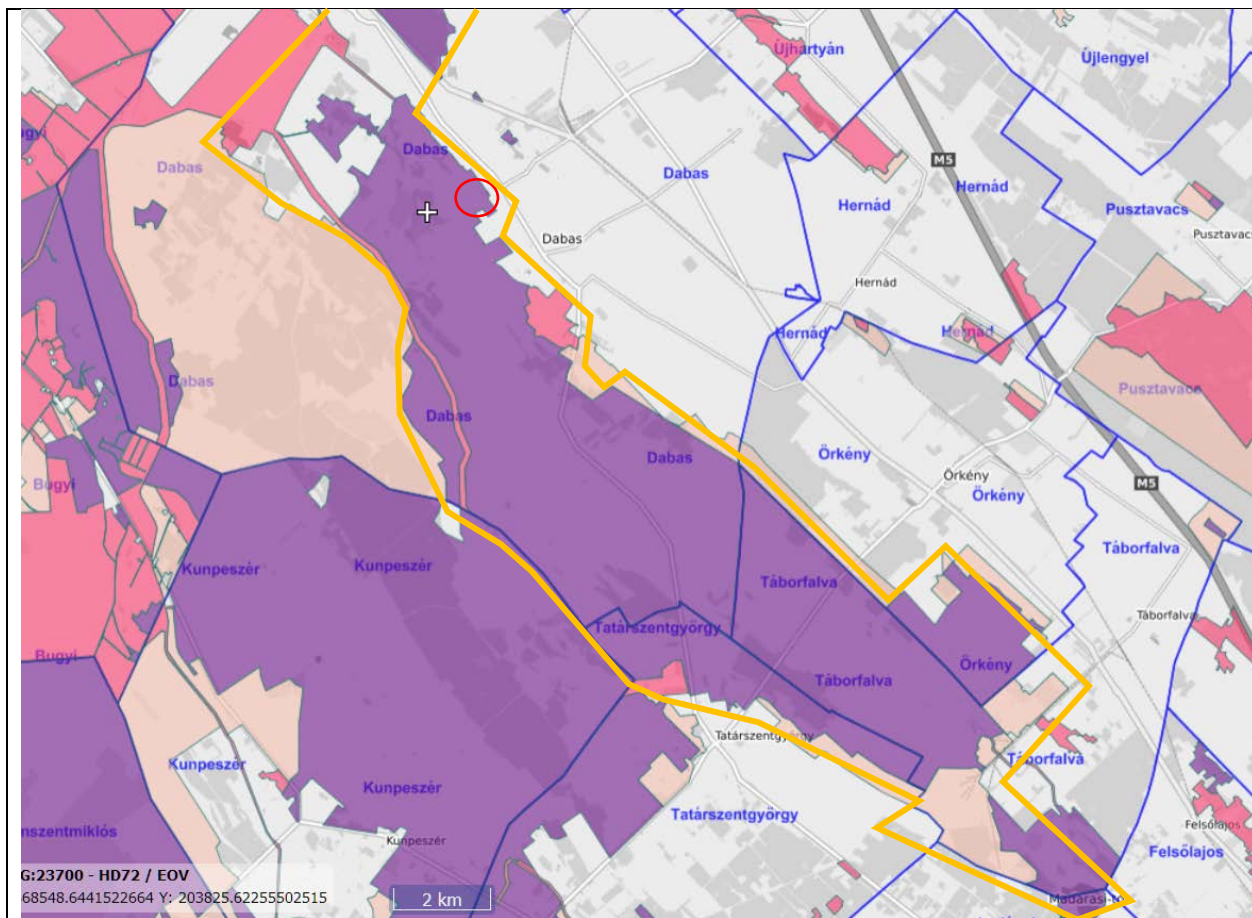

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Dabasi turjános ex lege védett lápok: zöld színnel jelölve a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Ökológiai hálózat-Magterület övezete lila színnel jelölve

Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezete sötét rózsaszínnel jelölve

Ökológiai hálózat-Pufferterület övezete világos rózsaszínnel jelölve.

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Vonatkozó jogszabályok

- 1996. évi LIII.tv. A természet védelméről
- 1993. évi XLVIII.tv. A bányászatról
- 1994. évi LV. tv. A termőföldről
- 1995. évi LIII.tv. A környezet védelmének általános szabályairól
- 1996. évi LIV.tv. Az erdőről és az erdő védelméről szóló, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelettel
- 1996. évi LV.tv. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelettel
- 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 276/2004. (X. 8.) Kormány Rendelet a természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról
- 166/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a tájvédelmi szakhatósági hatáskörbe tartozó engedélyezési eljárásokról

- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 13/2001 KÖM rendelet a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
- 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet a telekalakításról
- 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról, illetve az e rendeletet módosító 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet,
- mely a 4/2004. FVM rendeletet kiegészíti a támogatható területre és az állatállományra vonatkozó értékelési szempontokkal.
- 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- A Bizottság Határozata (1996. december 18.) a Natura 2000 keretében javasolt területek adatszolgáltatási űrlapjáról (97/266/EK). E. Függelék: A terület természetvédelmi helyzetét befolyásoló hatások és tevékenységek. Az Európai Közösség Hivatalos Lapja (1997. 04. 24.) L 107.
- 269/2007 (X. 18.) Korm. r. A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

1.6.2 A terület rendeltetése: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

1.7. A kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelytípusok

Az országos állományhoz viszonyított arány

A: 100% \geq p > 15%,

B: 15% \geq p > 2%,

C: 2% \geq p > 0%,

D: nem jelentős, előfordul

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)				
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező	
Csengettyűvirág	<i>Adenophora liliifolia</i>		30 - 30			A
Kisfészki aszat	<i>Cirsium brachycephalum</i>		-			C
Homoki kikerics	<i>Colchicum arenarium</i>		50000 - 100000			C
Homoki nőszirm	<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>		-			A
Keleti lápbagolylepke	<i>Arytrura musculus</i>		-			C
Szarvas álganéjtűró	<i>Bolbelasmus unicornis</i>		-			B
Magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>		-			A
Nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>		-			C
Ezüstsávós szénalepke	<i>Coenonympha oedippus</i>		2500 - 3000			A
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>					C
Magyar tarsza	<i>Isophya costata</i>					C
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>		100 - 500			C
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>		100 - 500			B
Vérű-hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>		1500 - 2000			B
Harántfogú törpecsiga	<i>Vertigo angustior</i>		-			C
Vágó csík	<i>Cobitis elongatoides</i>		500 - 1000			B
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>		100000 - 100000			B
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>		100000 - 100000			B
Lápi póc	<i>Umbra krameri</i>		1000 - 2000			B
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>		100 - 200			C

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)				
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező	
Csengettyűvirág	<i>Adenophora lilifolia</i>		30 - 30			A
Dunai tarajosgőte	<i>Triturus dobrogicus</i>		400 - 500			C
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>		100 - 200			C
Rákosi vipera	<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>		150 - 150			A
Nyugati pisedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>		-			C
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>		18 - 18			C
Nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>		-			C
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>		-			C
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>		-			C
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>		40 - 40			C
Úrge	<i>Spermophilus citellus</i>		-			C

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

Élőhely kód	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
91	éger- és kőrísligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	1089,45	9
6260	pannon homoki gyep	810	10
6410	kékperjés láprétek	799,39	7
6440	ártéri mocsárrétek	315,04	3
6510	üde magas fűvű kaszálórétek	100	3
3160	láptavak és hínárnövényzetük	12,21	0,1
5130	dombvidéki száraz borókás cserjések	12,21	0,1
7210	télisásosok	12,21	0,1
7230	mészkezdvelő üde láp- és sásrétek	35,76	1
3150	természetes jellegű eutróf tavak és hínárnövényzetük	21,51	0,1
91F0	keményfás ligeterdők	188,26	1,7
91I0	euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek	25	1
91N0	pannon homoki borókás-nyárasok	329,76	2,7

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása

A vizsgált (TSZT-ben B2 sz. módosítással jelölt) terület részben belterület, részben külterület. A belterületi rész falusias lakóterület. A külterületi rész jelenleg mezőgazdasági területi besorolásban található a Dabasi Turjános TT-től északra csaknem 500 m-re. Az 5 db telekből álló módosítandó terület az elmúlt időszakig családi vállalkozásban lovastanyaként működött (Jakab-Lovasudvar).

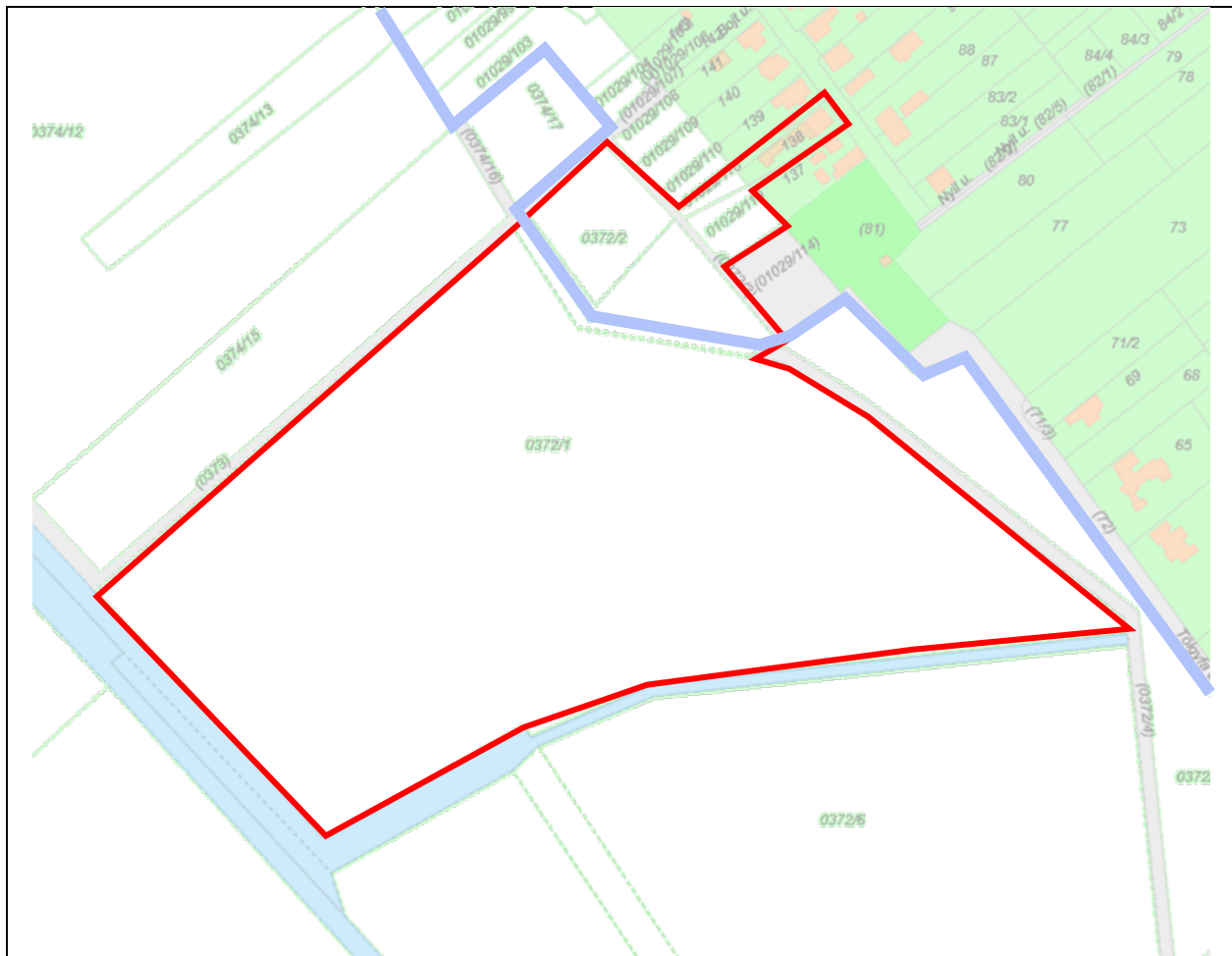
Az 5 db telekből álló vizsgált területnek egy telke (hrsz: 138 belterület, a többi külterület (hrsz: 01029/118, 01029/119, 0372/1, 0372/2 hrsz)).

A 138 hrsz-ú telek falusias lakóterületben, beépült telek. Ehhez kapcsolódik a 01029/118 hrsz-ú telek.

A 01029/118 hrsz-ú telek teljesen „falusias jelleggel beépült”, udvara kertje kifejezetten a családi vállalkozás kiszolgálásához és rendezvényszervezéshez lett kialakítva. **A telek nem része a Natura 2000 területnek és nem része az ökológiai hálózatnak.**

A 01029/119 hrsz-ú telek a 01029/118 hrsz-ú telek mellett található, azzal teljesen együtt hasznosul. A gyepesített felület egységét a rendezvények lebonyolítását segítő fa- és cserjeültetés bontja meg. A 01029/119 hrsz-ú telek valójában a 01029/118 hrsz-ú telek kertjének folytatása, annak kertjeként funkcionál. **A telek nem része a Natura 2000 területnek és nem része az ökológiai hálózatnak.**

A 0372/2 hrsz-ú telek korábban lovaspálya volt, ma gyepes felület, parkolóként hasznosított. A taposott terület gyepfelülete gyomfajokból áll. **A telek nem része a Natura 2000 területnek, része az ökológiai hálózatnak. A magterület övezete fedi le.**

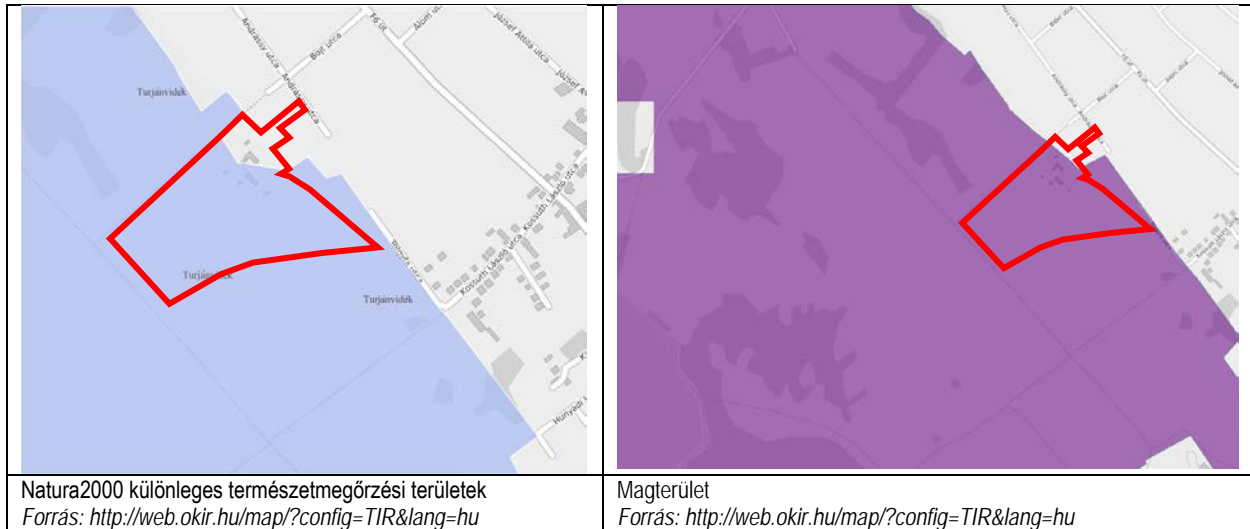

Földhivatali alaptérkép másolat
 A módosítással érintett területből csak a 0372/1 hrsz telek belvízelvezető csatornájától délre eső terület része tartozik a Natura 2000 hálózathoz.
 Piros szín jelzi a módosítással érintett területet, kék színű vonal a Natura 2000 terület határát.

A 0372/1 hrsz-ú telek az előző telkekkel egységet képez, a „Jakab-Lovasudvar” lényegi, állattartásra szolgáló részét biztosítja. A 0372/2 hrsz-ú telek déli oldalán a Tölgyfa utca felé haladva kettévágja egy vízlevezető árok.

Csak ezt a telket érinti a Natura 2000 terület, de ezt sem fedi le teljesen. A telket ketté vágó árok északi oldalán, a 0372/2 telek melletti rész nem tartozik a Natura 2000 területhez. **Ökológiai hálózattal is érintett, a magterület övezete fedi le.**

A telek egy része virágokban gazdag nedves kaszálórét, a másik része nagyon vegyes állapotú, mozaikos kialakítású. Állattartás épületei és építményei helyezkednek el rajta.

A módosítással érintett terület Magyarország területére jelenleg elfogadott tájfelosztás szerint (Dövényi 2010) a Duna-Tisza közti síkvidék középtájon belül a Kiskunsági-homokhátság kistáj területére esik.

A hatásterület növényföldrajzi értelemben a pannóniai flóratartomány (*Pannonicum*) Alföld flórávidékén (*Eupannonicum*) belül a Duna-Tisza köze flórajárás (*Praemetricum*) területére esik.

A vizsgálati dokumentáció részben a területbejárások során végzett felmérések, részben a területre vonatkozó szakanyagok (lásd felhasznált irodalom) alapján került összeállításra. A felmérések révén megfelelő információk birtokában megfelelő alapot jelent a véleményalkotásra és a természetvédelmi következtetések levonására.

A mezofil erdőövek megszűnését követő, intenzív mezőgazdasági növénytermesztés megszűnésével másodlagosan kialakult rétek, valamint a Duna-Tisza-csatorna és a kisebb vízfolyások mellett eredeti sztyeppréti társulások fajai találhatóak meg.

A faji összetétel a térben lassan, fokozatosan, általában a lejtéssel, illetve a talajvízszinttel kapcsolatosan változik.

A pangó vizes termőhelyeken a magasabb talajvízszinthez kapcsolódó társulások és a száraz homoki gyepek társulásainak fajai keverednek. A faji összetételben az eredeti, természetes körülményeket jelző fajok mellett jelentékeny szerepet kapnak a zavarástűrő növények, olykor a taposást és legelést is elviselő gyom jellegű fajok. Megtalálhatóak a természetesen erdei és erdőszegély-növények, továbbá a természetes fátlan termőhelyekről, ősgyepekről, mocsárrétekről származó fajok is. Valamennyien fénykedvelő, heliofil szervezetek. A társulások állapotát a hagyományos kaszálás, és legeltetés segít fenntartani.

A továbbiakban csak a 0372/1 hrsz-ú telek kerül bemutatásra.

A telek egyik, épületek közeli része (I. számmal jelölt) nagyon vegyes állapotú. A főépület környezetében több melléképület, melléképítmény is található. Ezek környezete részben degradálódott gyeppel borított, egy részén „városiasan” gyepesített terület lett kialakítva. A lovaspálya jelenleg is degradált felület. A lovastanyából profilváltással lassan átalakuló (rendezvénysszervezés lesz a fő profil) környezet több dísznövényt, örökzöldet is kapott.

A telek határán a vízfolyások mentén természetes galériaerdősödés, (fasorok, facsoportok, erdősáv) található (RA).

A telek másik része (II. számmal jelölt) virágokban gazdag nedves kaszálórét, de a ruderalis gyomok is előfordulnak. A telek délnyugati telekhatára a Duna-Tisza csatorna mentén található.

A vízfolyások mentén a galériaerdő alatt is megtalálhatóak a vízparti lágyszárú növények.

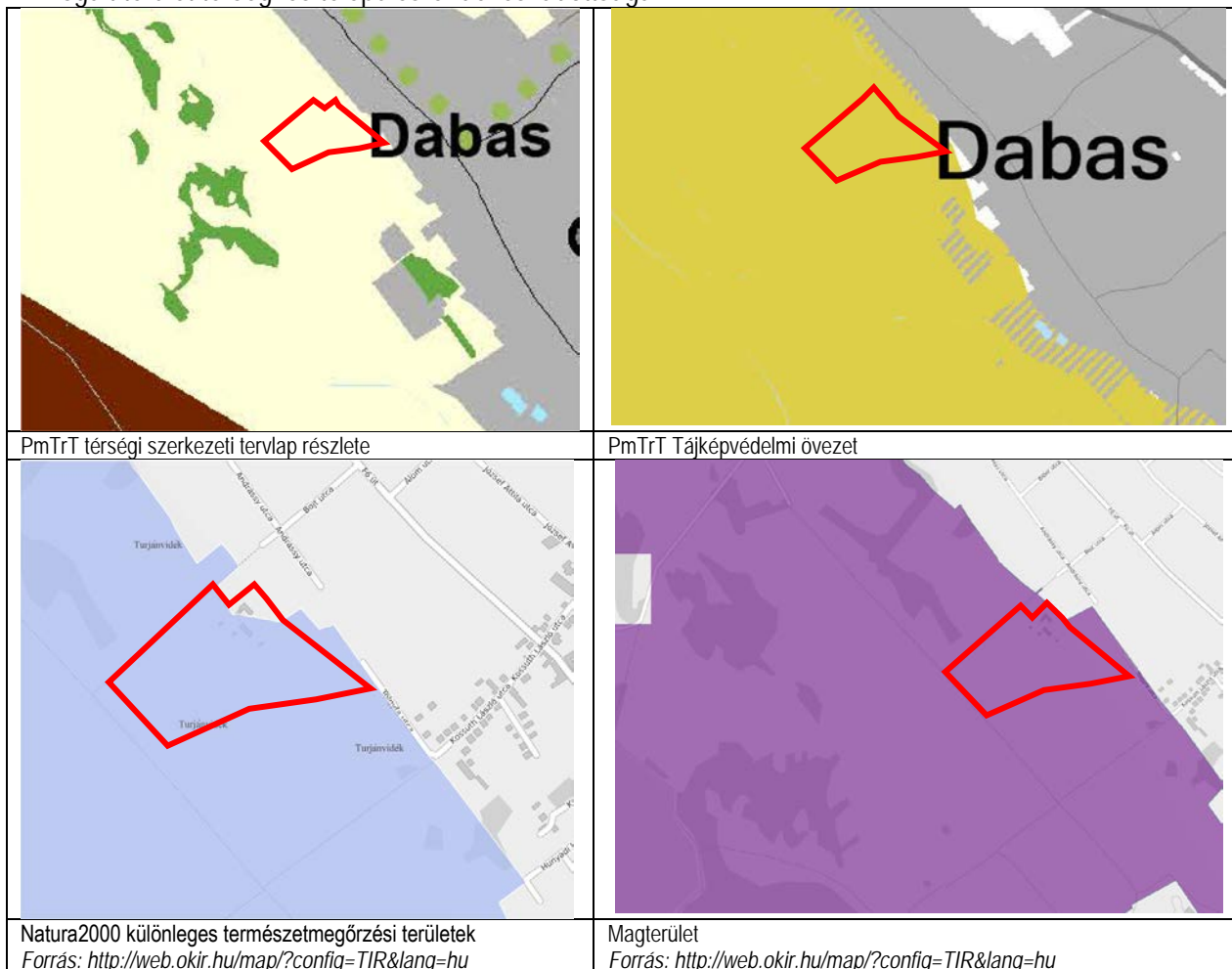
A II. területrészt: hármás, magas gyepű lágyszárú-szinttel (felső 80–120 cm magas, alsó 30–50 cm magas) rendelkezik. Sokirányú ökológiai és florisztikai kapcsolat állapítható meg. A társulás feltehetően a termőhely hosszan tartó, lassú kiszáradásának eredménye, az üde láprétek fajai hiányoznak belőle. Ugyanakkor a kiszáradó láprétek és a kaszálórétek közt kialakuló tipikus szukcessziós átmenet állapítható meg.

Megtalálható a nádképvű kékperje (*Molinia arundinacea*), a fehér zászpa (*Veratrum album*), a muharsás (*Carex panicea*), a keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*), a szarvaskerep (*Lotus corniculatus*), a homoki káka (*Holoschoenus romanus*), a mezei zsálya (*Salvia pratensis*), sziki cickafark (*Achillea asplenifolia*), a budai imola (*Centaurea sadleriana*) (vagy vastövű imola (*Centaurea scabiosa*) elnyílásban csak a kaszattermés volt látható), a margaréta (*Leucanthemum vulgare*), és az ördögharaptafű (*Succisa pratensis*) is megtalálható.

A vízfolyások menti növényállományban domináns fajok a nagy termetű dudvásszárú évelők, aminek kórójuk télen is jól látható. A keskeny sávban kísérő állományok szorosan érintkeznek a szomszédos társulásokkal, gyapjúsások (*Eriophorum latifolium*, *E. angustifolium*), mocsári zsurló (*Equisetum palustre*), közönséges nád (*Phragmites australis*), szürke sás (*Carex flacca*), serevény fű (*Salix repens* subsp. *rosmarinifolia*), réti legyezőfű (*Filipendula ulmaria*).

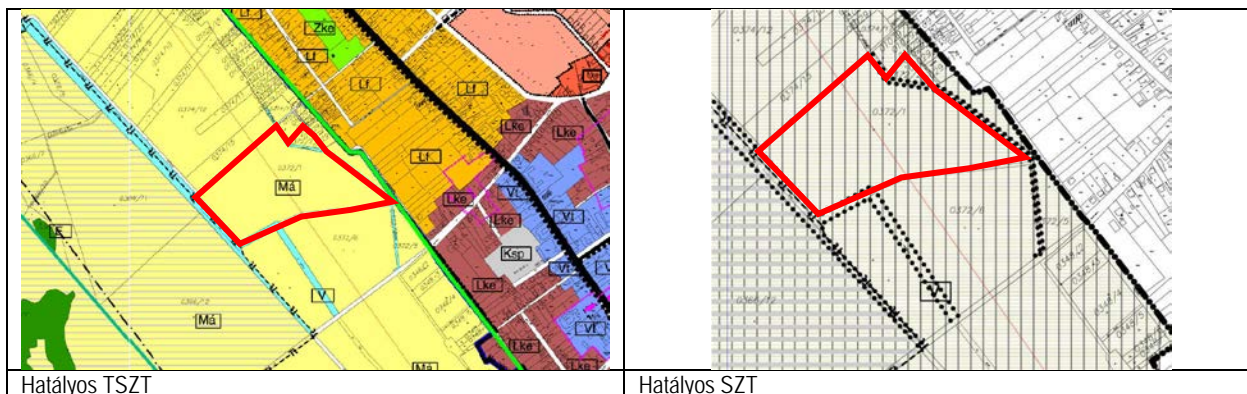

A vizsgált terület térségi és településrendezési adottságai

A terület a PmTrT-ben mezőgazdasági térségben található. Az OTrT-PmTrT ökológiai hálózat övezetei közül a magterülete fedi le csaknem teljesen. Azon telekrész marad ki az övezetből, amely régóta beépített.

A Hatályos TSZT-ben általános mezőgazdasági területfelhasználásban, a SZT-ben ennek megfelelő övezetben található.

Az OTrT-PmTrTszerint érintett még:

- honvédelmi és katonai célú terület által érintett település övezetével (de nem honvédelmi terület),
- ásványi nyersanyagvagyron által érintett település övezetével (de már nem bányatelek),
- klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település övezetével,
- tájképvédelmi övezetével.

Délnyugati határán a Duna-Tisza csatorna vízgazdálkodási térségként határolja. Észak-nyugatról, nyugatról, délről, délkeletről mezőgazdasági térséggel, északól, északkeletről települési térséggel határos.

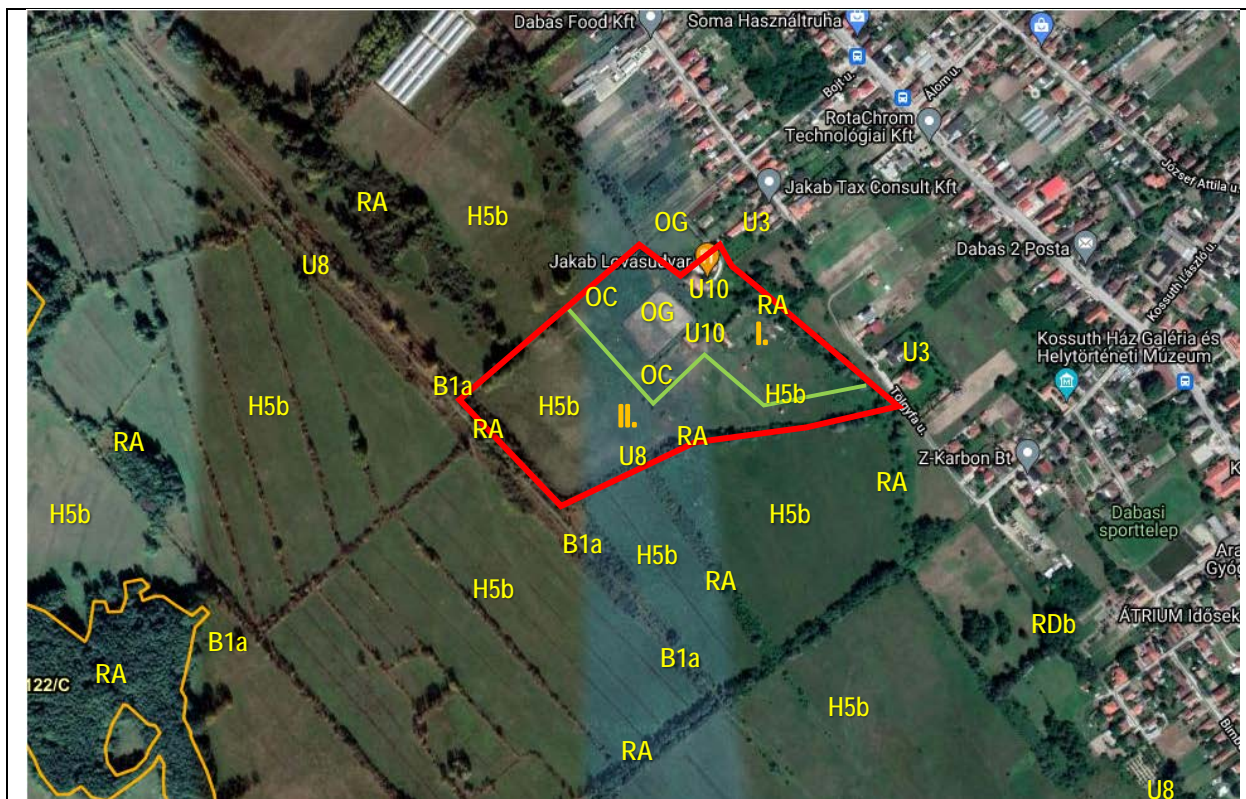
A csaknem sík terület délkeletre lejt, 96-100 m B.f.

A módosítandó terület kiterjedése: 9,94 ha.

A módosítandó terület kiterjedése a Natura 2000 területen belül: 8,92 ha, amiből építésre alkalmas 2,057 ha az övezet szerint telekre megengedett mértékig.

A módosítandó területet érintett helyrajzi számok: 138, 0372/1, 0372/2, 01029/118, 01029/119.

A Natura2000 területet érintett helyrajzi számok: 0372/1.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok

A tervezési területen kívül elszórtan álló őshonos fák alkotta facsoportok lágyszárú növényzet (gyep, nádas felett) és néhány fa szélességű fasor, erdősáv. A facsoport gyeppel élőhelykomplexet képezve jelenik meg. Idegenhonos fajok, gyümölcsfák vízfolyások mentén találhatóak. Kisebb csoportokban található fák alkotják, amelyek alatt lágyszárú növényzet található.

A fák közül legjellemzőbbek a mézgás éger (*Alnus glutinosa*), a fűz- (*Salix*), a nyár- (*Populus*), a juhar (*Acer*) fajok. Néhány gyümölcsfa: dió (*Juglans regia*), körte (*Pyrus communis*) is előfordul.

A fák alatt, illetve a fasorokban a gyakoribb hazai cserjék is előfordulnak, leginkább a kökény (*Prunus spinosa*), a gyepűrózsa (*Rosa canina* agg.), a fekete bodza (*Sambucus nigra*), nedvesebb helyeken a rekettyefűz (*Salix cinerea*).

A „gyepszintet” a kapcsolódó gyepek vagy vizes élőhely fajok adják. A fasorok alatt tág tűrőképességű, zavarástűrő fajok találhatóak.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 5, mert idős, vastag (60 cm átmérő felett) fákból álló, ill. min. 15 db idős fát tartalmazó facsoportok természetközeli környezetben.

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) helyben: jó

H5b – Homoki sztyeprétek

Az alföldi homokhátságok, folyóvölgyek hordalékkúpjainak homoksztyepréte, az alapkőzet kolloidokban gazdag homok. Kötődnek a kedvező vízellátottsághoz. A talajvízszint csökkenése miatt a sztyepréti fajok is megjelennek. Mivel korábban intenzív mezőgazdaság folyt a területen, mivel a háborgatott termőhelyen regenerálódott, másodlagosnak tekinthető kialakulása. Természetes állapotukban összetett, a degradáció

hatására leegyszerűsödve jelenik meg a III. terület egységen. Kétszikűekben meglehetősen gazdag, fajdiverzitása magas. Itt is lép- vagy mocsárrétekkel [D], jellegtelen száraz gyepekkel [OC] együtt fordulnak elő. A kétszikűek állománya csaknem 50 %.

Jellemző a nádképű kékperje (*Molinia arundinacea*), a fehér zászpa (*Veratrum album*), a muharsás (*Carex panicea*), a keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*), a szarvaskerep (*Lotus corniculatus*), a homoki káka (*Holoschoenus romanus*), a mezei zsálya (*Salvia pratensis*), sziki cickafark (*Achillea asplenifolia*), a budai imola (*Centaurea sadleriana*) (vagy vastövű imola (*Centaurea scabiosa*) elnyílásban csak a kaszattermés volt látható), a margaréta (*Leucanthemum vulgare*), ördögharaptafű (*Succisa pratensis*) is megtalálható. Több gyomosító fajt is tartalmaz. Pl.: terjőke kígyószisz (*Echium vulgare*), mezei katáng (*Cichorium intybus*).

A vízfolyásokhoz közelebb látható volt a kígyógyökerű keserűfű (*Polygonum bistorta*), a réti boglárka (*Ranunculus acris*) is.

A Duna-Tisza-csatorna partján domináns fajok a nagy termetű dudvásszárú évelők, aminek kórójuk télen is jól látható. A keskeny sávban kísérő állományok szorosan érintkeznek a szomszédos társulásokkal: gyapjúsások (*Eriophorum latifolium*, *E. angustifolium*), mocsári zsurló (*Equisetum palustre*), közönséges nád (*Phragmites australis*), szürke sás (*Carex flacca*), serevény fűz (*Salix repens* subsp. *rosmarinifolia*), réti legyezőfű (*Filipendula ulmaria*).

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 4

Jó állapotú, de gyomfajok is megtalálhatóak, a regenerációban előrehaladott és fajgazdag másodlagos állomány. Jól tűrik az enyhe legeltetést és az évi egyszeri kaszálást.

Regenerációs potenciál: közepes, mert nincs mélykaszálás, de időszakos legeltetés folyik.

B1a – Nem tőzeg képző nádasok, gyékényesek és tavikákások

A Duna-Tisza csatorna mentén a fásszárú növényállomány mellett az időszakos vízborítású részekben jellemző a nád (*Phragmites australis*), a széles- és keskenylevelű gyékény (*Typha latifolia*, *T. angustifolia*), tavi káka (*Schoenoplectus lacustris*). Száraz évszakban a vízborítás időszakosan visszahúzódik, de a talaj nedves marad. Viszonylag fajszegény állomány. Mocsári és parti sás (*Carex acutiformis*, *C. riparia*), mocsári galaj (*Galium palustre*), vízi peszerce (*Lycopus europaeus*), réti füzény (*Lythrum salicaria*), vízi menta (*Mentha aquatica*), metelykóró (*Oenanthe aquatica*), ebszőlő csucsor (*Solanum dulcamara*), nagy csalán (*Urtica dioica*), Néhol békalencse fajok (*Lemna* spp.), a békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), is előfordulnak.

OC – Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok

Kevert fajkészletű (sokféle cönológiai preferenciájú fajból álló), gyp (*Festuca pseudovina* és *rupicola*, *Agropyron* (*Elymus*) *repens*, *Cynodon dactylon*, *Lolium perenne*, *Papaver rhoeas*, *Cichorium intybus*, *Solidago* sp., *Cirsium erisithales*, *Cirsium arvense*, *Sonchus arvensis*, *Malva neglecta*, *Rumex acetosa*, *Capsella bursa-pastoris*) gyomos, zavart és regenerálódó másodlagos szárazgyep, néhol magaskórós, rendszeresen taposott, néhol túlkaszált.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajkból álló, részben gyomos állomány. Az I. terület nagy része ilyen. Nagyobb a legeltetés és a taposás, ugyanakkor a gyomfajok terjedése is könnyebb. A közeli falusi részekben megjelent özönnövények távoltartásában a jellemző legeltetés és kaszálás is segít.

Regenerációs potenciál összességében közepes: mert a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalistákban nem teljesen szegény, és mert még jelentős tápanyagnövekedés történt. Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) szomszédos szántón.

OG – Taposott gyomnövényzet (és ruderális iszapnövényzet)

Az I. területen a volt lovaglásra kialakított hely. Erős taposással zavart, egyszintű, többnyire alacsony, elfekvő növényzet, csupasz földfelszínek gyomvegetációja, valamint ruderális gyomnövényzete. Jellemző az egyéves ruderális pionír növényzet. Madárkeserűfű (*Polygonum aviculare agg.*), egynyári perje (*Poa annua*), angolperje (*Lolium perenne*), nagy útifű (*Plantago major*), heverő tócsahúr (*Peplis portula*), kakaslábfű (*Echinochloa crus-galli*).

Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajkból álló, gyomos állomány.

Regenerációs potenciál összességében gyenge: mert bár a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalisták is megtalálhatók, a degradált felület mérete és a használat miatt a regenerálódás mértéke minimális.

U10 – Tanyak, családi gazdaságok

A településtől részben elváltan található, állattartásra, szolgáló épületek a körülöttük található udvarral, kerttel, kisebb gyümölcsfatelepítésekkel, dísznövényekkel.

Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajkból álló állomány.

Regenerációs potenciál összességében gyenge: mert bár a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalisták is megtalálhatók, a használat miatt a regenerálódás mértéke minimális.

3 A TERV BEMUTATÁSA

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása

3.1.1. A településrendezés célja

A településrendezés célja a település területének megfelelő felhasználása és az építés helyi rendjének szabályozása, amelyek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja.

A településrendezés feladata az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése. A településrendezés során nemcsak az adott település, vagy esetleg annak szűkebb részén érintett lakosok helyi érdeke számít közérdeknek, hanem figyelemmel kell lenni a magasabb területi szintek (kistérség, megye, régió, ország, EU) közösségi szempontjaira is.

3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja

Dabas Város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során az Önkormányzat támogatásával a beépítésre nem szánt terület **egy részének fejlesztési lehetőségeinek támogatása, beépítési lehetőséggel a természetes állapotú gyepek megtartása mellett.**

A tervezés végcélja az, hogy az önkormányzat és a tulajdonosok által is elfogadott rögzített elemek a település hatályos településszerkezeti tervébe, helyi építési szabályzatába és szabályozási tervébe beépüljenek és lehetőség szerint minél teljesebb körben biztosítsák a tulajdonosok által igényelt beépítési lehetőséget a területen, ami minél szélesebbkörű szolgáltatást tud nyújtani a rendezvényszervezés körében.

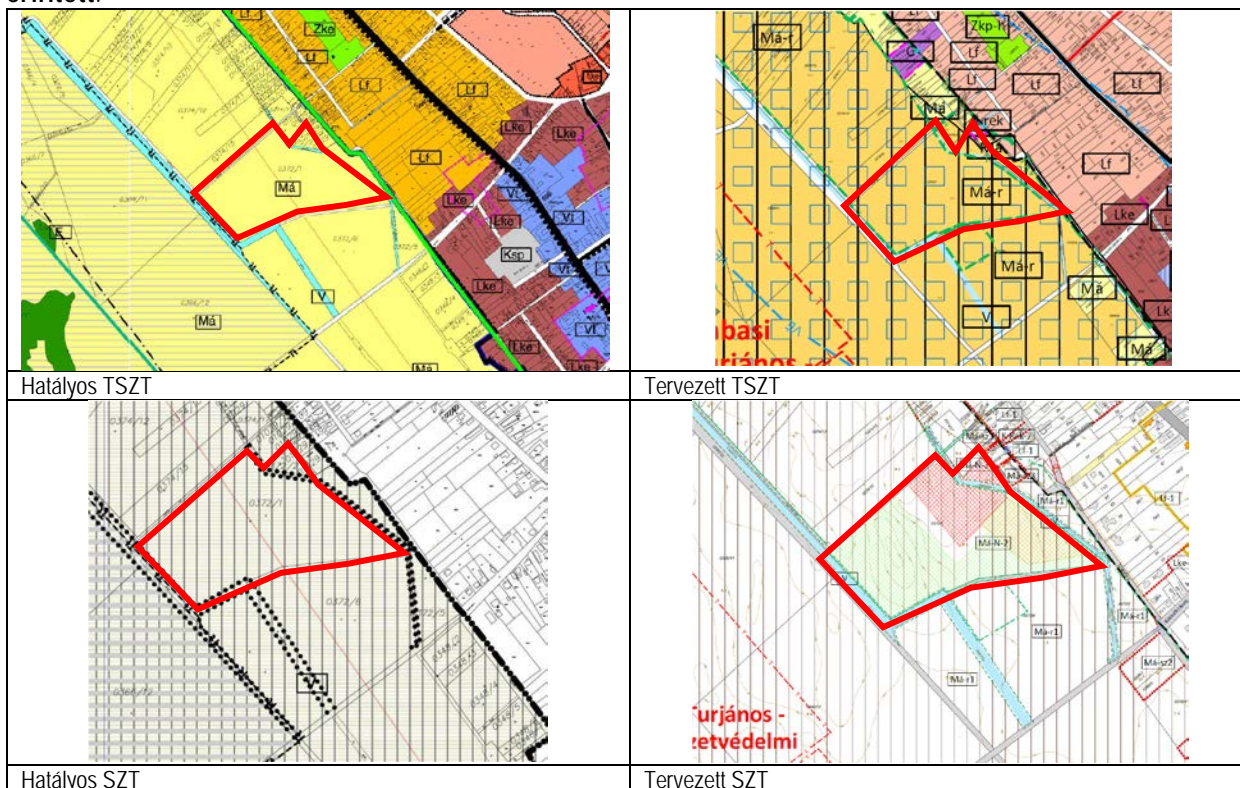
Mivel a 138 hrsz.-ú építési telek az Lf építési övezetnek megfelelően beépült és hozzá közvetlenül kapcsolódnak a 01029/118 és 01029/119 hrsz.-ú telkek, a 3 telek a meglévő és tervezett beépítettségek figyelembevételével is egy szerkezeti és funkcionális egységet képez. A terület rendeltetészerű használatát és az egységes fejlesztés lehetőségét a telkek összevonása biztosíthatja, ennek feltétele az egységesen meghatározott területfelhasználás és építési övezet.

A telkekhez funkcionálisan kapcsolódik a 0372/2 és a 0372/1 hrsz.-ú telek, előbbi jelenleg parkolófelület, utóbbi az állattartás építményeivel épült be. A Jakob-Lovasudvar családi vállalkozásban működik, így a lakóépület mellett, az állattartás (lovas telephely), az ahhoz kapcsolódó rekreációs tevékenységek, illetve vendéglátás-szolgáltatás építményei találhatóak.

Javaslat

A 138 hrsz.-ú telek Lf területfelhasználásból és építési övezetből történő átsorolását (Lf ➤ K-rek), illetve a 01029/118 és 01029/119 hrsz.-ú telkek Má területfelhasználásból és övezetből történő átsorolását (Má ➤ K-rek) tartalmazza új beépítésre szánt terület kijelöléssel különleges beépítésre szánt rekreációs terület (K-Rek) területfelhasználásba, K-Rek-2 jelű építési övezetbe a szabályozási tervben.

A 0372/2 és 0372/1 hrsz.-ú telkek Má területfelhasználásból (TSZT) és övezetből (SZT) a művelési águknak megfelelő Má-r területfelhasználásba és egyedi, csak ezen a területen érvényesülő Má-N-2 jelű övezetbe kerülnek. Az Má-N-2 övezet jelöli a NATURA 2000 terület érintettségét, bár a 0372/2 hrsz.-ú telek nem érintett.

A telkek szoros együtthasználata indokolja az azonos övezet kialakítását. Ezen ingatlanokon a kialakult beépítés fenntartását és fejlesztését az övezeten belüli előírások biztosítják a jelenlegi hatásbecslés segítségével.

A hatásbecslés alapján a 0372/1 hrsz-ú telken belül meghatározásra kerül az a terület (későbbi fejezetekben), ahol építési tevékenységet lehet végezni az **Má-N-2 jelű övezetben megengedett maximális beépítési lehetőség** kihasználása érdekében.

A vízfolyások menti galériaerdősáv védendő és vizes élőhelyek védendő. A 0372/1 hrsz-ú telek déli, délkeleti részén található gyepek is védendő.

3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama

A településrendezési tervek készítésének, módosításának kereteit a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről szabályozza. A kormányrendelet 16. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat a településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és dönt arról, hogy

- a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
- b) módosítja, vagy
- c) újat készít.

A jogszabály csak a maximális időtartamot határozza meg, a módosítás vagy új településrendezési terv készítése ennél rövidebb időszak alatt is történhet.

A tervezett fejlesztés várható időtartama mintegy egy-két év is lehet. A teljes beruházás több vegetációs időszak alatt kerülne lebonyolításra. **Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével javasolt elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.**

3.2.1. Közvetett hatásterület

A közvetlen hatásterület csak a telek I. sz. jelölt, jelenleg is degradált, részben beépített területrésze.

Az élővilág szempontjából az építési fázis közvetett határterületéhez soroljuk azokat a területeket, ahol az építési munkálatok hatásai nem közvetlenül fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti elemre (pl.: levegőre, felszín alatti vagy felszíni vízre) gyakorolt hatásán keresztül érzékelhetően befolyásolják az élővilág valamelyik alkotóelemének (az élővilágat alkotó fajok egyedei, állományai) életfolyamatait, viselkedését, ezáltal befolyásolják az adott területen a faj állományának alakulását (pl.: reprodukciós ráta, ezen keresztül pedig a populációméretet). Természetesen ide tartoznak az építési munkálatok zaj és vibrációs terhelésen, a kivitelezést végző munkások és munkagépek által az építést megelőző állapothoz képest keltett vizuális zavarásán, ill. a munkafolyamatok esetleges fény szennyezésén keresztül közvetetten jelentkező hatások is. Ezek mellett a közvetett határterülethez tartoznak azok a megközelítési útvonalak, ill. azok közvetlen környezete, amelyeket a munkagépek és a munkálatok kivitelezésében részt vevők ténylegesen használnak. A szálláshely és a munkaterület, ill. a munkavégzés során felhasznált anyagok forrás helye és a munkaterület közötti terület.

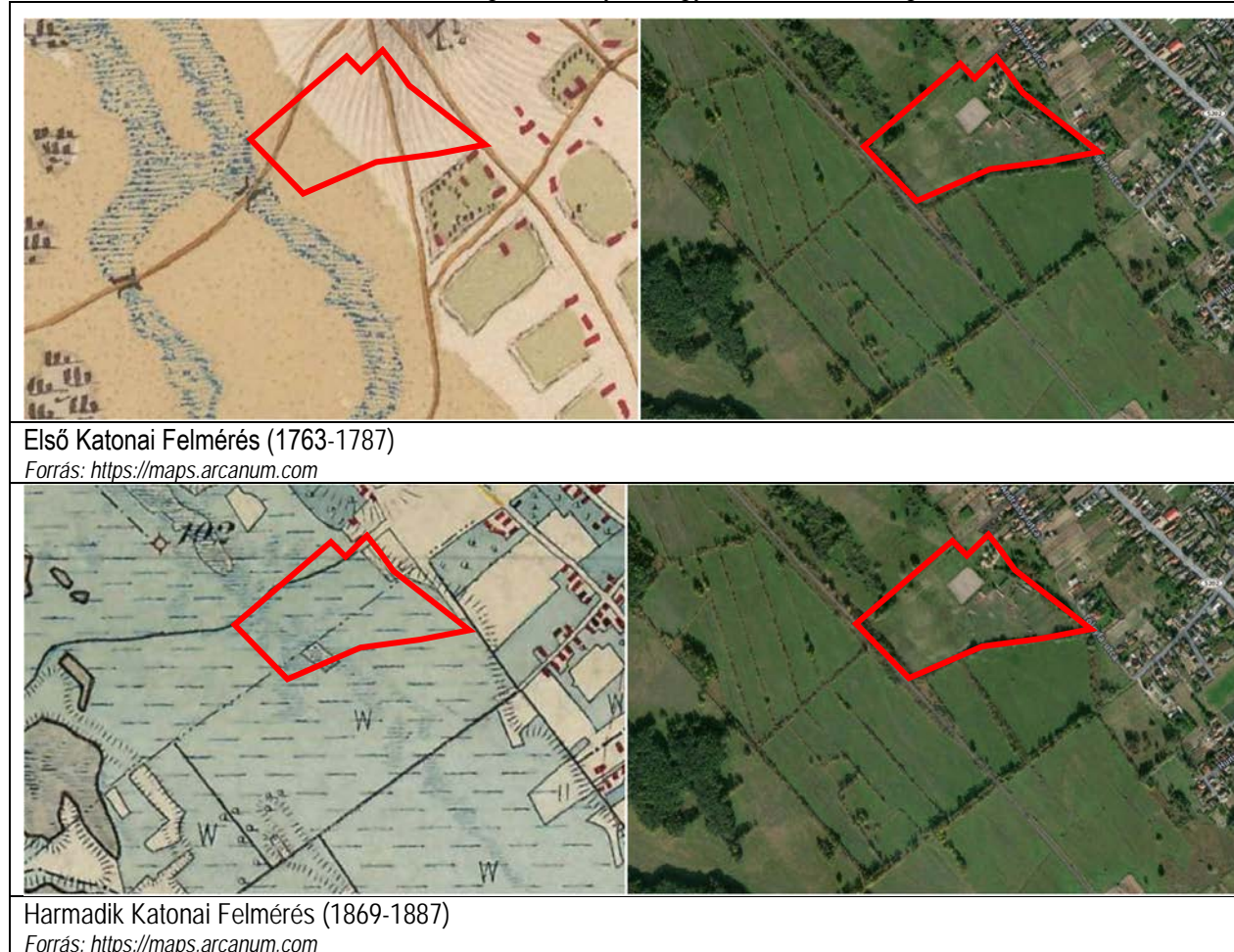
Az élővilágra gyakorolt várható közvetett hatások megítélése igen nehéz, mert az egyes fajok eltérő érzékenységet mutatnak a különböző környezeti hatásokra.

A humán szempontból meghatározott határértékeknek megfelelő levegőszennyezettségi hatásterület sugara az építés időszakában a hasonló jellegű és volumenű beavatkozások esetében nagyságrendileg 50-100 m (elsősorban a kiporzásból adódóan), míg a zajvédelmi hatásterület lakóterületre vonatkoztatott határérték esetén elérheti a 100-200 m-t is. Számos gyakorlati tapasztalat támasztja alá, hogy a zajgatásra és a vizuális zavaró hatásra számos állatfaj egyedei megfigyelhetően érzékenyebben reagálnak, mint az emberek és ezek a hatások menekülést, ill. egyfajta elkerülő viselkedést váltanak ki az egyedekből. Ugyanakkor már a gerinctelen állatok számos csoportjára (pl: puhatestűek, ízeltlábúak) is jellemző a tanulás egyik legegyszerűbb, latens formája, az ún. habituációs tanulás, melynek lényege, hogy ugyanazon ingerrel ismételt szembesülés eredményeként a figyelem vagy reakció intenzitása csökken. Az egyedek hozzászoknak az ismételt és a megerősítés hiánya miatt számukra nem veszélyesnek, közömbösnek ítélt ingerekhez.

A fejlesztési terület közelében ténylegesen rendszeresen elforduló és fészkelő madárfajok gyakorlati tapasztalatokon alapuló akusztikus és vizuális zavaró hatásokkal szemben mutatott érzékenysége alapján a „munkaterület” szélétől számított 100 méteres távolságban jelölhető ki a közvetett élővilág-védelmi hatásterület hatara.

3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése

A tervezési terület Csepeli-sík kistájban, az Öreg-homok vegetációtájban helyezkedik el. Jellemző a természetes, természetszerű és mesterséges élőhelyek nagyfokú változatossága.

Magyarország az 1960-as években, a CORONA kéműhold felvételen

Forrás: <https://maps.arcanum.com>

A fejlesztéssel érintett telekrészek részletes florisztikai bemutatása az előző fejezetekben megtörtént. A telek többi részéhez hasonlóan és a szomszédos területek természetes növényzete itt is jelen lehetett, de a területen már a III. katonai felmérés tanúsága szerint is gazdálkodás folyt a mocsaras területen belül. A III. katonai felmérés szinkronizált térképe alapján már állt egy épület is. Ezt igazolja még az 1960-as években készült légifelvétel CORONA kéműhold felvétele is.

Jelenleg a korábbi emberi beavatkozások – különösen a vízrendezés - hatására a természetes vegetáció erősen átalakult képet mutat. A legjellemzőbb változásnak a természetes vizes élőhelyek visszaszorulása tekinthető.

A változtatással érintett telek egy része beépített, intenzíven hasznosított, terhelt. A telek értékes élőhelye nem lehet beépíthető a településrendezési eszközök módosítását követően, hogy a fajokban, élőhelyekben gazdag területek potenciálisan se váljanak veszélyeztetetté a beépítettség mértékének a növekedése, az intenzívebb hasznosítási módok térnyerése, a zöldfelületek csökkenése, a zöldfelületek összekapcsoltságának csökkenése, megszűnése, egyes területek, értékes gyepterületek becserjésedése, beerdősülése, az invazív növények terjedése, illetve a túlhasználat miatt. **Megjegyzendő, hogy a teleknek beépíthető, fejleszthető része jelenleg is beépített, és részben burkolt.**

3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése

Védje, és hosszú távon őrizze meg a turjánvidékre jellemző, a felszíni vízrendezések következtében egyre inkább visszaszoruló, igen érzékeny vizes élőhelyeket - a nádas és télisásos mocsarakat, zsombék- és magassásosokat, mocsár- és lápréteket, láp- és keményfás ligeterdőket, valamint az erdőssztyepp jellegű területek mikrohabitatjait, a természetközeli homokpusztaréteket, homoki legelőket, homoki erdők élővilágát.

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen a jelölő élőhelyeket és fajokat őrizze meg maradéktalanul és tegye lehetővé állományaik és populációik kiterjedésének és egyedszámának növekedését, természetességi mutatóik javulását.

Általános veszélyeztető tényezők mérséklése:

1. A kedvezőtlen környezeti hatások (területek kiszáradása, természeti katasztrófák, kedvezőtlen téli időjárás, predátorok, kedvezőtlen szukcessziós folyamatok) lehetőség szerinti mérséklése.
2. A negatív antropogén hatások mérséklése:

2.1. Gyepeken: a feltörés, felülvetés, műtrágyázás, túllegeltetés, alullegetetés, kedvezőtlen időpontban és módon végzett kaszálás, égetés, csatornázás, tájidegen növényfajok terjedésének megakadályozása.

2.2. Szántókon: intenzív kemizálás, mezőgazdasági gépek munkavégzése, tarlóégetés

2.3. Erdőkben: nem őshonos fajok telepítése, erdők véghasználata

2.4. Egyéb: emberi zavarás, légtérhasználat, honvédség, vadászat és vadgazdálkodás, védett fajok lelővése, növény- és állatfajok gyűjtése, illegális fakivágás, terület szennyezése, szigeteetlen légvezetékek, vonalas létesítmények építése.

3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés

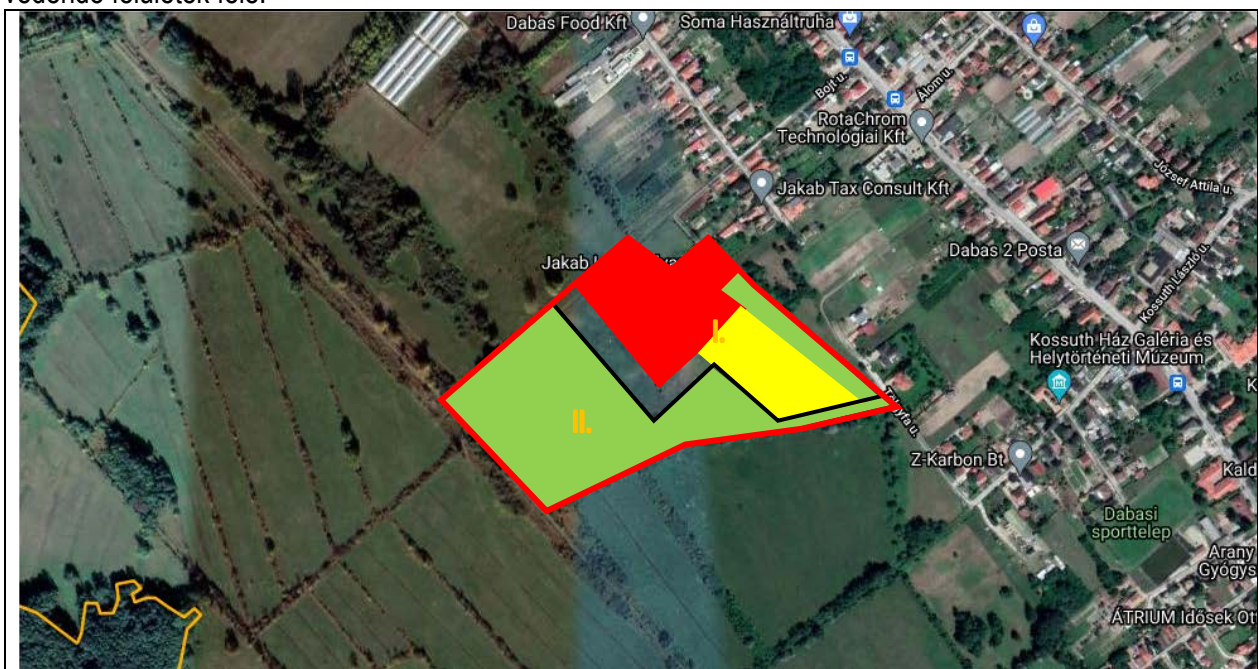
Csak az I. számmal jelölt telekrészen építhető épület a pirossal jelölt területen belül az övezetben megengedett maximális beépítési lehetőséget kihasználva.

Egyéb, nyitott karám, szénatároló elhelyezésére megengedhető még az I. területen belül, a sárga színnel jelzett terület.

A I. számmal jelölt telekrész zölddel jelölt területe a meglévő galériaerdősáv (RA) védendő, megtartandó.

A II. számmal jelölt telekrészen nem építhető semmilyen épület, építmény, a meglévő növényállomány (RA, H5b, B1a) védendő (zöld színnel jelölve).

A beépíthető és védendő terület közt a színnel nem jelölt területek részben jelenleg is hasznosítottak már, a meglévő tárolók, karámok, megtarthatók, ugyanakkor ezen telekrészek pufferterületként is szolgálnak a védendő felületek felé.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Beépíthető telekrész az övezet szerinti maximális mértékig.

Nyitott karám, szénatároló elhelyezésére megengedhető terület

Védendő területrész

Az értékes gyepterületek és a **gyep és időszakos vizes élőhely**-komplexek fenntartása fontos a pusztai rovarfajok, és madárközösségek védelme érdekében is.

Egyéb **természetvédelmi érdekű** fejlesztés, nem szükséges, de a beruházással érintett területrészen a **belül is lehetőleg a potenciális növénytársulások fajainak** telepítésével szépüljön a kert zöldfelülete, **fenntartása ennek megfelelően** valósuljon meg. **Nem megengedhető a zölddel színezett területrészek elgyomosodása.**

A mezőgazdasági környezethez kötődő madárfajok populációinak megőrzése és kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása érdekében az alábbi célkitűzések megvalósítása szükséges.

1. A fészkelő madárfajok költési sikerének növelése:
 - 1.1. Mezőgazdasági és vadgazdálkodási tevékenységek ésszerű szabályozása a szaporodási időszakban, a szabályozási rendszer rendszeres felülvizsgálata mellett. A felülvizsgálatnak az előírások hatékonyságának értékelésén túl a védendő fajok körének meghatározására, illetve a korlátozások alkalmazásának térbeliségére is ki kell terjednie.
 - 1.2. A meglévő magányos fák, fasorok és kisebb facsoportok természetvédelmi állapotának helyreállítása a megfelelő utánpótlás biztosításával és az őshonos fafajok arányának növelésével.
 - 1.3. A gyepterületek hasznosítási módjának (kaszálás, vagy legeltetés) meghatározása, figyelemmel a fészkelő és vonuló fajok ökológiai igényire, így különös tekintettel a kaszálás időpontjára, valamint a legeltetés időzítésére, módjára és mértékére.
2. A degradált élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítása, ahol lehetséges helyreállítása, különös tekintettel a korábban létesített. A jelölő pusztai élőhelyek és fajok állományainak térbeli kapcsolatait segítő, természetvédelmi célt szolgáló erdőtelepítések ösztönzése.

3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A településrendezés a település területének megfelelő felhasználását és az építés helyi rendjének szabályozását, ezek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja. A településfejlesztési dokumentumok és rendezési eszközök a gazdálkodás, az intézményi működés és az életminőség fenntartását hivatott szolgálni. A településrendezési terv mindezek mellett arra is tekintettel van, hogy melyek azok a környezeti adottságok, amelyekhez alkalmazkodnia kell a tervezésnek, és melyek azok az értékek, amelyek megóvása aktív közreműködést igényel legyen az a település élhető szerkezetének vagy az értékes fajoknak, élőhelyeknek a megóvása, megőrzése.

A településrendezés feladata még az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

A javasolt változás várható infrastrukturális igényei (közlekedés, közműfejlesztés, humán infrastruktúra) fejlesztése közül közművesítési és humán infrastruktúra vonatkozásában új igények prognosztizálhatók.

A tulajdonos-beruházó piaci pozícióját erősítené a fejlesztés. A bővítés után a tervezett dolgozói létszám emelkedhet, így a település foglalkoztatás, népességmegtartó erejének növelésében is fontos a beruházás.

A tevékenység megvalósulásával a környezeti állapotok kis mértékű változására lehet számítani, ami jelentősen nem különbözik a jelen tevékenység megvalósulása nélküli környezeti állapotoktól, elmaradása esetén nem javulna a terület környezeti állapota.

A tulajdonos a helyben történő fejlesztéssel költségmegtakarítást is elér, illetve növeli a város szolgáltatásainak palettáját, erősíti a település márkaerejét.

4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló beruházás, amennyiben a fejlesztés csak a javasolt területen belül valósul meg.

Degradált felületen növekszik a leburkolt felszín és a beépítés mértéke. A leromlott élőhelyekhez tartozó területek csökkenését eredményezik.

A fejlesztési és építési tevékenység során a területre a gépjárművek és gépek taposása fejt ki jelentős hatást. Új épületek, építmények létesítésével csökken a zöldfelület.

Fontos megjegyezni, hogy nincs olyan zöldfelületi folt, ami kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípust vagy közösségi jelentőségű élőhelytípust rejt a tervezési területen belül.

A gépek általi taposás az eleve bolygatott területeket fogja érinteni, ezért az közvetlenül nem károsítja a természetes és természetközeli élőhelyeket.

A teherautók porszennyezése csak az építkezés ideje alatt tart, de a szomszédos élőhelyek degradálódásához nem vezethet.

Az építkezés ideje alatti zajszennyezés, forgalomnövekedés az állatvilágra (főleg a madárfajokra) fejt ki negatív hatást.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmelléklettel

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a fejlesztés csak a javasolt területen belül valósul meg. A beépítési lehetőség növekszik ugyan, de barrier hatás nem alakul ki.

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód	
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440	
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>angusorba officinalis</i>)	6510	
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0	
Pannon homoki gyepek	6260	
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0	

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód	
Pannon homoki gyepek	6260	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0	
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0	

Jelölőfajok

A fajokat nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások.

A várható tevékenységek közé tartozik az egyébként is degradált vagy már most is jelentősen igénybe vett területeken

- fakivágás, bozótirtás;
- humuszmentesítés;
- közműfejlesztés;
- földmunka (tereprendezés, töltésanyag-, földszállítás, terítés, tömörítés, árokkialakítás);
- műszaki létesítmények építése;
- épületek építése, további parkolók kialakítása
- tereprendezés, füvesítés, fásítás.

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a fejlesztés csak a javasolt területen belül valósul meg.

Csak a természetközeli élőhelyek közé nem tartozó jellegtelen, másodlagos élőhelyek, degradált területek igénybevétele történik meg.

A hatásterület által érintett Natura 2000 területet az építés és működés során főként zajhatások érik, ezen kívül a por és a vizuális hatások említhetőek. Tekintettel arra, hogy a fejlesztendő telephely már jelenleg is hasonló hatásaakkal bír, az érintő, fent említett hatások várhatóan minimálisak, illetve elviselhető mértékűek lesznek.

Megállapítható továbbá, hogy a fejlesztendő telephely létesítése az érintett Natura 2000 terület fenttartási tervében ismertetett célkitűzésekkel nem ellentétes, azokat nem befolyásolja.

4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a fejlesztés csak a javasolt területen belül valósul meg.

4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a fejlesztés csak a javasolt területen belül valósul meg.

4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)

A vizes élőhelyekhez, illetve a gyepterületekhez kötődő állatok (gerincesek, ízeltlábúak, puhatestűek) nem sérülnek, amennyiben a fejlesztés csak a javasolt területen belül valósul meg.

A tervezett beruházás nyomán az élőhely átalakulás, élőhelycsökkenés nem várható.

4.3.4. A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest

A tervezett fejlesztéssel a védett állatok egyedszáma nem csökken. A tervezett fejlesztés nem érinti a szaporodási és egyben élőhelyül szolgáló helyeket.

4.3.5. A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése

A Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület (HUDI 20051) Jelentős részben Ökológiai hálózat-Magterület övezetével, kisebb részben az Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezetével és az Ökológiai hálózat-Pufferterület övezetével fedett.

Része a Dabasi Turjános TT, és szomszédos a Kunpeszéri-erdő TT-el.

Szintén szomszédos délről a Felső Kiskunsági szikes Puszták és turjánvidék (SPA) Natura 2000 különleges madárvédelmi területtel, valamint a Peszéri-erdő (SAC) Natura2000 különleges természetmegőrzési területtel.

Északra nem messze található az Ócsai TK.

A Dabasi turjános ex lege védett lápok: is jelentős területeket fednek le a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül.

A környéken található közösségi jelentőségű területek szintén a puszták, pusztai erdők és turjánvidék élőhelyeinek és fajainak megóvását szolgálják.

5 ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

A termódosítás nem tartalmaz alternatív megoldásokat a területhasználat változtatásokra, mivel a telek egyéb részeinek beépítése nagyobb hatással bírna.

A tervezés során figyelembe lett véve, hogy természetvédelmi szempontból értékes élőhely ne legyen érintve, hatásával is a lehető legkisebb arányban legyen érintve a fejlesztés során, emellett a tervezés törekedett a gazdaságos, költséghatékony megoldásra.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

A tulajdonos már kialakította a szolgáltatási profilt, ami ehhez a telekhez kötődik, ezért indokolt a helyben történő fejlesztés biztosítása. Így kizárja az alternatív lehetőségeket.

6 A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1. A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A tulajdonos-beruházó piaci pozícióját erősítené a fejlesztés. A bővítés után a tervezett dolgozói létszám emelkedhet, így a település foglalkoztatásának, népességmegtartó erejének növelésében is fontos a beruházás.

A tulajdonos a helyben történő fejlesztéssel költségmegtakarítást is elér, illetve növeli a város szolgáltatásainak palettáját, erősíti a település márkarejét.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

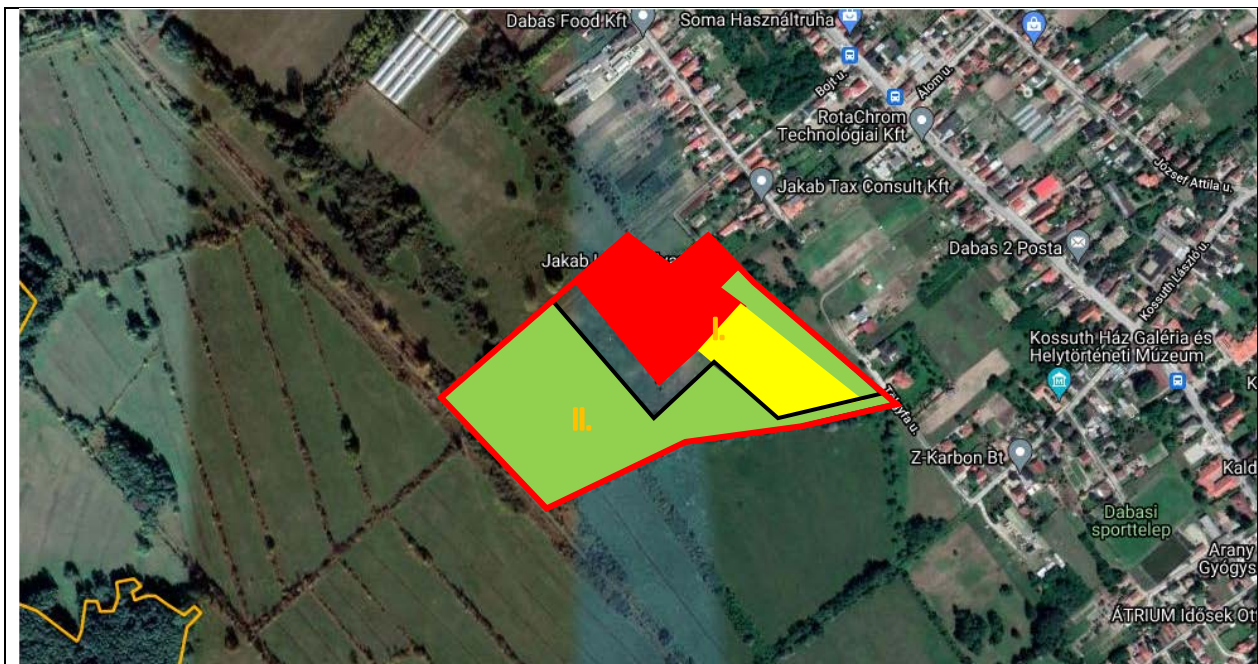
A fejlesztés élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet, ezért az alábbiak egyike sem jelölhető meg egyértelműen. Kisebb részben társadalmi, nagyobb részben magán érdek érvényesül. Nem közbiztonság, és nem is a vagyonbiztonság megőrzése a cél. A valósághoz legközelebb álló, megjelölhető rész lett kiemelve.

társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7 A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

Csak az I. számmal jelölt telekrészen építhető épület a pirossal jelölt területen belül az övezetben megengedett maximális beépítési lehetőséget kihasználva.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Beépíthető telekrész az övezet szerinti maximális mértékig.

Nyitott karám, szénatároló elhelyezésére megengedhető terület

Védendő területrész

Egyéb, nyitott karám, szénatároló elhelyezésére megengedhető még az I. területen belül, a sárga színnel jelzett terület.

A I.számmal jelölt telekrész zölddel jelölt területe a meglévő galériaerdősáv (RA) védendő, megtartandó.

A II. számmal jelölt telekrészen nem építhető semmilyen épület, építmény, a meglévő növényállomány (RA, H5b, B1a) védendő (zöld színnel jelölve).

A beépíthető és védendő terület közt a színnel nem jelölt területek részben jelenleg is hasznosítottak már, a meglévő tárolók, karámok, megtarthatók, ugyanakkor ezen telekrészek pufferterületként is szolgálnak a védendő felületek felé. **Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével lehet elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.**

Építés idején:

1. Munkaterület nagyságának minimalizálása, a másodlagos élőhelyek kímélete.
2. Érzékeny-és Natura 2000 jelölő élőhelyek (pl. galériaerdő) kímélete a telken kívül, a csatorna mentén. A védendő területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
3. A munkagépek megfelelő üzemeltetéssel és rendszerese karbantartásával biztosítani lehet a légszennyezés szinten tartását.
4. A rakodás során a teherautó platója közti billentési távolságot optimalizálni kell.
5. A letermelt humuszból képzett depóniák kiporzását minimális mértékűre kell csökkenteni.
6. Az invazív fajok terjedésének megakadályozásáról, visszaszorításáról folyamatosan gondoskodni kell.
7. Az építéssel közvetlenül érintett terület nagyságát kitermelés helye, depóniák, fordulók stb.) minimalizálni szükséges, az ehhez igénybe vehető területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
8. A szállítás, felvonulás során használható, előzetesen kijelölt, a kataszteri nyilvántartásban nem útként szereplő ingatlanrészeket a gépjárművekkel nem lehet elhagyni.
9. Porcsökkentés szükség szerinti locsolással.
10. Az esetlegesen bekövetkező taposási károkat (keréknyomok) a munkálatok befejeztével fel kell számolni.
11. Az építési hulladékok nyilvántartása és előírt kezelése célszerűen újrahasznosítással.

Fenntartás:

Az üzemelés, fenntartás során nagy hangsúlyt kell fektetni az **általános természetvédelmi célkitűzéseket** érvényesítésére. (lásd következő fejezet)

8 KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

Klasszikus kompenzációs intézkedésre nincs szükség, mert a fejlesztés nem érint Natura 2000 élőhelyet, fajt. A növénytelepítéseknel a potenciális növénytársulások fajait kell használni. és az **általános természetvédelmi célkitűzéseket érvényesíteni kell.**

1. A fajok populációinak segítése;
2. A meglévő természetes és természetközeli élőhelyekhez hasonlóak kialakítása a zöldfelület fejlesztése során. Az ezekre az élőhelyekre jellemző fajok, életközösségek, valamint a biodiverzitás megőrzése, segítése;

3. A degradálódott élőhelyek rehabilitációja, a megsemmisült élőhelyek és ökológiai kapcsolatok rekonstrukciója különös tekintettel a tájra jellemző pusztai- és vizes élőhelyekre, törekvés a tájleptékű rehabilitációra az élőhely feldarabolódás csökkentése érdekében;

4. A természetvédelmi intézkedésekkel összhangban a területek fenntartható használatának biztosítása;

5. A helyi társadalom szemléletének, ismeretének fejlesztése a természeti értékek, területek vonatkozásában, a természetvédelmi intézkedések kommunikációs fejlesztése.

- A természetes és természetközeli vízi- vizes- pusztai- és erdei élőhely mozaikok megőrzése és fejlesztése;

- A nem őshonos faültvények természetyszerű átalakítása;

- Pusztai élőhely-rehabilitáció természetyszerű gyepek kialakításával;

6. Különleges madárvédelmi intézkedések

- A madárpopulációk szaporodási lehetőségeinek segítése

- A madárpopulációk táplálkozási lehetőségeinek segítése

- A madárpopulációk zavartalanságának biztosítása

- A természeti erőforrások környezettudatos használatának általános fejlesztése, az elővigyázatosság és megelőzés elvének érvényre juttatásával, fennmaradt hagyományos gazdálkodási formák megőrzése;

ÁNÉR (2011) kategóriái

Hínárnövényzet

A5 – Szikes tavak hínárnövényzete

Aa – Források, gyors folyású patakok hínárnövényzete

Ab – Folyók, áramló vizű csatornák hínárnövényzete

Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete

Nádasok és mocsarak

B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

B1b – Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok

B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet

B3 – Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídőrös, mételykórós mocsarak

B4 – Lápi zombékosok, zombék-semlyék komplexek

B5 – Nem zombékoló magassárrétek

B6 – Zsiókás, kötő kákás és nádas szikes vizű mocsarak

BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál

Forrásgyepek és tőzegmohás lápok

C1 – Forrásgyepek

C23 – Tőzegmohás átmeneti lápok és tőzegmohalápok

Nedves gyepek és magaskórósok

D1 – Meszes láprétek, rétlápok (*Caricion davallianae*)

D2 – Kékperjés rétek

D34 – Mocsárrétek

D5 – Patakparti és lápi magaskórósok

D6 – Ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas-nyirkos szegélynövényzet

Domb- és hegyvidéki üde gyepek

E1 – Franciaperjés rétek

E2 – Veres csenkeszes rétek

E34 – Hegy-dombvidéki sovány gyepek és szőrfűgyepek

E5 – Csarabosok

Szikesek

F1a – Ürmöspuszták

F1b – Cickórós puszták

F2 – Szikes rétek

F3 – Kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok, rétsztyepek

F4 – Üde mézspázsitos szikfokok

F5 – Padkás szikesek, szikes tavak iszap- és vakszik növényzete

Nyílt szárazgyepek

G1 – Nyílt homokpusztagyepék

G2 – Mészkedvelő nyílt sziklagyepek

G3 – Nyílt szilikátsziklagyepek és törmeléklejtők

Zárt szárazgyepek

H1 – Zárt sziklagyepek

H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

H3a – Köves talajú lejtősztyepek

H4 – Erdősztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok

H5a – Lössgyepek, kötött talajú sztyeprétek

H5b – Homoki sztyeprétek

Nem ruderális pionír növényzet

I1 – Nedves felszínek természetes pionír növényzete

I2 – Lössfalak és szakadópartok növényzete

I3a – Kőfalak pionír növényzete

I4 – Árnyéktűrő nyílt sziklanövényzet

Cserjések és szegélyek

J1a – Fűzlápok

J3 – Folyómenti bokorfüzesek

M6 – Sztyepecserjések

M7 – Sziklai cserjések

M8 – Száraz-félszáraz erdő- és cserjés szegélyek

P2a – Üde és nedves cserjések

P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

P2c – Idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok

Láp- és ligeterdők

J1b – Nyírlápok, nyíres tőzegmohalápok

J2 – Láp- és mocsárerdők

J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

J5 – Égerligetek

J6 – Keményfás ártéri erdők

Üde lomboserdők

K1a – Gyertyános-kocsányos tölgyesek

K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

K5 – Bükkösök

K7a – Mészkerülő bükkösök

K7b – Mészkerülő gyertyános-tölgyesek

Fényben gazdag tölgyesek és erdő-gyep mozaikok

L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek

L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek

L2b – Cseres-kocsányos tölgyesek

L2x – Hegylábi zárt erdőssztyep tölgyesek

L4a – Zárt mézskerülő tölgyesek

L4b – Nyílt mézskerülő tölgyesek

L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek

M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők

M2 – Nyílt lösztölgyesek

M3 – Nyílt sziki tölgyesek

M4 – Nyílt homoki tölgyesek

M5 – Homoki borókás-nyárasok

Sziclás erdők

LY1 – Szurdokerdők

LY2 – Törmeléklejtő-erdők

LY3 – Bükkös sziklaerdők

LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők

Fenyvesek

N13 – Mészkerülő lombelegyes fenyvesek

N2 – Mészkedvelő erdeifenyvesek

Egyéb fátlan élőhelyek

- OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek
- OB – Jellegtelen üde gyepek
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- OD – Lágyszárú évelő özönfajok állományai
- OF – Magaskórós ruderális gyomnövényzet
- OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet

Egyéb erdők és fás élőhelyek

- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P3 – Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fafajú fiatal erdősítés
- P45 – Fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek
- P6 – Parkok, kastélyparkok, arborétumok és temetők az egykori vegetáció maradványaival vagy regenerálódásával
- P7 – Hagyományos fajtájú, extenzíven művelt gyümölcsösök
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- RDa – Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származékerdők
- RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

Idegenhonos fafajok uralta erdők és faültetvények

- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- S5 – Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek
- S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai
- S7 – Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

Agrár élőhelyek

- T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
- T10 – Fiatal parlag és ugar
- T11 – Csemetekertek, faiskolák, kosárkötő fűz ültetvények
- T12 – Évelő energianövények ültetvényei
- T2 – Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák
- T3 – Zöldség- és dísznövénykultúrák, melegházak
- T4 – Rizskultúrák
- T5 – Vetett gyepek, füves sportpályák
- T6 – Extenzív szántók
- T7 – Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények
- T8 – Extenzív szőlők és gyümölcsösök
- T9 – Kiskertek

Egyéb élőhelyek

- U1 – Belvárosok, beépített faluközpontok, lakótelepek
- U10 – Tanyák, családi gazdaságok
- U11 – Út- és vasúthálózat
- U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények
- U3 – Falvak, falu jellegű külvárosok

- U4 – Telephelyek, roncssterületek és hulladéklerakók
 U5 – Meddőhányók, földdel már befedett hulladéklerakók
 U6 – Nyitott bányafelületek
 U7 – Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak

Vizek

- U8 – Folyóvizek. Állandó, egyirányú mozgással rendelkező természetes és mesterséges felszíni vizek (folyók, patakok, csatornák).
 U9 – Állóvizek. Állandó egyirányú mozgással nem, vagy csak jelentéktelen mértékben rendelkező természetes felszíni víztestek
 U9a – tavak
 U9b – holtágak, lefűződött folyómedrek
 U9c – fertők, nádasbeli tisztások
 U9d – kis-vizek, pl. pocsolyák, dagonyák
 U9Nszik - Natura 2000-es altípus: Szikes tavak, az éppen vízborította időszakos szikes tavak.
 U9NIáp – Natura 2000-es altípus: Láptavak – hínárvegetáció nélküli láptavak, természetes disztróf tavak és holtágak, humin savakban gazdag kisebb-nagyobb állóvizek.

Értékszám	Kritérium	Példa
1	A természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő	szántók, bányaudvarok, intenzív erdészeti és gyümölcskultúrák, meddőhányók, vizek beton parttal, stb.
2	A természetes állapot erősen leromlott, az eredeti társulás csak nyomokban van meg, domináns elemei szórványosan, nem jellemző arányban fordulnak elő, tömegesek a gyomjellegű növények	intenzív gyepkultúrák, fenyérfüves és csillagpázsitos legelők, szántó vagy gyep helyére telepített erdő, vizek mesterséges mederrel, stb.
3	A természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színező elemek alig fordulnak elő, jelentős gyomok és a jellegtelen fajok aránya	túlhasznált legelők, intenzív túrizmus által érintett területek, stb.
4	Az állapot természetközeli, az emberi beavatkozás nem jelentős, a fajszám a társulásra jellemző maximum közelében van, a színező elemek aránya jelentős, a gyomok és a jellegtelen növények aránya nem jelentős	erdészeti kezelés alatt álló öreg erdők, természetes parti övezettel rendelkező vizek, régebben felhagyott gyümölcsösök, stb.
5	Az állapot természetes illetve annak tekinthető, a színező elemek (a zömük védett faj) aránya kiemelkedő, köztük reliktum jellegű ritkaságok is, gyomnak minősülő faj alig	őserdők, őslápok, meredek, hasznosíthatatlan sziklagyepek, tőzegmohalápok szép lápi flórával, fajgazdag hegyi kaszálórétek, stb.

Dabas
0418 hrsz-ú terület
településrendezési eszközökben
vízgazdálkodási területből beépítésre nem rekreációs területfelhasználás és övezet módosításához

Készítette:
Berek Tájépítész Iroda Kft.

2021. április-június

Tartalomjegyzék

Natura 2000 hatásbecslés	1
BEVEZETÉS.....	4
1 AZONOSÍTÓ ADATOK	4
1.1 A terv készítője és a beruházó	4
1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek	4
2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET	4
2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van.....	4
2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belőli állapot bemutatása	11
3 A TERV BEMUTATÁSA	17
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása	17
3.1.1. A településrendezés célja.....	17
3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja	17
3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama	18
3.2.1. Közvetett hatásterület	19
3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése.....	19
3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése	20
3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés.....	21
3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	22
4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI	22
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása	22
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmellékletekkel	23
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke.....	24
4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága.....	24
4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében.....	25
4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.).....	25
4.3.4. A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest	25
4.3.5. A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése.....	25

5	ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK.....	26
5.1.	A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából).....	26
5.2.	A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.....	26
6	A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI.....	26
6.1.	A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	26
6.2.	A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).....	26
7	A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	27
8	KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK	27

BEVEZETÉS

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről jogszabály szerint a Natura 2000 területek hatásbecslési dokumentációját a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A hivatkozott jogszabály (5) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben a hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés **önálló részeként** kell elkészíteni.

1 AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1 A terv készítője és a beruházó

A beruházó neve: Dabas Város Önkormányzata

A terv készítője: Dabas Város Önkormányzata, 2370 Dabas, Szent István tér/B

Telefon: 06/29/561-200, 06/29/561-201

1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek

A hatásbecslési dokumentáció elkészítésére, a ZÉ. Műhely Kft. megbízása alapján_a Berek Tájépítész Iroda Kft. (1025 Budapest Zöldmáli lejtő 10/B. A lph. Fsz/2.) kapott megbízást, a dokumentációt Schindler-Kormos Eleonóra (Mobil: 06/20-5999-382) állította össze.

2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó Natura 2000 területeken előforduló közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló rendelet állapítja meg.

1. 1. Név: Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

1. 2. Azonosító kód: HUDI 20051

1. 3. Kiterjedés: 12 213.44 ha (Legutóbbi adatfrissítés: 2012-10-01)

1. 4. A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és/vagy fajok

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>angusorba officinalis</i>)	6510
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki gyepek	6260

Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmenion minoris</i>)	91F0
---	------

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód
Pannon homoki gyepek	6260
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0

Közösségi jelentőségű növényfaj	Natura 2000 kód
Csengettyűvirág (<i>Adenophora lilifolia</i>)	4068
Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	2285
Homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>Arenaria</i>)	4098
Kisfészekű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	4081

Közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	1324
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	1355
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	1220
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	1188
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	1993
Vágó csík (<i>Cobitis taenia</i>)	1149
Réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)	1145
Szívárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	1134
Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	1335
Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	1321
Lápi póc (<i>Umbra krameri</i>)	2011
Vérű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)	1059
Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	1060
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	1083
Szarvas ganéjtúró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	4011
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	1307
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	1323
Pisze denevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	1308
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Magyar futrinka (<i>Carabus hungaricus</i>)	4013
Hosszúfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)	1014
Keleti lápibagoly (<i>Arytrura musculus</i>)	4027

Kiemelt közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298

1. 5. Érintett települések: Alsónémedi, Ócsa, Inárcs, Kakucs, Újhartyán, **Dabas**, Táborfalva, Tatárszentgyörgy

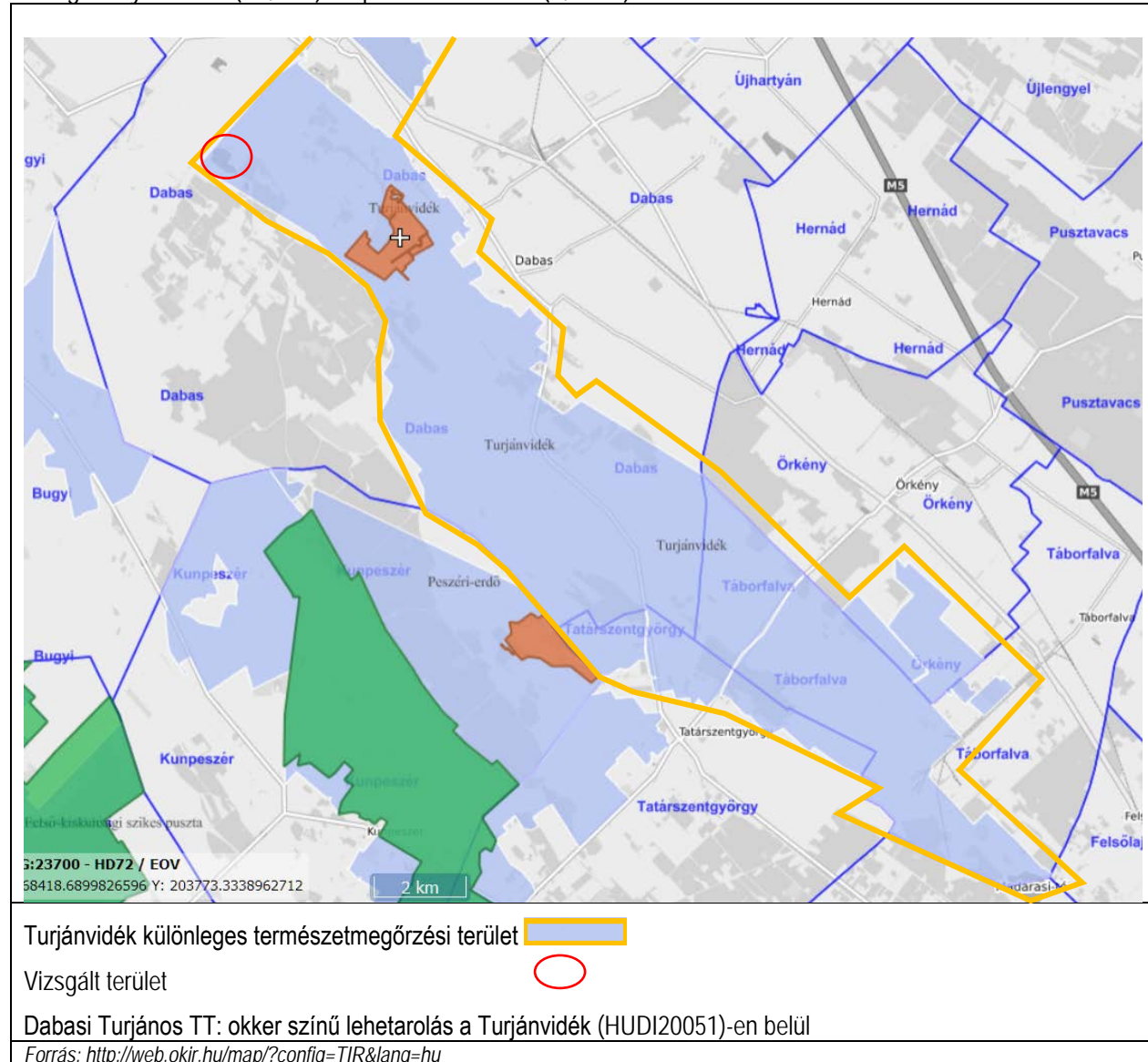
1. 6. Jogi helyzet

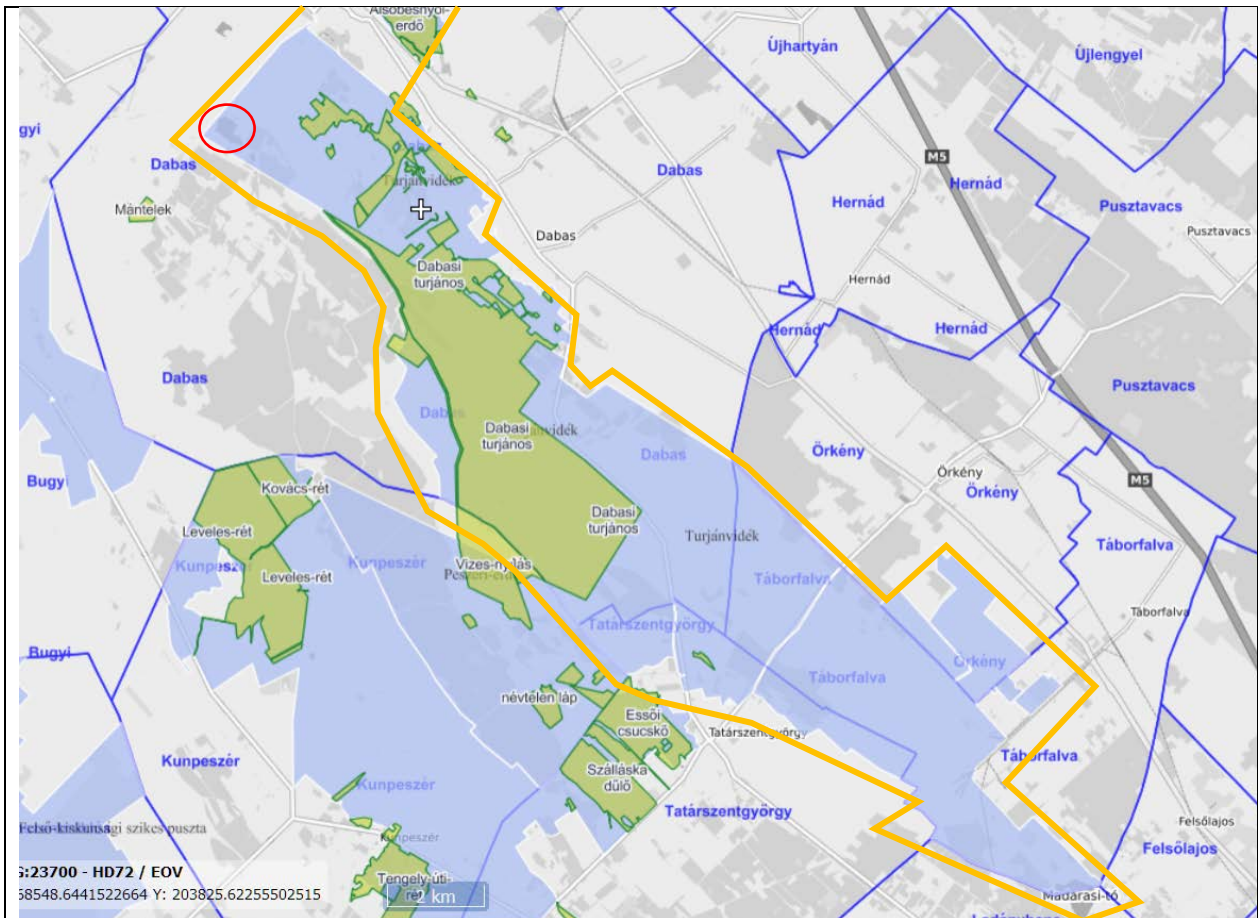
1.6.1. Egyéb védettségi kategóriák

A Turjánvidék (HUDI20051) jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A terület egy része jelenleg áll országos természetvédelmi oltalom alatt (Dabasi Turjános TT), kezelési tervvel rendelkezik.

A Turjánvidék jelentős része ex lege védett lápterület.

A terület országos Ökológiai Hálózatban, legnagyobb arányban magterületként (69,96 %) és kisebb részben ökológia folyosóként (16,5 %) és pufferterületként (5,38 %) azonosított.

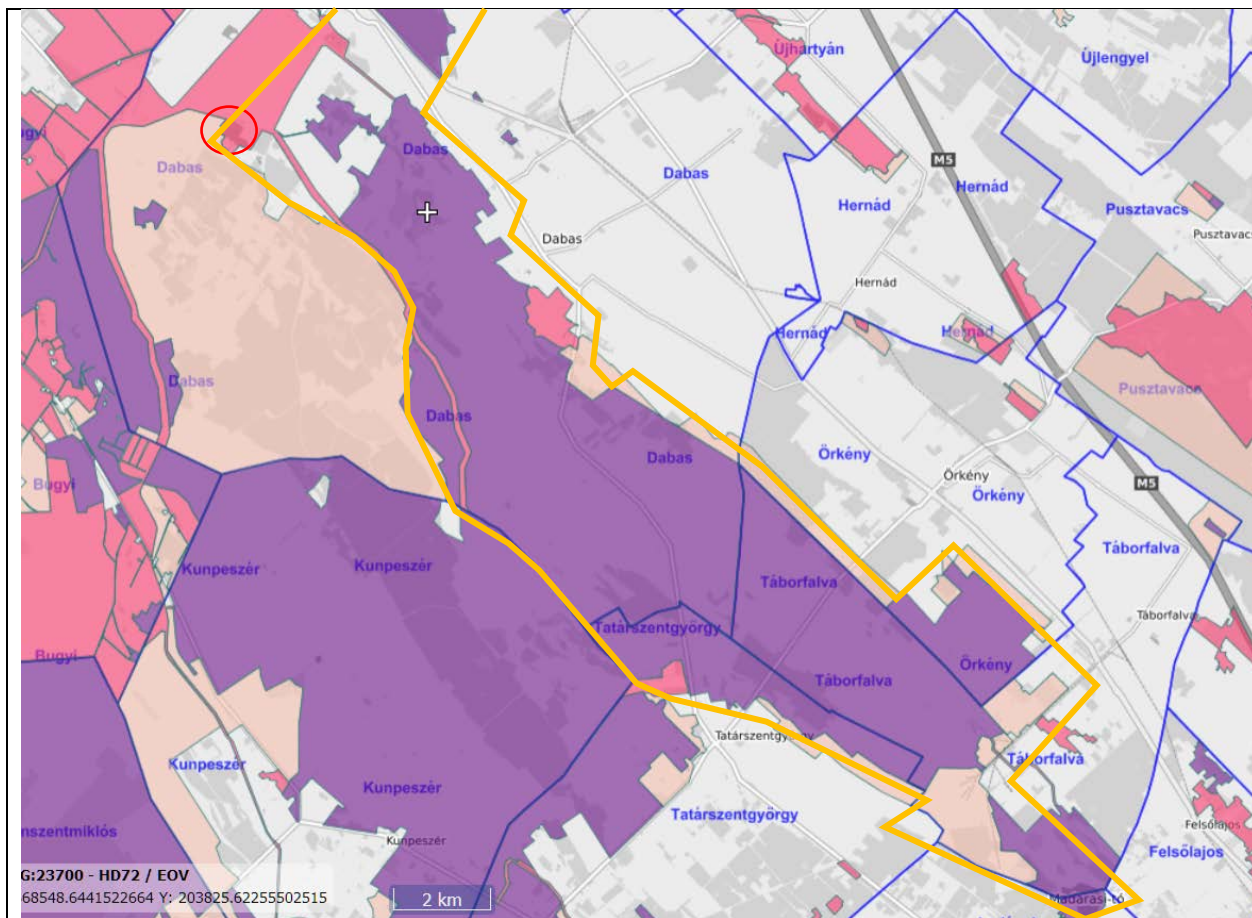

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Dabasi turjános ex lege védett lápok: zöld színnel jelölve a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Ökológiai hálózat-Magterület övezete lila színnel jelölve

Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezete sötét rózsaszínnel jelölve

Ökológiai hálózat-Pufferterület övezete világos rózsaszínnel jelölve.

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Vonatkozó jogszabályok

- 1996. évi LIII.tv. A természet védelméről
- 1993. évi XLVIII.tv. A bányászatról
- 1994. évi LV. tv. A termőföldről
- 1995. évi LIII.tv. A környezet védelmének általános szabályairól
- 1996. évi LIV.tv. Az erdőről és az erdő védelméről szóló, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelettel
- 1996. évi LV.tv. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelettel
- 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 276/2004. (X. 8.) Kormány Rendelet a természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról
- 166/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a tájvédelmi szakhatósági hatáskörbe tartozó engedélyezési eljárásokról

- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 13/2001 KÖM rendelet a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
- 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet a telekalakításról
- 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról, illetve az e rendeletet módosító 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet,
- mely a 4/2004. FVM rendeletet kiegészíti a támogatható területre és az állatállományra vonatkozó értékelési szempontokkal.
- 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- A Bizottság Határozata (1996. december 18.) a Natura 2000 keretében javasolt területek adatszolgáltatási űrlapjáról (97/266/EK). E. Függelék: A terület természetvédelmi helyzetét befolyásoló hatások és tevékenységek. Az Európai Közösség Hivatalos Lapja (1997. 04. 24.) L 107.
- 269/2007 (X. 18.) Korm. r. A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

1.6.2 A terület rendeltetése: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

1.7. A kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelytípusok

Az országos állományhoz viszonyított arány

A: 100% \geq p > 15%,

B: 15% \geq p > 2%,

C: 2% \geq p > 0%,

D: nem jelentős, előfordul

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)				
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező	
Csengettyűvirág	<i>Adenophora liliifolia</i>		30 - 30			A
Kisfészkes aszat	<i>Cirsium brachycephalum</i>		-			C
Homoki kikerics	<i>Colchicum arenarium</i>		50000 - 100000			C
Homoki nőszirm	<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>		-			A
Keleti lápi bagolylepke	<i>Arytrura musculus</i>		-			C
Szarvas álganéjtúr	<i>Bolbelasmus unicornis</i>		-			B
Magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>		-			A
Nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>		-			C
Ezüstsávós szénalepke	<i>Coenonympha oedippus</i>		2500 - 3000			A
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>					C
Magyar tarsza	<i>Isophya costata</i>					C
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>		100 - 500			C

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)				
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező	
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>		100 - 500			B
Vérfü- hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>		1500 - 2000			B
Harántfogú törpecsiga	<i>Vertigo angustior</i>		-			C
Vágó csík	<i>Cobitis elongatoides</i>		500 - 1000			B
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>		100000 - 100000			B
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>		100000 - 100000			B
Lápi póc	<i>Umbra krameri</i>		1000 - 2000			B
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>		100 - 200			C
Dunai tarajosgöte	<i>Triturus dobrogicus</i>		400 - 500			C
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>		100 - 200			C
Rákosi vipera	<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>		150 - 150			A
Nyugati pizedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>		-			C
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>		18 - 18			C
Nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>		-			C
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>		-			C
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>		-			C
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>		40 - 40			C
Ürge	<i>Spermophilus citellus</i>		-			C

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

Élőhely kód	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
91	éger- és kőrsligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	1089,45	9
6260	pannon homoki gyepek	810	10
6410	kékperjés láprétek	799,39	7
6440	ártéri mocsárrétek	315,04	3
6510	üde magas fűű kaszálórétek	100	3
3160	láptavak és hínárnövényzetük	12,21	0,1
5130	dombvidéki száraz borókás cserjések	12,21	0,1
7210	télisásosok	12,21	0,1
7230	mészkedvelő üde láp- és sásrétek	35,76	1
3150	természetes jellegű eutróf tavak és hínárnövényzetük	21,51	0,1
91F0	keményfás ligeterdők	188,26	1,7
9110	euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek	25	1
91N0	pannon homoki borókás-nyárasok	329,76	2,7

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belőli állapot bemutatása

A vizsgált (TSZT-ben A9 sz. módosítással jelölt) területen korábban kavicsbányaművelés folyt. A rekultivációt követően önkormányzati tulajdonban, a Malév Horgász Egyesület kezelésében 1986 óta intenzíven telepített horgászhelyé vált. A tó 17 hektáros vízfelülettel rendelkezik. Változó mélysége 2-10 méter, sóderos fenékkal. A parton több kisebb épület is található elsősorban a Horgászegyesület tevékenységének ellátásához.

A tó közvetlen környezete a bányatelek használata miatt általában degradált, fajszegény, és jellemző az agresszíven terjedő tájidegen és honos fajok térhódítása is. Részben gyomosodási gócot jelent a bánya körüli mezőgazdasági területek szempontjából

A bányaművelést követően a rekultiváció során a bányató partján különböző mértékű fásítás történt. A cserjeszint és a gyepszint viszont spontán kialakult, felnövekedett egyedekből, összefüggő felületekből áll. A lombkoronaszint a vizsgált tervezési terület szélén több szintes, ám az uralkodó özőnfajok közt csak mintegy töredéknyi potenciális fafaj található.

A nád szakaszosan körbe öleli a tavat. A rendezett tagolt part mentén 80 db kényelmes horgászhelyeket alakítottak ki. A halszaporodáshoz szükséges ún. kíméleti terület van elkülönítve, amit a horgászással nem zavarnak. A változatos, gazdag halállomány a rendszeres telepítésnek köszönhető.

Tagolt, náddal, gyékénnyel benőtt partszakaszok.

A bányató környezetében az élőhely által kínált lehetőségek miatt jelentősebb a fajgazdagság, mint a környező agrárterületeken, ezek az élőhelyek kételtűek szaporodó- és élőhelyei, egyes vizes élőhelyekhez kötődő madárfajok táplálkozó- és fészkelőhelyei, és több vonuló madárfaj számára kínálnak átmeneti életlehetőséget.

A területen kialakult élőhelyek természetesen nem olyan értékesek, mint a potenciális vegetáció, de a jelenlegi agrárkörnyezetben kialakuló vizes élőhely megkönnyíti a fajok mozgását és a populációk elterjedését.

Kiseb foltokban gyepes partszakaszok

Kecskerák (*Astacus leptodactylus*)

Kockáslepke (*Hamearis lucina*)

A kavicsos-sóderos vízpartokon legelőször a törékeny-, csigolya- és rekettyefűzek, valamint fehér és a fekete nyarak (*Populus alba*, *P. nigra*) fiatal példányai alkotta keskeny sáv jelent meg. Az iszapos, kevésbé kavicsos partterületeken a vízbenyúló félsziget körül a nád és a gyékény telepei fejlődtek ki. A parttól kissé távolabb nagyon elterjedt az ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*), ami valószínűleg tudatos telepítés volt a rekultiváció részeként. Több helyen az akác települt meg.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

A tó körül az évek során fölhalmozott humuszmeddők felületét főleg tarackbúza (*Agropyron repens*) és siska nádtippán (*Calamagrostis epigeios*) összefüggő állománya fedi, de helyenként a pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*) is jellemző. A beálltabb gyepek növényközösségeire is jellemző, hogy sok ruderalis és félruderalis elemet tartalmaznak. Meghatározóak az erőteljes térfoglalási stratégiájú, évelő fajok, valamint a kopár felszíneket gyorsan benépesíteni képes egynyáriak, illetve évelők. A fekete és fehér üröm (*Artemisia vulgaris*, *A. absinthium*), az acatfajok (*Cirsium* sp.), a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), a seprence (*Stenactis annua* ssp. *strigosa*), a ligetszépe (*Oenothera biennis*), a keserűgyökér (*Picris hieracioides*), a cickafark (*Achillea millefolium*), a murok (*Daucus carota*) és a katáng (*Cichorium intybus*) kisebb-nagyobb egyedszámban.

A szeder (*Rubus caesius* agg.) és a vadszőlő (*Parthenocissus tricuspidata*) is megjelent a fás-cserjés felületek kísérő aljnövényeként.

A nádas és gyékényes foltok mögött a tó déli oldalán füzek és nyarak alkotta sáv következik. Az élőhelyre jellemző zárótársulásként puhafás ligeterdő jellegű vegetáció alakul(t) ki. Ebbe, sajnos, sok helyen hibrid nyarak, adventív fajok (gyalogakác, zöld juhar) keverednek.

A tó déli, északnyugati és északi oldalán az ezüstfa sáv mögött csaknem teljesen idegenhonos fajokból álló erdősődő sáv található.

Az erdőszerű sávokban (a 2020-ban Wellis telephelyhez készült Natura 2000 hatásbecslés szerint) egyre több életlehetőséget találnak a madárvilág képviselői is. A vízi élettér benépesülése/benépesítése révén a

halevők több faja is megjelenik: szürke gém (*Ardea cinerea*), nagy kócsag (*Ardea alba*), tőkés réce (*Anas platyrhynchos*). (A bejárás során nem volt nyoma madaraknak)

A lápok és tavak között közlekedő vízimadarak a lábukra ragadt kétéltűek petéit egyik tóból a másikba áthurcolják, megteremtve a békák, gőtéek megtelepedésének lehetőségét.

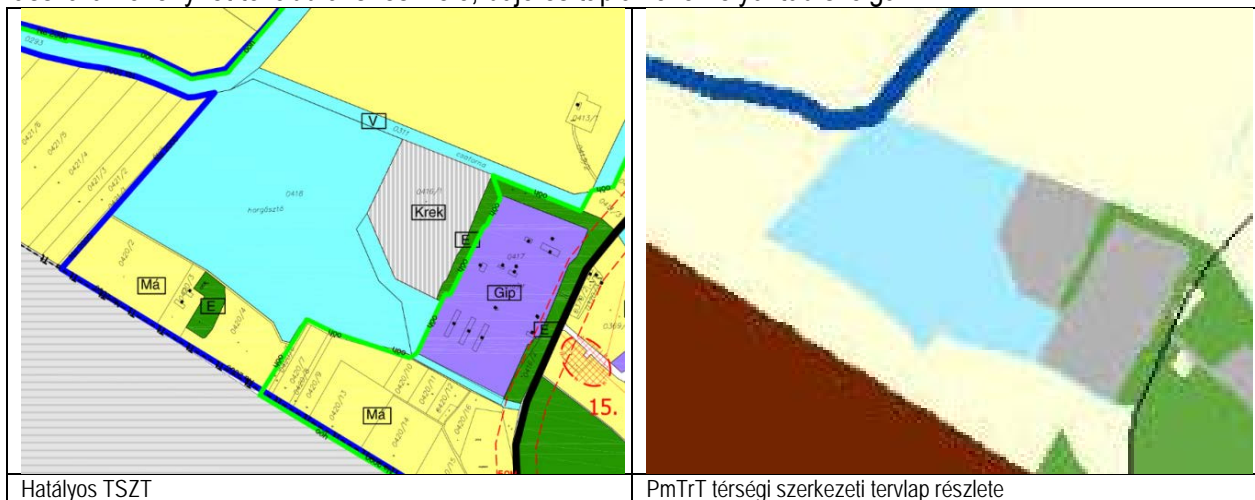
A vöröshasú unka (*Bombina bombina*) és gyíkok jelenléte is feltételezhető. Előbbi a nádasban találhat táplálékot, utóbbiaknak a kopár vagy alig növényesedett felszíneken kellő mennyiségű ízeltlábúval táplálkozhat.

Nagyobb vadak: ürge (*Spermophilus citellus*) róka (*Vulpes vulpes*), borz (*Meles meles*), nyúl (*Lepus europaeus*), őz (*Capreolus capreolus*), jelenlétét nem bizonyítja korábbi felmérés és a bejárás sem.

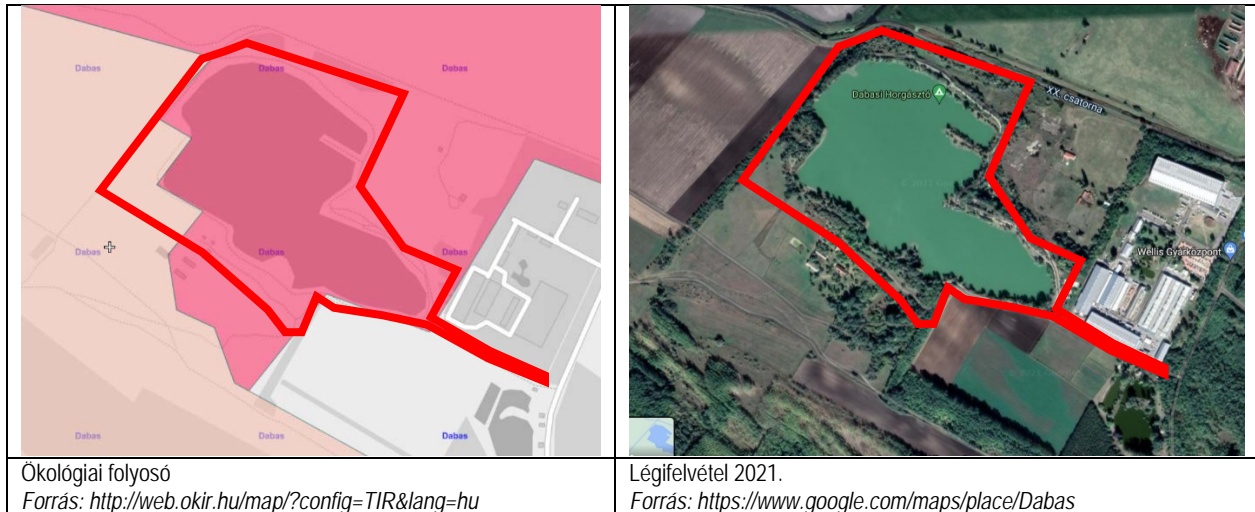
A Malév-tó és közvetlen környezete jelenleg vízgazdálkodási területfelhasználásban található a TSZT-ben. A tervezett módosítás szerint a vízfelület továbbra is vízgazdálkodási területben és ennek megfelelő övezetben maradna, azonban a telek többi része rekreációs területként kerülne kijelölésre, és ennek megfelelően fejlesztésre.

A 0418 hrsz.-ú teleknek V területfelhasználásból különleges beépítésre nem szánt rekreációs területre (Kb-Rek) történne a módosítása.

A rekreációs területhasználat fejlesztése a kifejlett fák cserjék egy részének eltávolításával jár, ami a jelölő fajok tekintetében nem káros, az újonnan betelepülő állatfajok élettere ugyan csökken, de megmaradó fásszárú növényzet továbbra is fészkelő, bújó és táplálkozó helyül tud szolgálni.

A terület a PmTrT-ben vízgazdálkodási térségben található. Az OTrT-PmTrT ökológiai hálózat övezetei közül az ökológiai folyosó övezete érinti.

Ökológiai folyosó

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Az OTrT-PmTrTszerint érintett még:

- honvédelmi és katonai célú terület által érintett település övezetével (de nem honvédelmi terület),
- ásványi nyersanyagvagyon által érintett település övezetével (de már nem bányatelek),
- klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település övezetével,
- tájképvédelmi övezetével.

Északról, nyugatról, délről, délnyugatról mezőgazdasági területekkel, a PmTrT-ben mezőgazdasági térséggel határos. Északon a jelenleg mezőgazdasági művelés alatt álló területen 2000-ben megállapított bányatelek található (Dabas I.-homok, kavics néven), mintegy 3,4353 km²-en.

Keletről meglévő rekreációs területtel, és a Wellis gazdasági területével, a PmTrT-ben települési térséggel határos.

Délre a közelben PmTrT sajátos térségében különleges katonai területek találhatóak.

A csaknem sík terület 90-95 m B.f.

A módosítandó terület kiterjedése 31,46 ha.

A módosítandó terület kiterjedése a Natura 2000 területen belül 31,46 ha

A módosítandó területet érintett helyrajzi számok: 0418.

A Natura2000 területet érintett helyrajzi számok: 0418.

RA - Őshonos fajú, elszórva álló fák csoportja vagy egy egyed szélességű, erdővé még nem záródott „fasorok”

Spontán erdősülő, erdővé még nem záródott, idős fákból álló faállományok lágyszárú növényzet felett.

A csigolya bokorfűzesek (*Rumici crispi-Salicetum purpureae*) fekete nyár ártéri erdőkké alakulnak. 60-75 % záródású lombkoronaszintjében a *Populus nigra* mellett a *Salix alba* is megjelenik. Megkülönböztethető egy kisebb fákból álló, lazább alsó lombkoronaszint is. Itt szórványos az *Ulmus minor*, a *Salix elaeagnos*, és a liánokat képviselő *Humulus lupulus*. Cserjeszintje többnyire kevésbé fejlett, elsősorban *Cornus sanguinea* és

Sambucus nigra alkotja. Gyepszintje változóan fejlett (60-100%). Aljnövényzetében viszonylag sok a ruderalis és félruderalis jellegű elem.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: részben 3-as: Több és különböző korú fa (legalább 15 idősebb fa). Részben 2-es: tájidegen fajokkal elegyes.

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) helyben: Közepes:

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) szomszédos vegetációs foltban: Közepes (lassú, nem teljes):

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) szomszédos szántón: Kicsi:

RD – Tájidegen fajokkal elegyes jellegtelen erdők és ültetvények

A vizsgált területen belül (és a szomszédos területrészeken is) idős fákat, lékeket, holt fát is tartalmazó fás területrészek a cserje- és gyepszint struktúrája is változó.

A lombzint elegyfajjai: *Robinia pseudo-acacia*, *Ailanthus altissima*, *Acer negundo*, *Juglans nigra*, *Populus nigra*, *Populus x euramericana*, *Padus (Prunus) serotina*, *Celtis occidentalis*, *Elaeagnus angustifolia*, *Salix alba Tristis*. Az idegenhonos fajok aránya 50 – 70-80% közötti. A cserjeszint fajai a lombkoronaszintet adó fák magoncaiból állnak.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) helyben: Kicsi, mert akáccal, bálványfával, kései meggyel, zöldjuharral elegyes állományok.

BA – Csatornák, szabályozott patakok, mesterséges tavak parti zónájában és közvetlen partközeli víztestében kialakult fragmentális mocsarak és kisebb hínarasok

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség a víz szélén:

Mozaikosan a növényzet bár fragmentális, de természetközeli regenerálódott, a vízháztartás egész évben megfelelő, szennyezést nem észleltünk, gyom és inváziós fajok nincsenek.

OC – Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok

Kevert fajkészletű (sokféle cönológiai preferenciájú fajból álló), gyep (*Festuca pseudovina* és *rupicola*, *Agropyron (Elymus) repens*, *Cynodon dactylon*, *Lolium perenne*, *Papaver rhoeas*, *Cichorium intybus*, *Solidago sp.*, *Cirsium erisithales*, *Cirsium arvense*, *Sonchus arvensis*, *Malva neglecta*, *Rumex acetosa*, *Capsella bursa-pastoris*) gyomos, zavart és regenerálódó másodlagos szárazgyep, néhol magaskórós, rendszeresen taposott, néhol túlkaszált.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajokból álló, részben gyomos állomány.

Regenerációs potenciál összességében közepes: mert a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalistákban nem teljesen szegény, és mert még jelentős tápanyagnövekedés történt. Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) szomszédos szántón.

T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

Tavaszi vagy őszi vetésű egyéves nagyüzemi kultúrák, vagy learatott helyük, rendszeresen szántott területek.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

U9 – Állóvizek

Állandó egyirányú mozgással nem, vagy csak jelentéktelen mértékben rendelkező természetes felszíni víztest, horgásztó (U9m).

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

3 A TERV BEMUTATÁSA

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása

3.1.1. A településrendezés célja

A településrendezés célja a település területének megfelelő felhasználása és az építés helyi rendjének szabályozása, amelyek révén a település-fejlesztését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja.

A településrendezés feladata az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése. A településrendezés során nemcsak az adott település, vagy esetleg annak szűkebb részén érintett lakosok helyi érdeke számít közérdeknek, hanem figyelemmel kell lenni a magasabb területi szintek (kistérség, megye, régió, ország, EU) közösségi szempontjaira is.

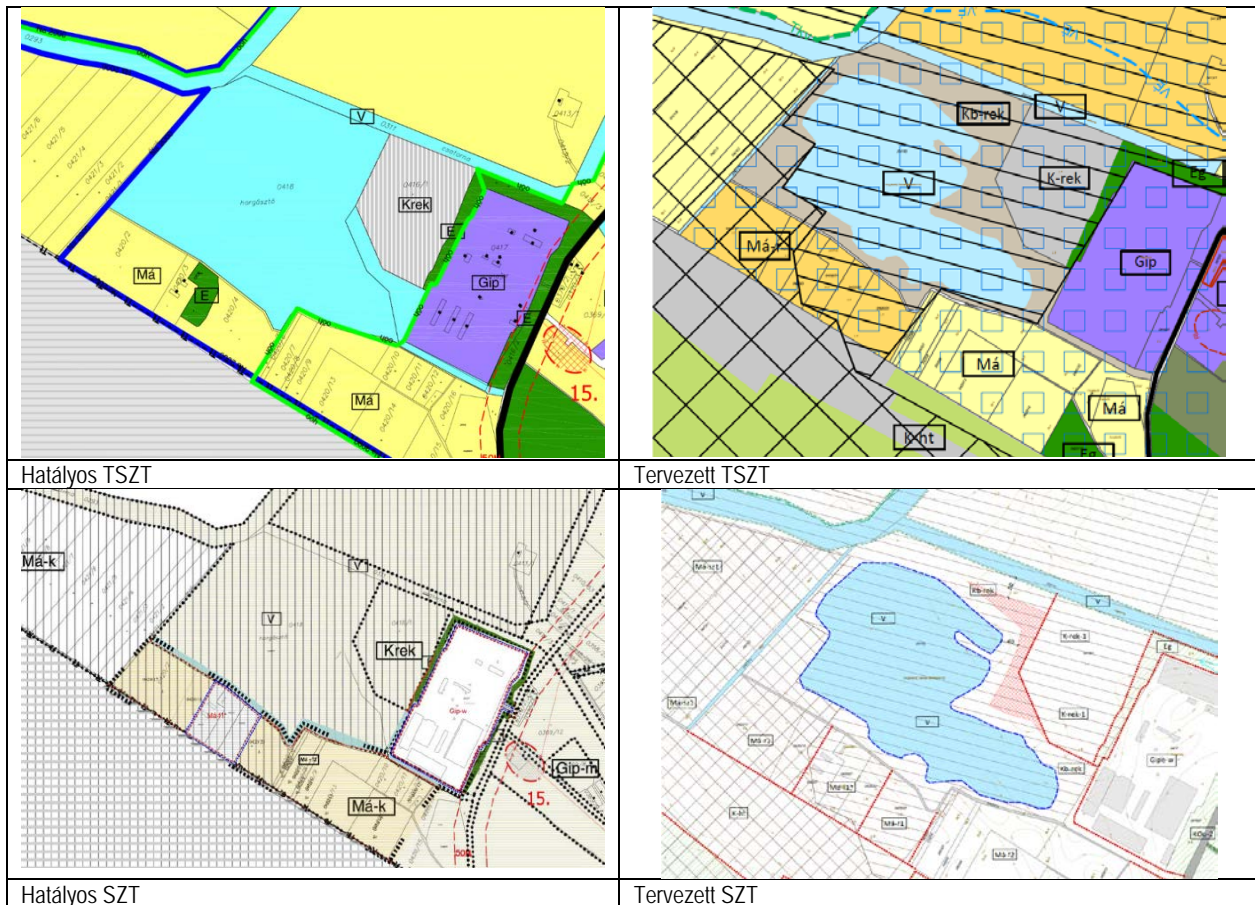
3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja

Dabas Város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során az Önkormányzat mint tulajdonos új beépítésre nem szánt különleges rekreációs terület kialakítását kezdeményezte a, hogy megindulhasson a terület fejlesztése.

A Malév-tó és közvetlen környezete jelenleg vízgazdálkodási területfelhasználásban található a TSZT-ben. A tervezett módosítás szerint a vízfelület továbbra is vízgazdálkodási területben és ennek megfelelő övezetben maradna, azonban a telek többi része rekreációs területként kerülne kijelölésre, és ennek megfelelően fejlesztésre.

A tervezés végcélja az, hogy az önkormányzat és a használók által is elfogadott rögzített elemek a település hatályos településszerkezeti tervébe, helyi építési szabályzatába és szabályozási tervébe beépüljenek és lehetőség szerint minél teljesebb körben biztosítsák a tulajdonosok által igényelt beépítési lehetőséget a területen. A 0418 hrsz.-ú teleknek V területfelhasználásból különleges beépítésre nem szánt rekreációs területre (Kb-Rek) történne a módosítása.

A jelenlegi hatásbecslés segítségével a telken belül meghatározásra kerülnek azok a területek, ahol a helyi építési szabályzat építés helyet jelölhet és amelyen belül építési tevékenységet lehet végezni a **maximális beépítési lehetőség** kihasználása érdekében.

3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama

A településrendezési tervek készítésének, módosításának kereteit a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről szabályozza. A kormányrendelet 16. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat a településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és dönt arról, hogy

- továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
- módosítja, vagy
- újrat készíti.

A jogszabály csak a maximális időtartamot határozza meg, a módosítás vagy új településrendezési terv készítése ennél rövidebb időszak alatt is történhet.

A tervezett tevékenység várható időtartama mintegy egy évtized is lehet. A teljes beruházás több vegetációs időszak alatt kerülne lebonyolításra. **Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével lehet elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.**

3.2.1. Közvetett hatásterület

A jelenleg is rekreációs célt szolgáló terület fejlesztésével (kialakítás, fenntartás, üzemeltetés) járó hatás a tervezési területen belül marad.

Az élővilág szempontjából az építési fázis közvetett hatásterületéhez soroljuk azokat a területeket, ahol az építési munkálatok hatásai nem közvetlenül fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti elemre (pl.: levegőre, felszín alatti vagy felszíni vízre) gyakorolt hatásán keresztül érzékelhetően befolyásolják az élővilág valamelyik alkotóelemének (az élővilágot alkotó fajok egyedei, állományai) életfolyamatait, viselkedését, ezáltal befolyásolják az adott területen a faj állományának alakulását (pl.: reprodukciós ráta, ezen keresztül pedig a populációméretet). Természetesen ide tartoznak az építési munkálatok zaj és vibrációs terhelésen, a kivitelezést végző munkások és munkagépek által az építést megelőző állapothoz képest keltett vizuális zavarásán, ill. a munkafolyamatok esetleges fény szennyezésén keresztül közvetetten jelentkező hatások is. Ezek mellett a közvetett hatásterülethez tartoznak azok a megközelítési útvonalak, ill. azok közvetlen környezete, amelyeket a munkagépek és a munkálatok kivitelezésében részt vevők ténylegesen használnak. A szálláshely és a munkaterület, ill. a munkavégzés során felhasznált anyagok forrás helye és a munkaterület közötti terület.

Az élővilágra gyakorolt várható közvetett hatások megítélése igen nehéz, mert az egyes fajok eltérő érzékenységet mutatnak a különböző környezeti hatásokra.

A humán szempontból meghatározott határértékeknek megfelelő levegőszennyezettségi hatásterület sugara az építés időszakában a hasonló jellegű és volumenű beavatkozások esetében nagyságrendileg 50-100 m (elsősorban a kiporzásból adódóan), míg a zajvédelmi hatásterület lakóterületre vonatkoztatott határérték esetén elérheti a 100-200 m-t is. Számos gyakorlati tapasztalat támasztja alá, hogy a zajgatásra és a vizuális zavaró hatásra számos állatfaj egyedei megfigyelhetően érzékenyebben reagálnak, mint az emberek és ezek a hatások menekülést, ill. egyfajta elkerülő viselkedést váltanak ki az egyedekből. Ugyanakkor már a gerinctelen állatok számos csoportjára (pl: puhatestűek, ízeltlábúak) is jellemző a tanulás egyik legegyszerűbb, latens formája, az un. habituációs tanulás, melynek lényege, hogy ugyanazon ingerrel ismételt szembesülés eredményeként a figyelem vagy reakció intenzitása csökken. Az egyedek hozzászoknak az ismételt és a megerősítés hiánya miatt számukra nem veszélyesnek, közömbösnek ítélt ingerekhez.

A fejlesztési terület közelében ténylegesen rendszeresen elforduló és feszkelő madárfajok gyakorlati tapasztalatokon alapuló akusztikus és vizuális zavaró hatásokkal szemben mutatott érzékenysége alapján a „munkaterület” szélétől számított 100 méteres távolságban jelölhető ki a közvetett élővilág-védelmi hatásterület határa.

3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése

A tervezési terület Csepeli-sík kistájban, az Őrjeg vegetációjában (Öreg-homok vegetációját mellől) helyezkedik el. Mindkettőre jellemző a természetes, természetszerű és mesterséges élőhelyek nagyfokú változatossága.

A fejlesztési területet különböző természetességű és vízállapotú gyepek (OC), részben őshonos fajokból álló erdők, részben magról sarjadt özőn növényekből álló erdők (RA, RD), a XX-csatornát kísérő vizes élőhelyek (B1a), illetve halastó (U9).

A környezetét határolja a XX.-csatorna (U8, RB, D6), részben őshonos fajokból álló telepített erdők (RA, RB), valamint kisebb-nagyobb szántók (T1, T10) és beépített, gazdasági területek (U4).

Potenciális vegetációját a régóta tartó emberi beavatkozások miatt nehéz rekonstruálni. A természetes növényzet töredékei és a talajtakaró alapján az eredeti vegetáció a homoki és lösztölgyesek keveréke lehetett, melyeket jelentős kiterjedésű sztyeppfoltok tagoltak. A tölgyesek csak kis foltokat alkothattak, uralkodóak a sztyepprétek voltak. A homok és a lösz flórája nagymértékben keveredhetett a hasonló kötött alapkőzet miatt. A mélyebb részeken egészítette ki ezt a növényzeti szerkezetet a mocsarak, mocsárrétek, esetleg kisebb lápok láncolata.

Jelenleg a korábbi emberi beavatkozások – különösen a vízrendezés - hatására a természetes vegetáció erősen átalakult képet mutat. A legjellemzőbb változásnak a természetes vizes élőhelyek visszaszorulása tekinthető.

Táji szinten jelentős a telepített erdők aránya is.

A fejlesztéssel érintett telek gyomfajokkal erősen szennyezett, ahol a tulajdonos a **fejlesztési lehetőséggel** élve rendezettebb körülményeket valósíthat meg a jelenleginél, ami a terület egy részének regenerálódásához is vezethet.

Részletesebb leírás a korábbi fejezet tartalmazza

3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése

Védje, és hosszú távon őrizze meg a turjánvidékre jellemző, a felszíni vízrendezések következtében egyre inkább visszaszoruló, igen érzékeny vizes élőhelyeket - a nádas és télisásos mocsarakat, zsombék- és magassásosokat, mocsár- és lápréteket, láp- és keményfás ligeterdőket, valamint az erdőssztyepp jellegű területek mikrohabitatjait, a természetközeli homokpusztarétek, homoki legelők, homoki erdők élővilágát.

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen a jelölő élőhelyeket és fajokat őrizze meg maradéktalanul és tegye lehetővé állományaik és populációik kiterjedésének és egyedszámának növekedését, természetességi mutatóik javulását.

Bányarekultivációt követően a felszíni víz és a halastavak jelentős másodlagos mesterséges élőhelyek számos jelölő madárfaj számára. Különösen, mint stabil nyíltvízi élőhelyek fontosak pihenő- és táplálkozó területként egyaránt, a kialakuló hínarasok és a parti nádasok, gyékényesek költőhelyként is jelentősek lehetnek.

Általános veszélyeztető tényezők mérséklése:

1. A kedvezőtlen környezeti hatások (területek kiszáradása, természeti katasztrófák, kedvezőtlen téli időjárás, predátorok, kedvezőtlen szukcessziós folyamatok) lehetőség szerinti mérséklése.

2. A negatív antropogén hatások mérséklése:

2.1. Gyepeken: a feltörés, felületés, műtrágyázás, túllegeltetés, alullegetetés, kedvezőtlen időpontban és módon végzett kaszálás, égetés, csatornázás, tájidegen növényfajok terjedésének megakadályozása.

2.2. Szántókon: intenzív kemizálás, mezőgazdasági gépek munkavégzése, tarlóégetés

2.3. Erdőkben: nem őshonos fajok telepítése, erdők véghasználat

2.4. Egyéb: emberi zavarás, légtérhasználat, honvédség, vadászat és vadgazdálkodás, védett fajok lelövése, növény- és állatfajok gyűjtése, illegális fakivágás, terület szennyezése, szigetetlen légvezetékek, vonalas létesítmények építése.

3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés

Épületek, építmények a tópart- és a XX. csatorna partétől legalább 40-50 m távolságra helyezhetők el a potenciális növénytársulás meglévő egyedei közül a fák megtartásával. A lehetséges építésre alkalmas terület sárga vonalú lehatárolással látható a légifelvételen.

Önkormányzati döntés szerint a lehetséges beépítésre alkalmas területek közül a terület keleti oldalán jelölt területen kerül építési hely meghatározásra a szabályozási tervben. A tó partétől 40,0 méteres a XX. csatorna partétől 50,0 méteres távolságban.

1. A rekreáción túl a természeti állapothoz közeli élőhelyek kialakítása szükséges.

A terület természeti értékeinek a növelésével a fajok populációjának növekedését, valamint az élőhelyek állapotának javulását biztosítják. Komplex élőhely rehabilitációs/ élőhely fejlesztési javaslatok, melyek megvalósulása eredményeként a terület arculata jelentősen megváltozik, természeti értékessége nagymértékben nő.

A tervezési területen a mesterséges vizes élőhelyek fenntartása és állapotuk javítása kiemelt természetvédelmi célkitűzés.

A változatos pusztai környezetet biztosító gyepek és időszakos vizes élőhely-komplexek fenntartása, illetve az egyes élőhelyek arányának javítása kiemelt természetvédelmi célkitűzés a pusztai madárközösségek védelme érdekében.

A mezőgazdasági környezethez kötődő madárfajok populációinak megőrzése és kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása érdekében az alábbi célkitűzések megvalósítása szükséges.

2. A fészkelő madárfajok költési sikerének növelése:

2.1. Mezőgazdasági és vadgazdálkodási tevékenységek ésszerű szabályozása a szaporodási időszakban, a szabályozási rendszer rendszeres felülvizsgálata mellett. Az előírások hatékonyságának értékelésén túl a védendő fajok körének meghatározására, illetve a korlátozások alkalmazásnak térbeliségének meghatározása

2.2. A meglévő magányos fák, fasorok és kisebb facsoportok természetvédelmi állapotának helyreállítása a megfelelő utánpótlás biztosításával és az őshonos fafajok arányának növelésével.

2.3. A gyepterületek hasznosítási módjának (kaszálás, vagy legeltetés) meghatározása, figyelemmel a fészkelő és vonuló fajok ökológiai igényire, így különös tekintettel a kaszálás időpontjára, valamint a legeltetés időzítésére, módjára és mértékére.

3. A degradált élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítása, ahol lehetséges helyreállítása, különös tekintettel a korábban létesített. A jelölő pusztai élőhelyek és fajok állományainak térbeli kapcsolatait segítő, természetvédelmi célt szolgáló erdőtelepítések ösztönzése.

3.4 A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A településrendezés a település területének megfelelő felhasználását és az építés helyi rendjének szabályozását, ezek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja. A településfejlesztési dokumentumok és rendezési eszközök a gazdálkodás, az intézményi működés és az életminőség fenntartását hivatott szolgálni. A településrendezési terv mindezek mellett arra is tekintettel van, hogy melyek azok a környezeti adottságok, amelyekhez alkalmazkodnia kell a tervezésnek, és melyek azok az értékek, amelyek megóvása aktív közreműködést igényel legyen az a település élhető szerkezetének vagy az értékes fajoknak, élőhelyeknek a megóvása, megőrzése.

A településrendezés feladata még az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

A TSZT átsorolások egyöntetűen beépítésre nem szánt célú, a meglévő/tervezett rekreációs célú hasznosítások jogi megalapozását célozzák. E rekreációs funkció alapvető jellemzője, hogy a javasolt változás várható infrastrukturális igényei (közlekedés, közműfejlesztés, humán infrastruktúra) fejlesztése közül közművesítési és humán infrastruktúra vonatkozásában említésre méltó igények prognosztizálhatók.

Az ökoturizmus és a rekreáció haszonélvezőiként a helyi vállalkozók és a látogatók nevesíthetők elsősorban, akik számos formában részesülnek a hasznokból (munkahely, turisztikai bevétel, mentális egészség stb.). A hasznok helyi és regionális szinten jelentkezhetnek.

Az ökoszisztéma-szolgáltatás hasznot hoz a helyi közösségnek, vállalkozásoknak és a látogatóknak egyaránt. A hasznok formái között említhetők még a helyben előállított termékek saját fogyasztása, eladása, amelyeket hozzákapcsolhatunk a hagyományhoz és a helyi kultúrához hagyományokhoz. A helyi lakosoknál is jelentkezhet haszn az ingatlanok értéknövekedésével.

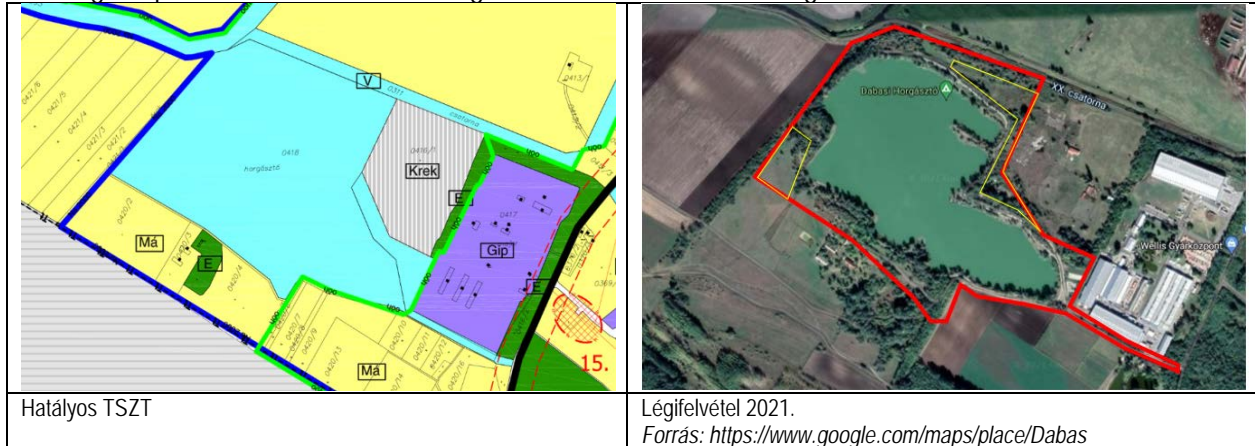
4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1 A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés.

Növekszik a leburkolt felszín és a beépítés mértéke. A leromlott élőhelyekhez tartozó területek csökkenését eredményezik. Továbbá a fejlesztési és építési tevékenység során a területre a gépjárművek és gépek taposása fejt ki jelentős hatást.

Épületek, építmények a tópart- és a XX. csatorna partétől legalább 40-50 m távolságra helyezhetők el. A lehetséges építésre alkalmas terület sárga lehatárolással látható a légifelvételen.

Fontos megjegyezni, hogy nincs olyan zöldfelületi folt, ami kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípust vagy közösségi jelentőségű élőhelytípust rejt a tervezési területen belül.

A gépek általi taposás az eleve bolygatott területeket fogja érinteni, ezért az közvetlenül nem károsítja a természetes és természetközeli élőhelyeket.

Az utakon közlekedő teherautók porszennyezése viszont a szomszédos élőhelyek kismértékű degradálódásához vezethet, illetve a zajszennyezés, forgalomműködés az állatvilágra (főleg a madárfajokra) fejt ki negatív hatást.

A bányászattal, majd a rekultivált terület teljes mértékben átalakult és további átalakuláson megy majd keresztül. A területen élő fajok, az élőhelyek változnak.

A terület regenerációja a fejlesztést követően is folytatódik, mert a tervezett létesítmény hosszú távon nyugalmat, csendet igénylő rekreációs tevékenység.

A zaj és porszennyezés várhatóan nem okozza a környező élőhelyek degradációját, mivel a korábban működő bányaterület közvetlen közelében is fennmaradtak jó természetességű élőhelyek.

4.2 A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmellékletekkel

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés. A beépítési lehetőség a tópart- és a XX. csatorna partétől 40-50 m-re, valósítható meg a potenciális társulás fafajainak megőrzésével. A jelölő fajok közül a vízhez kötődők lehetnek jelen, ezért a fejlesztési szándékok nem korlátozzák az életterüket.

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek. A beépítési lehetőség növekszik ugyan, de új barrier hatás nem alakul ki.

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód	
Kékperjés láprétek meszes, tőzegezes vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440	
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis, angusorba officinalis</i>)	6510	
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	91E0	
Pannon homoki gyepek	6260	
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0	

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód	
Pannon homoki gyepek	6260	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	91E0	
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0	

Jelölőfajok:

A fajokat nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások.

A másodlagosan kialakult/kialakulóban lévő élőhelyek elsősorban a vízhez kötődnek. A beépítési lehetőség a tő északi és déli oldalán, a tájidegen, özönfajokból álló fás, cserjés területen valósítható meg.

A várható tevékenységek közé tartozik:

- fakivágás, bozótirtás;
- humuszmentesítés;
- közműkiváltások;
- földmunka (tereprendezés, töltésanyag-, földszállítás, terítés, tömörítés, árokkialakítás);
- műszaki létesítmények építése;
- épületek építése, parkolók kialakítása
- tereprendezés, füvesítés, fásítás.

4.3 A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

Csak a természetközeli élőhelyek közé nem tartozó jellegtelen, másodlagos élőhelyek, degradált területek igénybevétele történhet meg.

A hatásterület által érintett Natura 2000 területet az építés és működés során főként zajhatások érik, ezen kívül a por és a vizuális hatások említhetők. Tekintettel arra, hogy a fejlesztendő telephely már jelenleg is hasonló hatásokkal bír, az érintő, fent említett hatások várhatóan minimálisak, illetve elviselhető mértékűek lesznek.

Megállapítható továbbá, hogy a fejlesztendő telephely létesítése az érintett Natura 2000 terület fenntartási tervében ismertetett célkitűzésekkel nem ellentétes, azokat nem befolyásolja.

4.3.1 A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

4.3.2 Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

4.3.3 A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*) – védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft. Mindenféle vizes élőhelyen előfordul, főleg, ahol sűrű vízinövényzet is található. A nagyobb kiterjedésű, állandó vízállásokat kedveli, de megvan csatornáknak, időszakos belvizes laposokban, vízzel telt kátyúkban is. Márciustól októberig aktív és a kifejlett egyedek ezt az időszakot teljes egészében vízben töltik, a zizek kiszáradása esetén az iszapban rejtőzik el. Téli időszakot talajrepedésekben, laza talajban vagy avarban vészeli át. Békák között viszonylag kis távolságokat vándorol, Nöllert és Nöllert (1992) szerint vándorlási sugara elérheti a 0,5 km-t. Minden vizes élőhelyen előfordul. A Turján-vidéken a nem láposodó mocsarakban szintén gyakori.

A tervezett beruházás nyomán az élőhely átalakulás, élőhelycsökkenés nem várható.

Természetvédelmi státusz: nem fenyegetett (LC) A faj szerepel a Természetvédelmi Világszövetség Vörös Listáján.

4.3.4 A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest

A Vöröshasú unka (*Bombina bombina*) egyedszáma nehezen becsülhető. A tervezett fejlesztés nem érinti a szaporodási és egyben élőhelyül szolgáló tavat.

4.3.5 A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése

A Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület (HUDI 20051) Jelentős részben Ökológiai hálózat-Magterület övezetével, kisebb részben az Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezetével és az Ökológiai hálózat-Pufferterület övezetével fedett.

Része a Dabasi Turjános TT, és szomszédos a Kunpeszéri Szalag-erdő TT-el.

Szintén szomszédos délről a Felső Kiskunsági szikes Puszták és turjánvidék (SPA) Natura 2000 különleges madárvédelmi területtel, valamint a Peszéri-erdő (SAC) Natura2000 különleges természetmegőrzési területtel.

Északra nem messze található az Ócsai TK.

A Dabasi turjános ex lege védett lápok: is jelentős területeket fednek le a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül.

A környéken található közösségi jelentőségű területek szintén a puszták, pusztai erdők és turjánvidék élőhelyeinek és fajainak megóvását szolgálják. Mivel a régió erdőfoltokkal, patak menti ligetekkel és erdősávokkal ritkán borított, de a szóban forgó site-ok között mégis működik az ökológiai hálózat.

5 ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

5.1 A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

A termőmódosítás nem tartalmaz alternatív megoldásokat a területhasználat változtatásokról, mivel a felhagyott bányató rekultivációjával megvalósult területen elkezdett hasznosítás fejlesztése csak a '90-es években felhagyott bányatelenken belül végezhető. A tevékenység más helyszíneken nem valósítható meg, így alternatív megoldások nem jöhetnek szóba.

A tervezés során figyelembe lett véve, hogy természetvédelmi szempontból értékes élőhely ne legyen érintve, hatásával is a lehető legkisebb arányban legyen érintve a fejlesztés során, emellett a tervezés törekedett a gazdaságos, költséghatékony megoldásra.

Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével lehet elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.

5.2 A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

Horgászati tevékenység ugyan más területen is végezhető, de itt a felhagyott, rekultivált bányához kapcsolódik. A beruházás így helyhez kötött, kizárja az alternatív lehetőségeket.

6 A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1 A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A horgászat mellett a rekreáció bővítése, a horgászok utazási idejének csökkentése, a távolabb élők körében történő népszerűsítéshez szükséges a terület fejlesztése szálláshelyekkel.

A tervezett tevékenység több, különböző képzettségű munkavállaló foglalkoztatását teszi lehetővé, amivel a térség szolgáltatási köre bővül, minősége javul, új potenciális munkahelyek jönnek létre a térség lakói számára. Az előzőek miatt erősödik a település megtartó képessége.

6.2 A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

A beruházás a 275/2004 kormányrendelet 14. mellékletének 6.2. pontjában ismertetett indokok közül leginkább társadalmi-gazdasági természetű kiemelt közérdeknek tekinthető, hiszen a beruházással a helyi

munkaerő foglalkoztatása nő, a magyar vállalkozások piaci szerepe erősödik, ami lokális és országos szinten társadalmi és gazdasági szempontból is fontos.

7 A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével lehet elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.

Építés idején:

1. Munkaterület nagyságának minimalizálása, a másodlagos élőhelyek kímélete.
2. Érzékeny-és Natura 2000 jelölő élőhelyek kímélete a XX-csatorna mentén. A védendő területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
3. A munkagépek megfelelő üzemeltetéssel és rendszerese karbantartásával biztosítani lehet a légszennyezés szinten tartását.
4. A rakodás során a teherautó platója közti billentési távolságot optimalizálni kell.
5. A letermelt humuszból képzett depóniák kiporzását minimális mértékűre kell csökkenteni.
6. Az invazív fajok terjedésének megakadályozásáról, visszaszorításáról folyamatosan gondoskodni kell.
7. Az építéssel közvetlenül érintett terület nagyságát kitermelés helye, depóniák, fordulók stb.) minimalizálni szükséges, az ehhez igénybe vehető területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
8. A szállítás, felvonulás során használható, előzetesen kijelölt, a kataszteri nyilvántartásban nem útként szereplő ingatlanrészeket a gépjárművekkel nem lehet elhagyni.
9. Porcsökkentés szükség szerinti locsolással.
10. Az esetlegesen bekövetkező taposási károkat (keréknyomok) a munkálatok befejeztével fel kell számolni.
11. Az építési hulladékok nyilvántartása és előírt kezelése célszerűen újrahasznosítással.

Működés:

Az üzemelés, fenntartás során nagy hangsúlyt kell fektetni az **általános természetvédelmi célkitűzéseket** érvényesítésére. (lásd következő fejezet)

8 KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

Klasszikus kompenzációs intézkedésre nincs szükség, mert a beruházás nem érint Natura 2000 élőhelyet.

A növénytelepítéseknél a potenciális növénytársulások fajait kell használni. és az **általános természetvédelmi célkitűzéseket** érvényesíteni kell.

1. A fajok populációinak segítése;
2. A meglévő természetes és természetközeli élőhelyekhez hasonlóak kialakítása a zöldfelület fejlesztése során. Az ezekre az élőhelyekre jellemző fajok, életközösségek, valamint a biodiverzitás megőrzése, segítése;

3. A degradálódott élőhelyek rehabilitációja, a megsemmisült élőhelyek és ökológiai kapcsolatok rekonstrukciója különös tekintettel a tájra jellemző pusztai- és vizes élőhelyekre, törekvés a tájléptékű rehabilitációra az élőhely feldarabolódás csökkentése érdekében;

5. A helyi társadalom szemléletének, ismeretének fejlesztése a természeti értékek, területek vonatkozásában, a természetvédelmi intézkedések kommunikációs fejlesztése.

- A természetes és természetközeli vízi- vizes- pusztai- és erdei élőhely mozaikok megőrzése és fejlesztése;

- A vizes élőhelyek és védőövezetének kialakítása;

- A nem őshonos faültetvények természetyszerű átalakítása;

- Pusztai élőhely-rehabilitáció természetyszerű gyepes kialakításával;

- Tájrehabilitáció

6. Különleges madárvédelmi intézkedések

- A madárpopulációk szaporodási lehetőségeinek segítése

- A madárpopulációk táplálkozási lehetőségeinek segítése

- A madárpopulációk zavartalanságának biztosítása

- A vonalas létesítmények okozta madárpusztulások megakadályozása

- A halastó üzemrendjének szabályozása

- A természeti erőforrások környezettudatos használatának általános fejlesztése, az elővigyázatosság és megelőzés elvének érvényre juttatásával, fennmaradt hagyományos gazdálkodási formák megőrzése;

ÁNÉR (2011) kategóriái

Hínárnövényzet

A5 – Szikes tavak hínárnövényzete

Aa – Források, gyors folyású patakok hínárnövényzete

Ab – Folyók, áramló vizű csatornák hínárnövényzete

Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete

Nádasok és mocsarak

B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

B1b – Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok

B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet

B3 – Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídőrös, mételykórós mocsarak

B4 – Lápi zombékosok, zombék-semlyék komplexek

B5 – Nem zombékoló magassárrétek

B6 – Zsiókás, kötő kákás és nádas szikes vizű mocsarak

BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál

Forrásgyepek és tőzegmohás lápok

C1 – Forrásgyepek

C23 – Tőzegmohás átmeneti lápok és tőzegmohalápok

Nedves gyepek és magaskórósok

D1 – Meszes láprétek, rétlápok (*Caricion davallianae*)

D2 – Kékperjés rétek

D34 – Mocsárrétek

D5 – Patakparti és lápi magaskórósok

D6 – Ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas-nyirkos szegélynövényzet

Domb- és hegyvidéki üde gyepek

E1 – Franciaperjés rétek

E2 – Veres csenkeszes rétek

E34 – Hegy-dombvidéki sovány gyepek és szőrfűgyepek

E5 – Csarabosok

Szikesek

F1a – Ürmöspuszták

F1b – Cickórós puszták

F2 – Szikes rétek

F3 – Kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok, rétsztyepek

F4 – Üde mézspázsitos szikfokok

F5 – Padkás szikesek, szikes tavak iszap- és vakszik növényzete

Nyílt szárazgyepek

G1 – Nyílt homokpusztagyepék

G2 – Mészkedvelő nyílt sziklagyepek

G3 – Nyílt szilikátsziklagyepek és törmeléklejtők

Zárt szárazgyepek

H1 – Zárt sziklagyepek

H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

H3a – Köves talajú lejtősztyepek

H4 – Erdősztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok

H5a – Lőszgyepek, kötött talajú sztyeprétek

H5b – Homoki sztyeprétek

Nem ruderális pionír növényzet

I1 – Nedves felszínek természetes pionír növényzete

I2 – Lössfalak és szakadópartok növényzete

I3a – Kőfalak pionír növényzete

I4 – Árnyéktűrő nyílt sziklanövényzet

Cserjések és szegélyek

J1a – Fűzlápok

J3 – Folyómenti bokorfüzesek

M6 – Szyepcserjések

M7 – Sziklai cserjések

M8 – Száraz-félszáraz erdő- és cserjés szegélyek

P2a – Üde és nedves cserjések

P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

P2c – Idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok

Láp- és ligeterdők

J1b – Nyírlápok, nyíres tőzegmohalápok

J2 – Láp- és mocsárerdők

J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

J5 – Égerligetek

J6 – Keményfás ártéri erdők

Üde lomboserdők

K1a – Gyertyános-kocsányos tölgyesek

K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

K5 – Bükkösök

K7a – Mészkerülő bükkösök

K7b – Mészkerülő gyertyános-tölgyesek

Fényben gazdag tölgyesek és erdő-gyep mozaikok

L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek

L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek

L2b – Cseres-kocsányos tölgyesek

L2x – Hegylábi zárt erdőssztyep tölgyesek

L4a – Zárt mézskerülő tölgyesek

L4b – Nyílt mézskerülő tölgyesek

L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek

M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők

M2 – Nyílt lösztölgyesek

M3 – Nyílt sziki tölgyesek

M4 – Nyílt homoki tölgyesek

M5 – Homoki borókás-nyárasok

Sziklás erdők

LY1 – Szurdokerdők

LY2 – Törmeléklejtő-erdők

LY3 – Bükkös sziklaerdők

LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők

Fenyvesek

N13 – Mészkerülő lombelegyes fenyvesek

N2 – Mészkedvelő erdeifenyvesek

Egyéb fátlan élőhelyek

- OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek
- OB – Jellegtelen üde gyepek
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- OD – Lágyszárú évelő özönfajok állományai
- OF – Magaskórós ruderális gyomnövényzet
- OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet

Egyéb erdők és fás élőhelyek

- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P3 – Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fafajú fiatal erdősítés
- P45 – Fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek
- P6 – Parkok, kastélyparkok, arborétumok és temetők az egykori vegetáció maradványaival vagy regenerálódásával
- P7 – Hagyományos fajtájú, extenzíven művelt gyümölcsösök
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- RDa – Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származékerdők
- RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

Idegenhonos fafajok uralta erdők és faültetvények

- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- S5 – Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek
- S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai
- S7 – Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

Agrár élőhelyek

- T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
- T10 – Fiatal parlag és ugar
- T11 – Csemetekertek, faiskolák, kosárkötő fűz ültetvények
- T12 – Évelő energianövények ültetvényei
- T2 – Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák
- T3 – Zöldség- és dísznövénykultúrák, melegházak
- T4 – Rizskultúrák
- T5 – Vetett gyepek, füves sportpályák
- T6 – Extenzív szántók
- T7 – Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények
- T8 – Extenzív szőlők és gyümölcsösök
- T9 – Kiskertek

Egyéb élőhelyek

- U1 – Belvárosok, beépített faluközpontok, lakótelepek
- U10 – Tanyák, családi gazdaságok
- U11 – Út- és vasúthálózat
- U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények
- U3 – Falvak, falu jellegű külvárosok

- U4 – Telephelyek, roncssterületek és hulladéklerakók
 U5 – Meddőhányók, földdel már befedett hulladéklerakók
 U6 – Nyitott bányafelületek
 U7 – Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak

Vizek

- U8 – Folyóvizek. Állandó, egyirányú mozgással rendelkező természetes és mesterséges felszíni vizek (folyók, patakok, csatornák).
 U9 – Állóvizek. Állandó egyirányú mozgással nem, vagy csak jelentéktelen mértékben rendelkező természetes felszíni víztestek
 U9a – tavak
 U9b – holtágak, lefűződött folyómedrek
 U9c – fertők, nádasbeli tisztások
 U9d – kis-vizek, pl. pocsolyák, dagonyák
 U9Nszik - Natura 2000-es altípus: Szikes tavak, az éppen vízborította időszakos szikes tavak.
 U9NIáp – Natura 2000-es altípus: Láptavak – hínárvegetáció nélküli láptavak, természetes disztróf tavak és holtágak, humin savakban gazdag kisebb-nagyobb állóvizek.

Értékszám	Kritérium	Példa
1	A természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő	szántók, bányaudvarok, intenzív erdészeti és gyümölcskultúrák, meddőhányók, vizek beton parttal, stb.
2	A természetes állapot erősen leromlott, az eredeti társulás csak nyomokban van meg, domináns elemei szórványosan, nem jellemző arányban fordulnak elő, tömegesek a gyomjellegű növények	intenzív gyepek kultúrák, fenyérfüves és csillagpázsitos legelők, szántó vagy gyepek helyére telepített erdő, vizek mesterséges mederrel, stb.
3	A természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színező elemek alig fordulnak elő, jelentős gyomok és a jellegtelen fajok aránya	túlhasznált legelők, intenzív túrizmus által érintett területek, stb.
4	Az állapot természetközeli, az emberi beavatkozás nem jelentős, a fajszám a társulásra jellemző maximum közelében van, a színező elemek aránya jelentős, a gyomok és a jellegtelen növények aránya nem jelentős	erdészeti kezelés alatt álló öreg erdők, természetes parti övezettel rendelkező vizek, régebben felhagyott gyümölcsösök, stb.
5	Az állapot természetes illetve annak tekinthető, a színező elemek (a zömük védett faj) aránya kiemelkedő, köztük reliktum jellegű ritkaságok is, gyomnak minősülő faj alig	őserdők, őslápok, meredek, hasznosíthatatlan sziklagyepek, tőzegmohalápok szép lápi flórával, fajgazdag hegyi kaszálórétek, stb.

Dabas – Tücsök utca
033/1 és 033/2 hrsz-ú terület
településrendezési eszközökben
mezőgazdasági terület építési előírásainak módosításához

Készítette:
Berek Tájépítész Iroda Kft.

2021. április-június

Tartalomjegyzék

Natura 2000 hatásbecslés.....	1
BEVEZETÉS.....	4
1 AZONOSÍTÓ ADATOK	4
1.1 A terv készítője és a beruházó	4
1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek	4
2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET	4
2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van.....	4
2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása	9
3 A TERV BEMUTATÁSA	15
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása	15
3.1.1. A településrendezés célja.....	15
3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja	15
3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama	16
3.2.1. Közvetett hatásterület	16
3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése.....	17
3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése	17
3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés.....	18
3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	19
4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI	20
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása	20
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmellékletekkel.....	20
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke.....	21
4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága.....	21
4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében.....	21
4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.).....	21

4.3.4.	A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest	22
4.3.5.	A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése.....	22
5	ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK.....	22
5.1.	A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)	22
5.2.	A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.....	22
6	A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI	22
6.1.	A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	22
6.2.	A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).....	22
7	A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	23
8	KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK	24

BEVEZETÉS

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről jogszabály szerint a Natura 2000 területek hatásbecslési dokumentációját a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A hivatkozott jogszabály (5) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben a hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés **önálló részeként** kell elkészíteni.

1 AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1 A terv készítője és a beruházó

A beruházó neve: Dabas Város Önkormányzata

A terv készítője: Dabas Város Önkormányzata, 2370 Dabas, Szent István tér/B

Telefon: 06/29/561-200, 06/29/561-201

1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek

A hatásbecslési dokumentáció elkészítésére, a ZÉ. Műhely Kft. megbízása alapján a Berek Tájépítész Iroda Kft. (1025 Budapest Zöldmáli lejtő 10/B. A lph. Fsz/2.) kapott megbízást, a dokumentációt Schindler-Kormos Eleonóra (Mobil: 06/20-5999-382) állította össze.

2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó Natura 2000 területeken előforduló közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló rendelet állapítja meg.

1. 1. Név: Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület
1. 2. Azonosító kód: HUDI 20051
1. 3. Kiterjedés: 12 213.44 ha (Legutóbbi adatfrissítés: 2012-10-01)
1. 4. A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és/vagy fajok

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>angusorba officinalis</i>)	6510
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki gyepek	6260
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód
Pannon homoki gyepek	6260
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0

Közösségi jelentőségű növényfaj	Natura 2000 kód
Csengettyűvirág (<i>Adenophora liliifolia</i>)	4068
Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	2285
Homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>Arenaria</i>)	4098
Kisfészű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	4081

Közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	1324
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	1355
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	1220
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	1188
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	1993
Vágó csík (<i>Cobitis taenia</i>)	1149
Réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)	1145
Szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	1134
Úrge (<i>Spermophilus citellus</i>)	1335
Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	1321
Lápi póc (<i>Umbra krameri</i>)	2011
Vérfű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)	1059
Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	1060
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	1083
Szarvas ganéjtűró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	4011
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	1307
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	1323
Pisze denevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	1308
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Magyar futrinka (<i>Carabus hungaricus</i>)	4013
Hosszúfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)	1014
Keleti lépibagoly (<i>Arytrura musculus</i>)	4027

Kiemelt közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298

1. 5. Érintett települések: Alsónémedi, Ócsa, Inárcs, Kakucs, Újhartyán, **Dabas**, Táborfalva, Tatárszentgyörgy

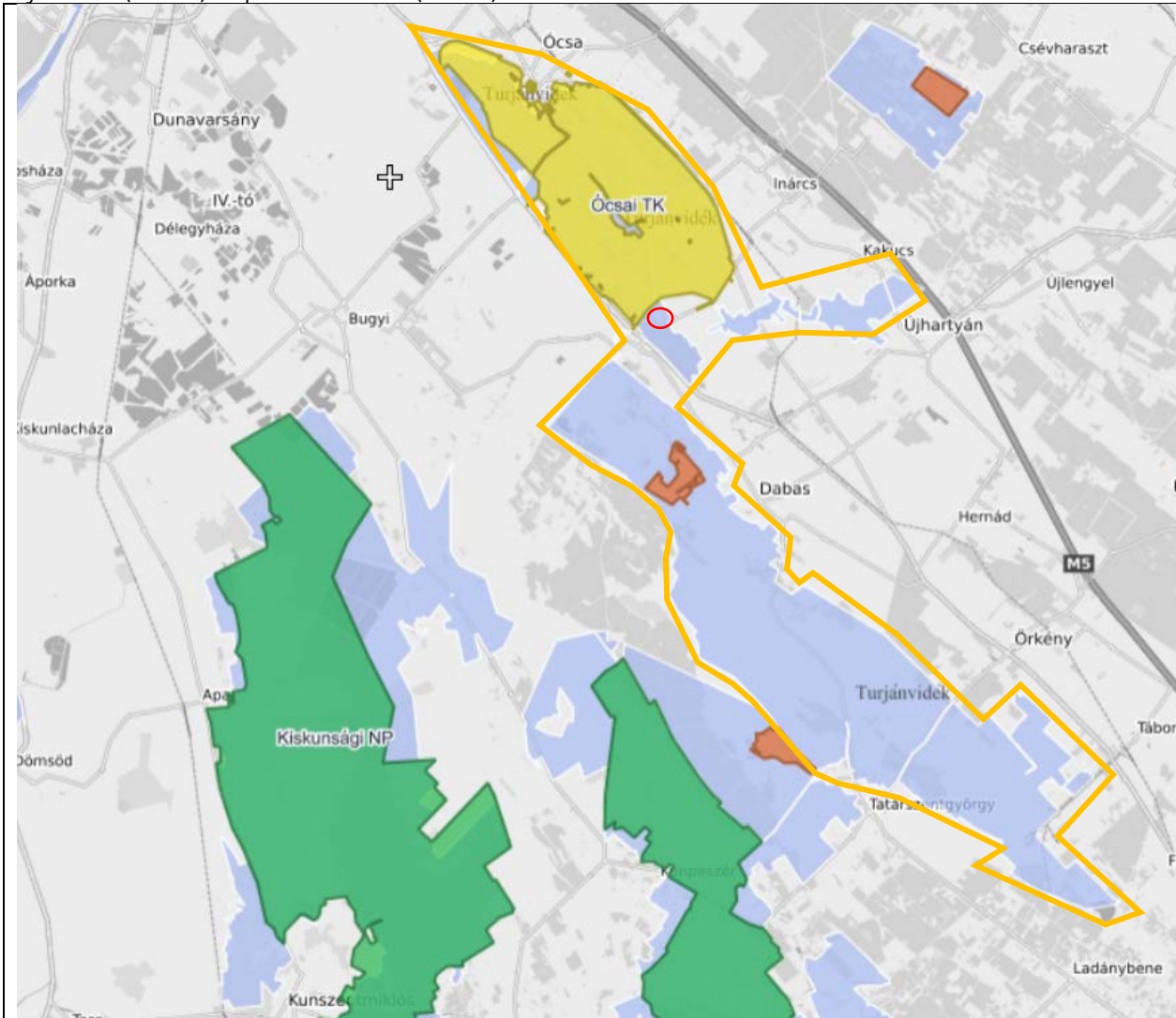
1. 6. Jogi helyzet

1.6.1. Egyéb védettségi kategóriák

A Turjánvidék (HUDI20051) jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A terület egy része jelenleg áll országos természetvédelmi oltalom alatt (Dabasi Turjános TT), kezelési tervvel rendelkezik.

A Turjánvidék **jelentős része** ex lege védett lápterület.

A terület országos Ökológiai Hálózatban, legnagyobb arányban magterületként (69,96 %) és kisebb részben ökológia folyosóként (16,5 %) és pufferterületként (5,38 %) azonosított.

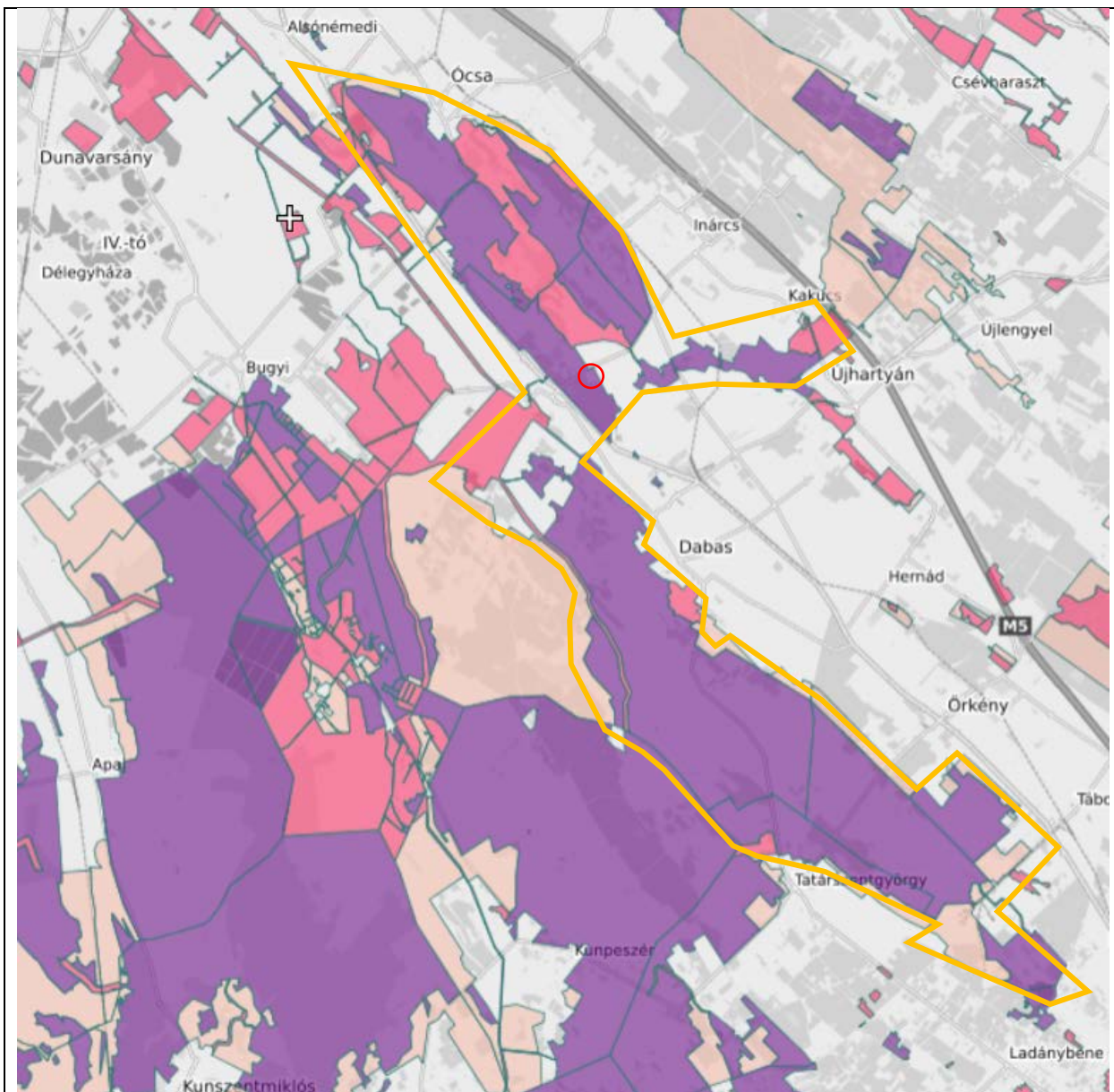

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Dabasi Turjános TT: okker színű lehatárolás a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Ökológiai hálózat-Magterület övezete lila színnel jelölve

Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezete sötét rózsaszínnel jelölve

Ökológiai hálózat-Pufferterület övezete világos rózsaszínnel jelölve.

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Vonatkozó jogszabályok

- 1996. évi LIII.tv. A természet védelméről
- 1993. évi XLVIII.tv. A bányászatról
- 1994. évi LV. tv. A termőföldről
- 1995. évi LIII.tv. A környezet védelmének általános szabályairól
- 1996. évi LIV.tv. Az erdőről és az erdő védelméről szóló, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelettel
- 1996. évi LV.tv. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelettel
- 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 276/2004. (X. 8.) Kormány Rendelet a természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról
- 166/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a tájvédelmi szakhatósági hatáskörbe tartozó engedélyezési eljárásokról
- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 13/2001 KÖM rendelet a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
- 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet a telekalakításról
- 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról, illetve az e rendeletet módosító 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet,
- mely a 4/2004. FVM rendeletet kiegészíti a támogatható területre és az állatállományra vonatkozó értékelési szempontokkal.
- 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- A Bizottság Határozata (1996. december 18.) a Natura 2000 keretében javasolt területek adatszolgáltatási űrlapjáról (97/266/EK). E. Függelék: A terület természetvédelmi helyzetét befolyásoló hatások és tevékenységek. Az Európai Közösség Hivatalos Lapja (1997. 04. 24.) L 107.
- 269/2007 (X. 18.) Korm. r. A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

1.6.2 A terület rendeltetése: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

1.7. A kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelytípusok

Az országos állományhoz viszonyított arány

A: 100% \geq p > 15%,

B: 15% \geq p > 2%,

C: 2% \geq p > 0%,

D: nem jelentős, előfordul

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)			
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező
Csengettyűvirág	<i>Adenophora lilifolia</i>		30 - 30		A
Kisfészku aszat	<i>Cirsium brachycephalum</i>		-		C
Homoki kikerics	<i>Colchicum arenarium</i>		50000 - 100000		C
Homoki nőszirm	<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>		-		A

Keleti lápi bagoly lepke	<i>Arytrura musculus</i>		-		C
Szarvas álganéjtűró	<i>Bolbelasmus unicornis</i>		-		B
Magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>		-		A
Nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>		-		C
Ezüstsávós szénalepke	<i>Coenonympha oedippus</i>		2500 - 3000		A
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>				C
Magyar tarsza	<i>Isophya costata</i>				C
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>		100 - 500		C
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>		100 - 500		B
Vérű-hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>		1500 - 2000		B
Harántfogú törpecsiga	<i>Vertigo angustior</i>		-		C
Vágó csík	<i>Cobitis elongatoides</i>		500 - 1000		B
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>		100000 - 100000		B
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>		100000 - 100000		B
Lápi póc	<i>Umbra krameri</i>		1000 - 2000		B
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>		100 - 200		C
Dunai tarajosgöte	<i>Triturus dobrogicus</i>		400 - 500		C
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>		100 - 200		C
Rákosi vípera	<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>		150 - 150		A
Nyugati pisedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>		-		C
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>		18 - 18		C
Nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>		-		C
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>		-		C
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>		-		C
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>		40 - 40		C
Úrge	<i>Spermophilus citellus</i>		-		C

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

Élőhely kód	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
91	éger- és kőrís ligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	1089,45	9
6260	pannon homoki gyepek	810	10
6410	kékperjés láprétek	799,39	7
6440	ártéri mocsárrétek	315,04	3
6510	üde magas fűvű kaszálórétek	100	3
3160	láptavak és hínárnövényzetük	12,21	0,1
5130	dombvidéki száraz borókás cserjések	12,21	0,1
7210	télisásosok	12,21	0,1
7230	mészkezelő üde láp- és sásrétek	35,76	1
3150	természetes jellegű eutróf tavak és hínárnövényzetük	21,51	0,1
91F0	keményfás ligeterdők	188,26	1,7
91I0	euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek	25	1
91N0	pannon homoki borókás-nyárasok	329,76	2,7

MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: <https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051>

2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása

A vizsgált (TSZT-ben B5 sz. módosítással jelölt) terület nemcsak Natura 2000 terület, hanem az ökológiai hálózat magterület övezetének is része. Jelenleg mezőgazdasági területi besorolásban található. A tanya telkei jelentős része gyeppel borított. Az utca felőli részén azonban a vagyon és állatvédelmet, valamint ideiglenes szálláshelyet biztosító konténer, lakóautó, karámok, szénatárolók találhatóak rendezetlenül.

A Duna-völgyi-főcsatorna halad a telkektől északra és nyugatra, amely mentén fasorok, nádasok, kisebb-nagyobb facsoportok találhatóak. A Duna-völgyi-főcsatorna jogi határa az Ócsai Tájvédelmi Körzetnek.

A módosítással érintett terület Magyarország területére jelenleg elfogadott tájfelosztás szerint (Dövényi 2010) a Duna-Tisza közti síkvidék középtájon belül a Csepeli sík kistáj területére esik.

A hatásterület növényföldrajzi értelemben a pannóniai flóratartomány (*Pannonicum*) Alföld flóravidékén (*Eupannonicum*) belül a Duna-Tisza köze flórajárás (*Praematrix*) Órjeg területére esik.

A vizsgálati dokumentáció részben a területbejárások során végzett felmérések, részben a területre vonatkozó szakanyagok (lásd felhasznált irodalom) alapján került összeállításra. A felmérések révén megfelelő információk birtokában megfelelő alapot jelent a véleményalkotásra és a természetvédelmi következtetések levonására.

A mezofil erdőövek megszűnését követő, intenzív mezőgazdasági növénytermesztés megszűnésével másodlagosan kialakult rétek, valamint a Duna-völgyi-főcsatorna és a kisebb vízfolyások mellett eredeti sztyeppréti társulások fajai találhatóak meg.

A faji összetétel a térben lassan, fokozatosan, általában a lejtéssel, illetve a talajvízszinttel kapcsolatosan változik.

A pangó vizes termőhelyeken a magasabb talajvízszinthez kapcsolódó társulások és a száraz homoki gyepek társulásainak fajai keverednek. A faji összetételben az eredeti, természetes körülményeket jelző fajok mellett jelentékeny szerepet kapnak a zavarástűrő növények, olykor a taposást és legelést is elviselő gyom jellegű fajok. Megtalálhatóak a természetesen erdei és erdőszegély-növények, továbbá a természetes fátlan termőhelyekről, ősgyepekről, mocsárrétekről származó fajok. Valamennyien fénykedvelő, heliofil szervezetek. A társulások állapotát a hagyományos kaszálás, és legeltetés tartja fenn. Nagyobb részt virágokban gazdag kaszálórét.

A két telek lakóterületek szomszédságában található a Tücsök utca végén. Tőle északra, nyugatra és délre intenzív mezőgazdasági művelés folyik.

A 033/2 hrsz-ú telek nyugati-délnyugati és déli határán másodlagosan megindult cserjésedés fiatal állományai találhatóak. A telkek ruderalis gyomokkal terheltek, erős taposásnak vannak kitéve. A legeltetés és kaszálás mindkét telken történik. A 033/1 hrsz-ú telek felett 132 kV-os villamos vezeték is halad.

A két telek közül a 033/1 hrsz-ú terület kevésbé terhelte. Ez található a lakóterületek szomszédságában. A 033/2 hrsz-ú telken találhatóak a szénabálák, a lakóautó, az állatok, karámok.

A két telek együtt mintegy 1 ha terület nagyságú, használatában valójában nem tér el a szomszédos falusias területek hátsó kertjeinek használatától.

Az I. terület gyeptársulása szinte értékelhetetlen. A faji összetétel szegényes, sok helyen nem is látszik, kikapott, vagy csak gyomfajok találhatók.

A II-III. gyeptársulások önmagukban is mozaikosak a vízállás, vízellátás függvényében. Az Inárcsi út, Pillangó utca és Tücsök által „határolt” területről egy kisebb árok vezeti el a vizet a Duna-völgyi-főcsatornába.

A II. terület szintén degradált, de előfordulnak a homokpusztai gyeptársulás és a mezofil rétekre jellemző fajok is. A társulás feltehetően a termőhely hosszan tartó, lassú kiszáradásának eredménye, az üde láprétek fajai hiányoznak belőle. Ugyanakkor a kiszáradó láprétek és a kaszálórétek közt kialakuló tipikus szukcessziós átmenet állapítható meg. *Arrhenatherum elatius*, *Carex tomentosa*, *Cirsium canum*, *Cynosurus cristatus*, *Festuca rubra*, *Pastinaca sativa*, *Trisetum flavescens*, az üde lápréti fajok viszont hiányoznak. A II. terület szélén megtalálható a *Salix rosmarinifolia* is..

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

A III. területrészt a természetes szukcesszió során üde láprétekből, tőzegmohás átmeneti lápokból vagy zsombékos társulásokból fejlődött. Mai állománya jelentős része antropogén eredetű, részben a lápok mesterséges kiszáritása révén jött létre. **Fennmaradásához mérsékelt gyephasználat (egyszeri kaszálás augusztus végétől októberig terjedő időszakban) is szükséges**, ennek hiányában a szukcessziós folyamat miatt lassan beerdősülhet. Eutrofizáció hatására mocsárrétté alakulhat vagy nádasosodhat. Sajnos itt is elég magas a ruderalis gyomok aránya.

A III. területrészt: **hármás, magas gypű lágyszárú-szinttel** rendelkezik (felső 80–120 cm magas, alsó 30–50 cm magas). Több irányú ökológiai és florisztikai kapcsolat állapítható meg. A felső szintben domináns a *Molinia hungarica*, illetve a *Molinia arundinacea*. Megtalálható az, *Euphorbia villosa*, *Euphrasia kernerii*, *Galium boreale*, *Inula salicina*, *Polygala amarella*, *Selinum carvifolia*, *Gladiolus palustris*, *Carex hostiana*, *Scorzonera humilis*, *Schoenus nigricans*, *Sesleria uliginosa* (*S. caerulea*). Még látható volt a *Cirsium rivulare*, *Ophioglossum vulgatum*, *Succisella inflexa*, *Juncus conglomeratus*, *Agrostis canina*, *Festuca tenuifolia*, *Nardus stricta*. Orchidea-fajok nem voltak láthatóak.

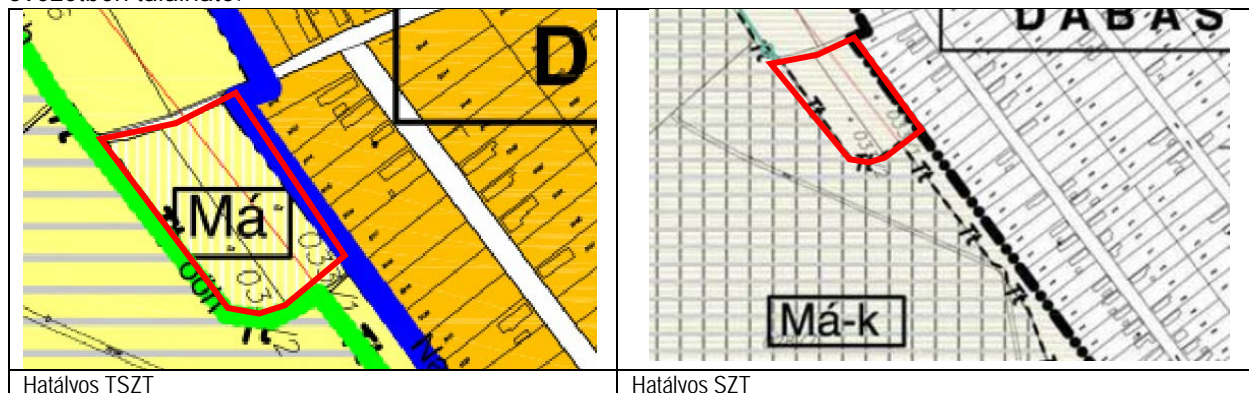

Mindhárom területrészen a nádképű kékperje (*Molinia arundinacea*), a fehér zászpa (*Veratrum album*), a muharsás (*Carex panicea*), a keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*), a szarvaskerep (*Lotus corniculatus*), a homoki káka (*Holoschoenus romanus*), a mezei zsálya (*Salvia pratensis*), sziki cickafark (*Achillea asplenifolia*) is előfordul a ruderalis gyomok között.

A vizsgált terület térségi és településrendezési adottságai:

A terület a PmTrT-ben mezőgazdasági térségben található. Az OTrT-PmTrT ökológiai hálózat övezetei közül a magterület fedi le.

A Hatályos TSZT-ben általános mezőgazdasági területfelhasználásban, a SZT-ben ennek megfelelő övezetben található.

Az OTrT-PmTrT szerint érintett még:

- honvédelmi és katonai célú terület által érintett település övezetével (de nem honvédelmi terület),
- ásványi nyersanyagvagyon által érintett település övezetével (de már nem bányatelek),
- klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település övezetével,
- tájképvédelmi terület övezetével.

A Duna-völgyi-főcsatorna vízgazdálkodási térségként jelenik meg, ennek megfelelő területfelhasználásban és övezetben található a településrendezési eszközökben. A a kis levezető csatorna nem vízgazdálkodási övezetben található. Északról, délről, keletről mezőgazdasági térséggel, keletről települési térséggel határos. A két telken tervezett közlekedési főhálózat eleme halad át északnyugat felől délkeletre a falusi övezeteken is átvágva.

A csaknem sík terület délkeletre lejt, 96-100 m B.f.

A módosítandó terület kiterjedése: 1,036 ha.

A módosítandó terület kiterjedése a Natura 2000 területen belül: 1,036 ha.

A módosítandó területet érintett helyrajzi számok: 033/1, 033/2.

A Natura2000 területet érintett helyrajzi számok: 033/1, 033/2.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

OC – Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok

Kevert fajkészletű (sokféle cönológiai preferenciájú fajból álló), gyepek (*Festuca pseudovina* és *rupicola*, *Agropyron (Elymus) repens*, *Cynodon dactylon*, *Lolium perenne*, *Papaver rhoeas*, *Cichorium intybus*, *Solidago sp.*, *Cirsium erisithales*, *Cirsium arvense*, *Sonchus arvensis*, *Malva neglecta*, *Rumex acetosa*, *Capsella bursa-pastoris*) gyomos, zavart és regenerálódó másodlagos szárazgyepek, néhol magaskórós, rendszeresen taposott, néhol túlkaszált.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajkból álló, részben gyomos állomány.

Az I. terület nagy része ilyen. Nagyobb a legeltetés és a taposás, ugyanakkor a gyomfajok terjedése is könnyebb. A közeli falusi részeken megjelent özönnövények távoltartásában a jellemző legeltetés és kaszálás is segít.

Regenerációs potenciál összességében közepes: mert a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalistákban nem teljesen szegény, és mert még jelentős tápanyagnövekedés történt. Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) szomszédos szántón.

OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet

Erős taposással zavart, egyszintű, többnyire alacsony, elfekvő növényzet, csupasz földfelszínek gyomvegetációja, valamint ruderális iszapnövényzete. Jellemző az egyéves ruderális pionír növényzet. Madárkeserűfű (*Polygonum aviculare agg.*), egynyári perje (*Poa annua*), angolperje (*Lolium perenne*), nagy útifű (*Plantago major*), heverő tócsahúr (*Peplis portula*), kakaslábfű (*Echinochloa crus-galli*).

Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajkból álló, gyomos állomány.

Regenerációs potenciál összességében gyenge: mert bár a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalisták is megtalálhatók, a degradált felület mérete és a használat miatt a regenerálódás mértéke minimális.

Az I. területen a lovaglásra kialakított hely.

U4 – Telephelyek, roncsterületek

Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajkból álló állomány.

Regenerációs potenciál összességében gyenge: mert bár a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó már nem találhatóak meg, a használat miatt a regenerálódás mértéke minimális.

D2 – Kékperjés rétek

Németh-Seregélyes-féle természetesség: 3, mert az inváziós fajok 1-10 %-os borításban jelen vannak.

Nedves réti növénytársulások, amelyekben kékperje (*Molinia*) fajok uralkodnak. A talajvíz rendszerint nem éri el a felszínt. A talaj rendszerint erősen humuszos vagy tőzeges. Az idegenhonos (többnyire inváziós) fajok maximális aránya (amennyiben egyébként az élőhely egyértelműen azonosítható) 50%.

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség): Könnyen regenerálhatók – ez alól a buckaközi típusok kivételt képeznek. A Dunántúlon regeneráció a domináns és kísérő fajok közeli meglététől és a fajgazdagságtól függ, míg az Alföldön ez a talajvízkészlet regenerációjától is függ. Akár teljesen „új” felszínen is – pl. felhagyott szántón – regenerálható.

Regenerációs potenciál összességében: közepes, mert elszigetelt állomány, a talajvíz csökkenése miatt, a vízmegőrzés bizonytalan. Ha nem áll rendelkezésre elegendő vízmennyiség, irreverzibilisen kiszáradhat.

RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok

A tervezési területen kívül elszórtan álló őshonos fák alkotta facsoportok lágyszárú növényzet (gyep, nádas felett) és néhány fa szélességű fasor, erdősáv. A facsoport gyepvel élőhelykomplexet képezve jelenik meg.

Idegenhonos fafajok, gyümölcsfák vízfolyások mentén található. Kisebb csoportokban található fák alkotják, amelyek alatt lágyszárú növényzet található.

A fák közül legjellemzőbbek a mézgás éger (*Alnus glutinosa*), a fűz- (*Salix*), a nyár- (*Populus*), a juhar (*Acer*) fajok.

A fák alatt, illetve a fasorokban a gyakoribb hazai cserjék is előfordulnak, leginkább a kökény (*Prunus spinosa*), a gyepűrózsa (*Rosa canina* agg.), a rekettrefűz (*Salix cinerea*).

A „gyepszintet” a kapcsolódó gyepes vagy vizes élőhely fajai adják. A fasorok alatt tág tűrőképességű, zavarástűrő fajok találhatóak.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 5, mert Idős, vastag (60 cm átmérő felett) fákból álló, ill. min. 15 db idős fát tartalmazó facsoportok természetközeli környezetben.

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) helyben: jó

3 A TERV BEMUTATÁSA

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása

3.1.1. A településrendezés célja

A településrendezés célja a település területének megfelelő felhasználása és az építés helyi rendjének szabályozása, amelyek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja.

A településrendezés feladata az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése. A településrendezés során nemcsak az adott település, vagy esetleg annak szűkebb részén érintett lakosok helyi érdeke számít közérdeknek, hanem figyelemmel kell lenni a magasabb területi szintek (kistérség, megye, régió, ország, EU) közösségi szempontjaira is.

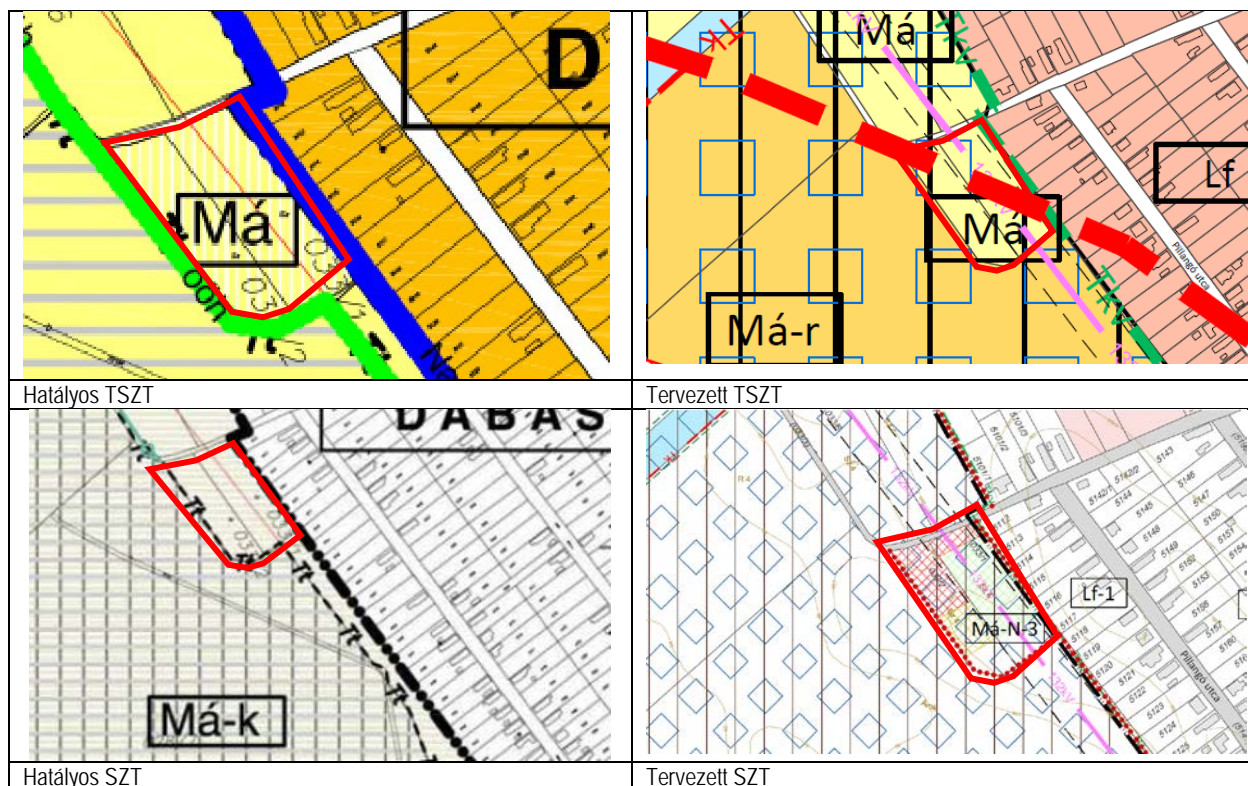
3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja

Dabas Város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során az Önkormányzat támogatásával a beépítésre nem szánt terület **egy részének fejlesztési lehetőségeinek támogatása, beépítési lehetőséggel a természetes állapotú gyepek megtartása mellett.**

A tervezés végcélja az, hogy az önkormányzat és a tulajdonosok által is elfogadott rögzített elemek a település hatályos településszerkezeti tervébe, helyi építési szabályzatába és szabályozási tervébe beépüljenek és lehetőség szerint minél teljesebb körben biztosítsák a tulajdonosok által igényelt beépítési lehetőséget a területen.

A tulajdonos olyan mezőgazdasági övezeti besorolást szeretne, ami alkalmas a mezőgazdasági vállalkozás építményeinek az elhelyezésére, így gabonátároló és mezőgazdasági gépszín építmények elhelyezésére, illetve az ott lakás biztosítására az élet és vagyonbiztonság, valamint az állattartás biztosítása érdekében, mert a jelenlegi övezetben épületet elhelyezni nem lehet. A HÉSZ tervezete a területen kizárólag gabonátároló és mezőgazdasági gépszín építmények elhelyezésére biztosít lehetőséget.

A jelenlegi hatásbecslés segítségével a telken belül meghatározásra kerül az a terület, ahol építési tevékenységet lehet végezni a **3,0 %-os beépítési lehetőség** kihasználása érdekében.

3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama

A településrendezési tervek készítésének, módosításának kereteit a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről szabályozza. A kormányrendelet 16. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat a településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és dönt arról, hogy

- továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
- módosítja, vagy
- újat készít.

A jogszabály csak a maximális időtartamot határozza meg, a módosítás vagy új településrendezési terv készítése ennél rövidebb időszak alatt is történhet.

A tervezett fejlesztés várható időtartama mintegy egy-két év is lehet. A teljes beruházás több vegetációs időszak alatt kerülne lebonyolításra. **Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével javasolt elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.**

3.2.1. Közvetett hatásterület

A közvetlen hatásterület csak a telek I. sz. jelölt, jelenleg is degradált, részben beépített területrésze.

Az élővilág szempontjából az építési fázis közvetett hatásterületéhez soroljuk azokat a területeket, ahol az építési munkálatok hatásai nem közvetlenül fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti elemre (pl.: levegőre, felszín alatti vagy felszíni vízre) gyakorolt hatásán keresztül érzékelhetően befolyásolják az élővilág

valamelyik alkotóelemének (az élővilágat alkotó fajok egyedei, állományai) életfolyamatait, viselkedését, ezáltal befolyásolják az adott területen a faj állományának alakulását (pl.: reprodukciós ráta, ezen keresztül pedig a populációméretet). Természetesen ide tartoznak az építési munkálatok zaj és vibrációs terhelésén, a kivitelezést végző munkások és munkagépek által az építést megelőző állapothoz képest keltett vizuális zavarásán, ill. a munkafolyamatok esetleges fény szennyezésén keresztül közvetetten jelentkező hatások is. Ezek mellett a közvetett határterülethez tartoznak azok a megközelítési útvonalak, ill. azok közvetlen környezete, amelyeket a munkagépek és a munkálatok kivitelezésében részt vevők ténylegesen használnak. A szálláshely és a munkaterület, ill. a munkavégzés során felhasznált anyagok forrás helye és a munkaterület közötti terület.

Az élővilágra gyakorolt várható közvetett hatások megítélése igen nehéz, mert az egyes fajok eltérő érzékenységet mutatnak a különböző környezeti hatásokra.

A humán szempontból meghatározott határértékeknek megfelelő levegőszennyezettségi hatásterület sugara az építés időszakában a hasonló jellegű és volumenű beavatkozások esetében nagyságrendileg 50-100 m (elsősorban a kiporzásból adódóan), míg a zajvédelmi hatásterület lakóterületre vonatkoztatott határérték esetén elérheti a 100-200 m-t is. Számos gyakorlati tapasztalat támasztja alá, hogy a zajgatásra és a vizuális zavaró hatásra számos állatfaj egyedei megfigyelhetően érzékenyebben reagálnak, mint az emberek és ezek a hatások menekülést, ill. egyfajta elkerülő viselkedést váltanak ki az egyedekből. Ugyanakkor már a gerinctelen állatok számos csoportjára (pl: puhatestűek, ízeltlábúak) is jellemző a tanulás egyik legegyszerűbb, latens formája, az ún. habituációs tanulás, melynek lényege, hogy ugyanazon ingerrel ismételt szembesülés eredményeként a figyelem vagy reakció intenzitása csökken. Az egyedek hozzászoknak az ismételt és a megerősítés hiánya miatt számukra nem veszélyesnek, közömbösnek ítélt ingerekhez.

A fejlesztési terület közelében ténylegesen rendszeresen elforduló és fészkelő madárfajok gyakorlati tapasztalatokon alapuló akusztikus és vizuális zavaró hatásokkal szemben mutatott érzékenysége alapján a „munkaterület” szélétől számított 100 méteres távolságban jelölhető ki a közvetett élővilág-védelmi hatásterület hatara.

3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése

A tervezési terület Csepeli-sík kistájban, az Örjeg vegetációjában helyezkedik el. Jellemző a természetes, természetszerű és mesterséges élőhelyek nagyfokú változatossága.

A vizsgált területen a jelenlegi és a korábbi emberi beavatkozások hatására a természetes vegetáció erősen átalakult képet mutat. A legjellemzőbb változásnak a természetes vizes élőhelyek visszaszorulása tekinthető.

Potenciálisan a még fajokban, élőhelyekben gazdag területek is veszélyeztetettek a beépítettség mértékének a növekedése, az intenzívebb hasznosítási módok térnyerése, a zöldfelületek csökkenése, a zöldfelületek összekapcsoltságának csökkenése, megszűnése, egyes területek, értékes gyepterületek becserjésedése, beerdősülése, az invazív növények terjedése, illetve a túlhasználat miatt. Itt beépítés még nem történt, de a változtatással érintett terület rész intenzíven hasznosított, terhelt. Szerencsére nem tartalmaznak értékes jelölő fajokat, jelölő helyeket. A fejlesztéssel érintett telkek gyomfajokkal erősen szennyezettek, ahol a tulajdonos a fejlesztési lehetőséggel élve rendezettebb körülményeket valósíthat meg a jelenleginél, ami a terület egy részének regenerálódásához is vezethet.

3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése

Védje, és hosszú távon őrizze meg a turjánvidékre jellemző, a felszíni vízrendezések következtében egyre inkább visszaszoruló, igen érzékeny vizes élőhelyeket - a nádas és télisásos mocsarakat, zsombék- és

magassásosokat, mocsár- és lápréteket, láp- és keményfás ligeterdőket, valamint az erdőssztyepp jellegű területek mikrohabitatjait, a természetközeli homokpusztarétek, homoki legelők, homoki erdők élővilágát.

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen a jelölő élőhelyeket és fajokat őrizze meg maradéktalanul és tegye lehetővé állományaik és populációik kiterjedésének és egyedszámának növekedését, természetességi mutatóik javulását.

Általános veszélyeztető tényezők mérséklése:

1. A kedvezőtlen környezeti hatások (területek kiszáradása, természeti katasztrófák, kedvezőtlen téli időjárás, predátorok, kedvezőtlen szukcessziós folyamatok) lehetőség szerinti mérséklése.

2. A negatív antropogén hatások mérséklése:

2.1. Gyepeken: a feltörés, felülvetés, műtrágyázás, túllegeltetés, alullegetetés, kedvezőtlen időpontban és módon végzett kaszálás, égetés, csatornázás, tájidegen növényfajok terjedésének megakadályozása.

2.2. Szántókon: intenzív kemizálás, mezőgazdasági gépek munkavégzése, tarlóégetés

2.3. Erdőkben: nem őshonos fajok telepítése, erdők véghasználata

2.4. Egyéb: emberi zavarás, légtérhasználat, honvédség, vadászat és vadgazdálkodás, védett fajok lelövése, növény- és állatfajok gyűjtése, illegális fakivágás, terület szennyezése, szigeteletlen légvezetékek, vonalas létesítmények építése.

3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés

Csak az I. számmal jelölt telekrészen építhető épület a villamos vezeték védőtávolságának figyelembe vételével. Mivel a falusi lakóterületek közel vannak, javasolt ahhoz hasonlóan kialakítani az épületekkel beépített telekrészt a tájkép és településkép védelme érdekében. A fő épület (lakóépület) a Tücsök utcára nézve előkerttel kialakítva, a gazdasági épületek, építmények, karámok a telek hátsó részén legyenek kialakítva, de csak az I. területrészen belül. A II. részen az állattartáshoz szükséges karámok kifizető bővíthetők, de a III. területrészen kaszálás, ritkán legeltetés javasolt.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

Az értékesebb gyepterület (III. területrész) fenntartása fontos a pusztai madárközösségek védelme érdekében is.

Egyéb természetvédelmi érdekű fejlesztés, nem szükséges, de a beruházással érintett területrészen a zöldfelületen belül is lehetőleg a potenciális növénytársulások fajainak telepítése, fenntartása valósuljon meg.

A telekhatár mentén javasolt a pusztai erdők fajainak telepítése a vízellátásnak megfelelően kiválasztva a fajokat a mezőgazdasági környezethez kötődő madárfajok populációinak megőrzése és kedvező természetvédelmi helyzetének megtartása, javítása érdekében. Még az alábbi célkitűzések megvalósítása szükséges.

1. A fészkelő madárfajok költési sikerének növelése:
 - 1.1. Mezőgazdasági és vadgazdálkodási tevékenységek ésszerű szabályozása a szaporodási időszakban, a szabályozási rendszer rendszeres felülvizsgálata mellett. A felülvizsgálatnak az előírások hatékonyságának értékelésén túl a védendő fajok körének meghatározására, illetve a korlátozások alkalmazásának térbeliségére is ki kell terjednie.
 - 1.2. A meglévő magányos fák, fasorok és kisebb facsoportok természetvédelmi állapotának helyreállítása a megfelelő utánpótlás biztosításával és az őshonos fafajok arányának növelésével.
 - 1.3. A gyepterületek hasznosítási módjának (kaszálás, vagy legeltetés) meghatározása, figyelemmel a fészkelő és vonuló fajok ökológiai igényire, így különös tekintettel a kaszálás időpontjára, valamint a legeltetés időzítésére, módjára és mértékére.
2. A degradált élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítása, ahol lehetséges helyreállítása. A jelölő pusztai élőhelyek és fajok állományainak térbeli kapcsolatait segítő, természetvédelmi célt szolgáló erdőtelepítések ösztönzése.

3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A településrendezés a település területének megfelelő felhasználását és az építés helyi rendjének szabályozását, ezek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja. A településfejlesztési dokumentumok és rendezési eszközök a gazdálkodás, az intézményi működés és az életminőség fenntartását hivatott szolgálni. A településrendezési terv mindezek mellett arra is tekintettel van, hogy melyek azok a környezeti adottságok, amelyekhez alkalmazkodnia kell a tervezésnek, és melyek azok az értékek, amelyek megóvása aktív közreműködést igényel legyen az a település élhető szerkezetének vagy az értékes fajoknak, élőhelyeknek a megóvása, megőrzése.

A településrendezés feladata még az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

A javasolt változás várható infrastrukturális igényei (közlekedés, közműfejlesztés, humán infrastruktúra) fejlesztése közül közművesítési és humán infrastruktúra vonatkozásában is teljesíthető igények prognosztizálhatók.

A tulajdonos a helyben történő fejlesztéssel költségmegtakarítást is elér. (Nincs alvállalkozó, nincs szállítási költség stb). A szállítás mérséklésével tájszinten az emisszió (szállítógépjárművek zaja, kipufogógázai) is csökken, de a csökkenő szállítási távolság, a közlekedési útvonalak számának és hosszának csökkenésével a potenciálisan elűtött állatok száma is csökkenhet.

4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló beruházás, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

Degradált felületen növekszik a leburkolt felszín és a beépítés mértéke. A leromlott élőhelyekhez tartozó területek csökkenését eredményezik.

A fejlesztési és építési tevékenység során a területre a gépjárművek és gépek taposása fejt ki jelentős hatást.

Új épületek, építmények létesítésével csökken a zöldfelület.

Fontos megjegyezni, hogy nincs olyan zöldfelületi folt, ami kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípust vagy közösségi jelentőségű élőhelytípust rejt a tervezési területen belül.

A gépek általi taposás az eleve bolygatott területeket fogja érinteni, ezért az közvetlenül nem károsítja a természetes és természetközeli élőhelyeket.

Az utakon közlekedő teherautók porszennyezése csak az építkezés ideje alatt tart, de a szomszédos élőhelyek degradálódásához nem vezethet.

Az építkezés ideje alatti zajszennyezés, forgalomnövekedés az állatvilágra (főleg a madárfajokra) fejt ki negatív hatást.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmelléklettel

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek. A beépítési lehetőség növekszik ugyan, de barrier hatás nem alakul ki.

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód	
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440	
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>angusorba officinalis</i>)	6510	
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0	
Pannon homoki gyepek	6260	
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0	

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód	
Pannon homoki gyepek	6260	Az élőhelyeket nem érintik kimutatható
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0	
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0	

		közvetlen, vagy közvetett hatások
--	--	-----------------------------------

Jelölőfajok:

A fajokat nem érintik kimutatható közvetlen, vagy közvetett hatások.

A várható tevékenységek közé tartozik a beépíthető területen belül:

- fakivágás, bozótirtás;
- humuszmentesítés;
- közműfejlesztés;
- földmunka (tereprendezés, töltésanyag-, földszállítás, terítés, tömörítés, árokkialakítás);
- műszaki létesítmények építése;
- épületek építése, további parkolók kialakítása
- tereprendezés, füvesítés, fásítás.

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

Csak a természetközeli élőhelyek közé nem tartozó jellegtelen, másodlagos élőhelyek, degradált területek igénybevétele történhet meg.

A hatásterület által érintett Natura 2000 területet az építés és működés során főként zajhatások érik, ezen kívül a por és a vizuális hatások említhetőek. Tekintettel arra, hogy a fejlesztendő telephely már jelenleg is hasonló hatásokkal bír, az érintő, fent említett hatások várhatóan minimálisak, illetve elviselhető mértékűek lesznek.

Megállapítható továbbá, hogy a fejlesztendő telephely létesítése az érintett Natura 2000 terület fenttartási tervében ismertetett célkitűzésekkel nem ellentétes, azokat nem befolyásolja.

4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)

A vizes élőhelyekhez, illetve a gyepterületekhez kötődő állatok (gerincesek, ízeltlábúak, puhatestűek) nem sérülnek.

A tervezett beruházás nyomán az élőhely átalakulás, élőhelycsökkenés nem várható.

4.3.4. A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest

A tervezett fejlesztéssel a védett állatok egyedszáma nem csökken. A tervezett fejlesztés nem érinti a szaporodási és egyben élőhelyül szolgáló helyeket.

4.3.5. A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése

A Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület (HUDI 20051) Jelentős részben Ökológiai hálózat-Magterület övezetével, kisebb részben az Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezetével és az Ökológiai hálózat-Pufferterület övezetével fedett.

Része a Dabasi Turjános TT és az Ócsai TK, valamint szomszédos a Kunpeszéri-erdő TT-el.

Szintén szomszédos délről a Felső Kiskunsági szikes Puszták és turjánvidék (SPA) Natura 2000 különleges madárvédelmi területtel, valamint a Peszéri-erdő (SAC) Natura2000 különleges természetmegőrzési területtel.

A Dabasi turjános ex lege védett lápok: is jelentős területeket fednek le a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül.

A környéken található közösségi jelentőségű területek szintén a puszták, pusztai erdők és turjánvidék élőhelyeinek és fajainak megóvását szolgálják.

5 ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

A tervmódosítás nem tartalmaz alternatív megoldásokat a területhasználat változtatásokról, mivel a telkek egyéb részeinek beépítése nagyobb hatással bírna.

A tervezés során figyelembe lett véve, hogy természetvédelmi szempontból értékes élőhely ne legyen érintve, hatásával is a lehető legkisebb arányban legyen érintve a fejlesztés során, emellett a tervezés törekedett a gazdaságos, költséghatékony megoldásra.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

A tulajdonos számára máshol nem biztosítható a fejlesztéshez szükséges terület és a gazdálkodás is ezekhez a telkekhez köti a tulajdonost. A lakhatás ugyan más területen is biztosítható lenne, de az itt tartott állatok érdekében, a tulajdon védelme érdekében indokolt a helyben történő fejlesztés, és lakhatás biztosítása. A fejlesztés így helyhez kötött, kizárja az alternatív lehetőségeket.

6 A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1. A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A tulajdonos számára máshol nem biztosítható a fejlesztéshez szükséges terület és a gazdálkodás is ezekhez a telkekhez köti a tulajdonost. A lakhatás ugyan más területen is biztosítható lenne, de az itt tartott állatok érdekében, a tulajdon védelme érdekében indokolt a helyben történő fejlesztés, és lakhatás biztosítása. A fejlesztés így helyhez kötött, kizárja az alternatív lehetőségeket.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

A fejlesztés élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet, ezért az alábbiak egyike sem jelölhető meg egyértelműen. Nem társadalmi, hanem magán érdek, nem közbiztonság, és nem is csak a vagyonbiztonság megőrzése a cél.

A településrendezési eszközök módosítása egyben lehetőséget is teremt a kedvezőbb természeti környezet elérésére a két telek egy jelentős részén, de garanciát nem biztosít.

A lehetőségek közül a valósághoz legközelebb álló, megjelölhető rész lett kiemelve.

társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7 A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

Csak a telekrész I. jelölt területén lehet megengedni épületek építési lehetőségét a telek 3 %-os mértékéig.

Beépíthető telekrész	
Nyitott karám, szénatároló elhelyezésére megengedhető terület	
Védendő területrész	

Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével lehet elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.

Építés idején:

1. Munkaterület nagyságának minimalizálása, a másodlagos élőhelyek kímélete.
2. Érzékeny- és Natura 2000 jelölő élőhelyek kímélete. A védendő területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
3. A munkagépek megfelelő üzemeltetéssel és rendszerese karbantartásával biztosítani lehet a légszennyezés szinten tartását.
4. A rakodás során a teherautó platója közti billentési távolságot optimalizálni kell.
5. A letermelt humuszból képzett depóniák kiporzását minimális mértékűre kell csökkenteni.
6. Az invazív fajok terjedésének megakadályozásáról, visszaszorításáról folyamatosan gondoskodni kell.
7. Az építéssel közvetlenül érintett terület nagyságát kitermelés helye, depóniák, fordulók stb.) minimalizálni szükséges, az ehhez igénybe vehető területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
8. A szállítás, felvonulás során használható, előzetesen kijelölt, a kataszteri nyilvántartásban nem útként szereplő ingatlanrészeket a gépjárművekkel nem lehet elhagyni.
9. Porcsökkentés szükség szerinti locsolással.
10. Az esetlegesen bekövetkező taposási károkat (keréknyomok) a munkálatok befejeztével fel kell számolni.
11. Az építési hulladékok nyilvántartása és előírt kezelése célszerűen újrahasznosítással.

Fenntartás:

Az üzemelés, fenntartás során nagy hangsúlyt kell fektetni az **általános természetvédelmi célkitűzéseket** érvényesítésére. (lásd következő fejezet)

8 KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

Klasszikus kompenzációs intézkedésre nincs szükség, mert a fejlesztés nem érint Natura 2000 élőhelyet, fajt.

A növénytelepítéseknél a potenciális növénytársulások fajait kell használni. és az **általános természetvédelmi célkitűzéseket érvényesíteni kell.**

1. A fajok populációinak segítése;
2. A meglévő természetes és természetközeli élőhelyekhez hasonlóak kialakítása a zöldfelület fejlesztése során. Az ezekre az élőhelyekre jellemző fajok, életközösségek, valamint a biodiverzitás megőrzése, segítése;
3. A degradálódott élőhelyek rehabilitációja, a megsemmisült élőhelyek és ökológiai kapcsolatok rekonstrukciója különös tekintettel a tájra jellemző pusztai- és vizes élőhelyekre, törekvés a tájléptékű rehabilitációra az élőhely feldarabolódás csökkentése érdekében;

4. A természetvédelmi intézkedésekkel összhangban a területek fenntartható használatának biztosítása;

5. A helyi társadalom szemléletének, ismeretének fejlesztése a természeti értékek, területek vonatkozásában, a természetvédelmi intézkedések kommunikációs fejlesztése.

- A természetes és természetközeli vízi- vizes- pusztai- és erdei élőhely mozaikok megőrzése és fejlesztése;

- A nem őshonos faültetvények természetyszerű átalakítása;

- Pusztai élőhely-rehabilitáció természetyszerű gyepek kialakításával;

6. Különleges madárvédelmi intézkedések

- A madárpopulációk szaporodási lehetőségeinek segítése

- A madárpopulációk táplálkozási lehetőségeinek segítése

- A madárpopulációk zavartalanságának biztosítása

- A természeti erőforrások környezettudatos használatának általános fejlesztése, az elővigyázatosság és megelőzés elvének érvényre juttatásával, fennmaradt hagyományos gazdálkodási formák megőrzése;

ÁNÉR (2011) kategóriái

Hínárnövényzet

A5 – Szikes tavak hínárnövényzete

Aa – Források, gyors folyású patakok hínárnövényzete

Ab – Folyók, áramló vizű csatornák hínárnövényzete

Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete

Nádasok és mocsarak

B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

B1b – Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok

B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet

B3 – Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídőrös, mételykórós mocsarak

B4 – Lápi zombékosok, zombék-semlyék komplexek

B5 – Nem zombékoló magassárrétek

B6 – Zsiókás, kötő kákás és nádas szikes vizű mocsarak

BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál

Forrásgyepek és tőzegmohás lápok

C1 – Forrásgyepek

C23 – Tőzegmohás átmeneti lápok és tőzegmohalápok

Nedves gyepek és magaskórósok

D1 – Meszes láprétek, rétlápok (*Caricion davallianae*)

D2 – Kékperjés rétek

D34 – Mocsárrétek

D5 – Patakparti és lápi magaskórósok

D6 – Ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas-nyirkos szegélynövényzet

Domb- és hegyvidéki üde gyepek

E1 – Franciaperjés rétek

E2 – Veres csenkeszes rétek

E34 – Hegy-dombvidéki sovány gyepek és szőrfűgyepek

E5 – Csarabosok

Szikesek

F1a – Ürmöspuszták

F1b – Cickórós puszták

F2 – Szikes rétek

F3 – Kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok, rétsztyepek

F4 – Üde mézspázsitos szikfokok

F5 – Padkás szikesek, szikes tavak iszap- és vakszik növényzete

Nyílt szárazgyepek

G1 – Nyílt homokpusztagyepék

G2 – Mészkedvelő nyílt sziklagyepek

G3 – Nyílt szilikátsziklagyepek és törmeléklejtők

Zárt szárazgyepek

H1 – Zárt sziklagyepek

H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

H3a – Köves talajú lejtősztyepek

H4 – Erdősztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok

H5a – Lőszgyepek, kötött talajú sztyeprétek

H5b – Homoki sztyeprétek

Nem ruderális pionír növényzet

I1 – Nedves felszínek természetes pionír növényzete

I2 – Lössfalak és szakadópartok növényzete

I3a – Kőfalak pionír növényzete

I4 – Árnyéktűrő nyílt sziklanövényzet

Cserjések és szegélyek

J1a – Fűzlápok

J3 – Folyómenti bokorfüzesek

M6 – Szttyepcserjések

M7 – Sziklai cserjések

M8 – Száraz-félszáraz erdő- és cserjés szegélyek

P2a – Üde és nedves cserjések

P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

P2c – Idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok

Láp- és ligeterdők

J1b – Nyírlápok, nyíres tőzegmohalápok

J2 – Láp- és mocsárerdők

J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

J5 – Égerligetek

J6 – Keményfás ártéri erdők

Üde lomboserdők

K1a – Gyertyános-kocsányos tölgyesek

K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

K5 – Bükkösök

K7a – Mészkerülő bükkösök

K7b – Mészkerülő gyertyános-tölgyesek

Fényben gazdag tölgyesek és erdő-gyep mozaikok

L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek

L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek

L2b – Cseres-kocsányos tölgyesek

L2x – Hegylábi zárt erdőssztyep tölgyesek

L4a – Zárt mézskerülő tölgyesek

L4b – Nyílt mézskerülő tölgyesek

L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek

M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők

M2 – Nyílt löszölgyesek

M3 – Nyílt sziki tölgyesek

M4 – Nyílt homoki tölgyesek

M5 – Homoki borókás-nyárasok

Sziklás erdők

LY1 – Szurdokerdők

LY2 – Törmeléklejtő-erdők

LY3 – Bükkös sziklaerdők

LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők

Fenyvesek

N13 – Mészkerülő lombelegyes fenyvesek

N2 – Mészkedvelő erdeifenyvesek

Egyéb fátlan élőhelyek

- OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek
- OB – Jellegtelen üde gyepek
- OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
- OD – Lágyszárú évelő özönfajok állományai
- OF – Magaskórós ruderális gyomnövényzet
- OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet

Egyéb erdők és fás élőhelyek

- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P3 – Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fafajú fiatal erdősítés
- P45 – Fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek
- P6 – Parkok, kastélyparkok, arborétumok és temetők az egykori vegetáció maradványaival vagy regenerálódásával
- P7 – Hagyományos fajtájú, extenzíven művelt gyümölcsösök
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- RDa – Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származékerdők
- RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

Idegenhonos fafajok uralta erdők és faültetvények

- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- S5 – Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek
- S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai
- S7 – Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

Agrár élőhelyek

- T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
- T10 – Fiatal parlag és ugar
- T11 – Csemetekertek, faiskolák, kosárkötő fűz ültetvények
- T12 – Évelő energianövények ültetvényei
- T2 – Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák
- T3 – Zöldség- és dísznövénykultúrák, melegházak
- T4 – Rizskultúrák
- T5 – Vetett gyepek, füves sportpályák
- T6 – Extenzív szántók
- T7 – Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények
- T8 – Extenzív szőlők és gyümölcsösök
- T9 – Kiskertek

Egyéb élőhelyek

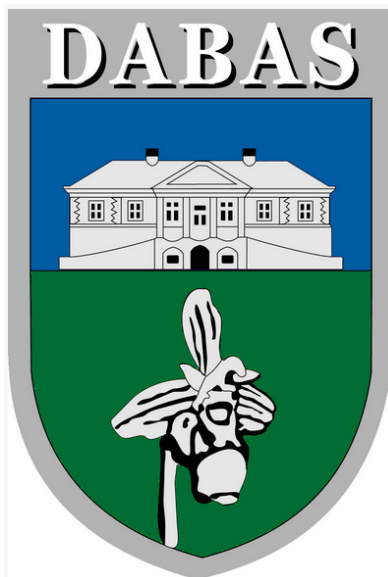
- U1 – Belvárosok, beépített faluközpontok, lakótelepek
- U10 – Tanyák, családi gazdaságok
- U11 – Út- és vasúthálózat
- U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények
- U3 – Falvak, falu jellegű külvárosok

- U4 – Telephelyek, roncssterületek és hulladéklerakók
 U5 – Meddőhányók, földdel már befedett hulladéklerakók
 U6 – Nyitott bányafelületek
 U7 – Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak

Vizek

- U8 – Folyóvizek. Állandó, egyirányú mozgással rendelkező természetes és mesterséges felszíni vizek (folyók, patakok, csatornák).
 U9 – Állóvizek. Állandó egyirányú mozgással nem, vagy csak jelentéktelen mértékben rendelkező természetes felszíni víztestek
 U9a – tavak
 U9b – holtágak, lefűződött folyómedrek
 U9c – fertők, nádasbeli tisztások
 U9d – kis-vizek, pl. pocsolyák, dagonyák
 U9Nszik - Natura 2000-es altípus: Szikes tavak, az éppen vízborította időszakos szikes tavak.
 U9Nláp – Natura 2000-es altípus: Láptavak – hínárvegetáció nélküli láptavak, természetes disztróf tavak és holtágak, humin savakban gazdag kisebb-nagyobb állóvizek.

Értékszám	Kritérium	Példa
1	A természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő	szántók, bányaudvarok, intenzív erdészeti és gyümölcskultúrák, meddőhányók, vizek beton parttal, stb.
2	A természetes állapot erősen leromlott, az eredeti társulás csak nyomokban van meg, domináns elemei szórványosan, nem jellemző arányban fordulnak elő, tömegesek a gyomjellegű növények	intenzív gyepkultúrák, fenyérfüves és csillagpázsitos legelők, szántó vagy gyep helyére telepített erdő, vizek mesterséges mederrel, stb.
3	A természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színező elemek alig fordulnak elő, jelentős gyomok és a jellegtelen fajok aránya	túlhasznált legelők, intenzív túrizmus által érintett területek, stb.
4	Az állapot természetközeli, az emberi beavatkozás nem jelentős, a fajszám a társulásra jellemző maximum közelében van, a színező elemek aránya jelentős, a gyomok és a jellegtelen növények aránya nem jelentős	erdészeti kezelés alatt álló öreg erdők, természetes parti övezettel rendelkező vizek, régebben felhagyott gyümölcsösök, stb.
5	Az állapot természetes illetve annak tekinthető, a színező elemek (a zömük védett faj) aránya kiemelkedő, köztük reliktum jellegű ritkaságok is, gyomnak minősülő faj alig	őserdők, őslápok, meredek, hasznosíthatatlan sziklagyeppek, tőzegmohalápok szép lápi flórával, fajgazdag hegyi kaszálórétek, stb.

Dabas
0369/8, 0369/9, 0369/10 hrsz-ú terület
településrendezési eszközökben
ipari gazdasági terület építési előírásainak módosításához

Készítette:
Berek Tájépítész Iroda Kft.

2021. április-június

Tartalomjegyzék

Natura 2000 hatásbecslés.....	1
BEVEZETÉS.....	4
1 AZONOSÍTÓ ADATOK	4
1.1 A terv készítője és a beruházó	4
1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek	4
2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET	4
2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van.....	4
2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása	10
3 A TERV BEMUTATÁSA	15
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása	15
3.1.1. A településrendezés célja.....	15
3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja	15
3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama	16
3.2.1. Közvetett hatásterület	17
3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése.....	17
3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése	18
3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés.....	18
3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	19
4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI	19
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása	19
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmellékletekkel	20
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke.....	20
4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága.....	20
4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében.....	20
4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.).....	21

4.3.4.	A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest	21
4.3.5.	A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése.....	21
5	ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK.....	21
5.1.	A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)	21
5.2.	A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása.....	22
6	A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI.....	22
6.1.	A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	22
6.2.	A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő).....	22
7	A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	22
8	KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK	23

BEVEZETÉS

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről jogszabály szerint a Natura 2000 területek hatásbecslési dokumentációját a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A hivatkozott jogszabály (5) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben a hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés **önálló részeként** kell elkészíteni.

1 AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1 A terv készítője és a beruházó

A beruházó neve: Dabas Város Önkormányzata

A terv készítője: Dabas Város Önkormányzata, 2370 Dabas, Szent István tér/B

Telefon: 06/29/561-200, 06/29/561-201

1.2 A Natura 2000-es hatásbecslés elkészítésében részt vett személyek

A hatásbecslési dokumentáció elkészítésére, a ZÉ. Műhely Kft. megbízása alapján_a Berek Tájépítész Iroda Kft. (1025 Budapest Zöldmáli lejtő 10/B. A lph. Fsz/2.) kapott megbízást, a dokumentációt Schindler-Kormos Eleonóra (Mobil: 06/20-5999-382) állította össze.

2 AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

2.1 A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv várhatóan hatással van

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó Natura 2000 területeken előforduló közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló rendelet állapítja meg.

1. 1. Név: Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

1. 2. Azonosító kód: HUDI 20051

1. 3. Kiterjedés: 12 213.44 ha (Legutóbbi adatfrissítés: 2012-10-01)

1. 4. A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és/vagy fajok

Közösségi jelentőségű élőhelytípus	Natura 2000 kód
Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	6410
Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárétjei	6440
Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis, angusorba officinalis</i>)	6510
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	91E0

Pannon homoki gyepek	6260
Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>)	91F0

Kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok	Natura 2000 kód
Pannon homoki gyepek	6260
Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0
Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum alba</i>)	91N0

Közösségi jelentőségű növényfaj	Natura 2000 kód
Csengettyűvirág (<i>Adenophora lilifolia</i>)	4068
Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	2285
Homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> ssp. <i>Arenaria</i>)	4098
Kisfészkü aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	4081

Közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	1324
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	1355
Mocsári teknős (<i>Emys orbicularis</i>)	1220
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298
Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	1188
Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	1993
Vágó csík (<i>Cobitis taenia</i>)	1149
Réti csík (<i>Misgurnus fossilis</i>)	1145
Szivárványos ökle (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	1134
Úrge (<i>Spermophilus citellus</i>)	1335
Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	1321
Lápi póc (<i>Umbra krameri</i>)	2011
Vérfű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)	1059
Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	1060
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	1083
Szarvas ganéjtűró (<i>Bolbelasmus unicornis</i>)	4011
Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	1307
Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	1323
Pisze denevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	1308
Ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	1071
Magyar futrinka (<i>Carabus hungaricus</i>)	4013
Hosszúfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)	1014
Keleti lápibagoly (<i>Arytrura musculus</i>)	4027

Kiemelt közösségi jelentőségű állatfaj	Natura 2000 kód
Rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	1298

1. 5. Érintett települések: Alsónémedi, Ócsa, Inárcs, Kakucs, Újhartyán, Dabas, Táborfalva, Tatárszentgyörgy

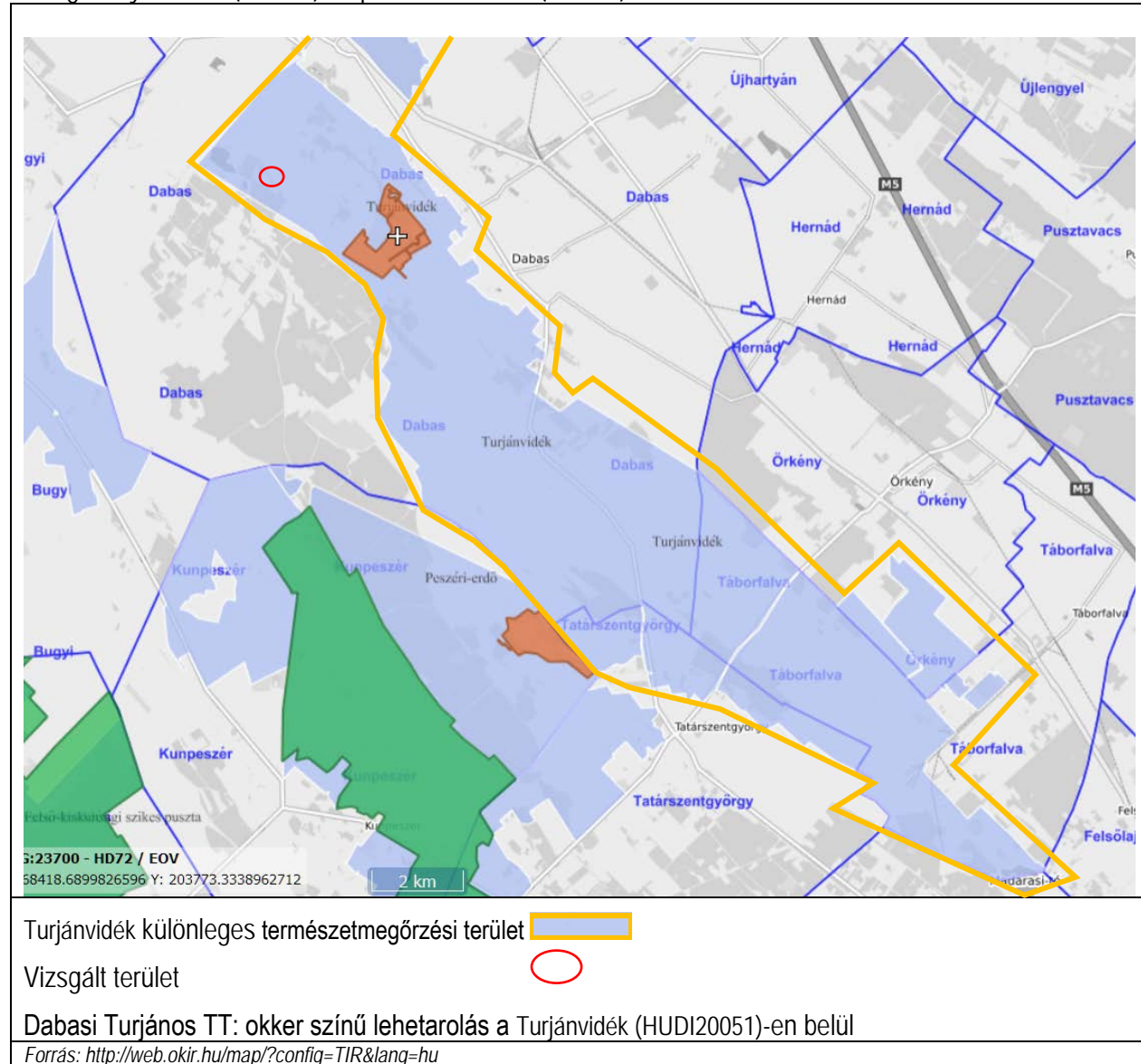
1. 6. Jogi helyzet

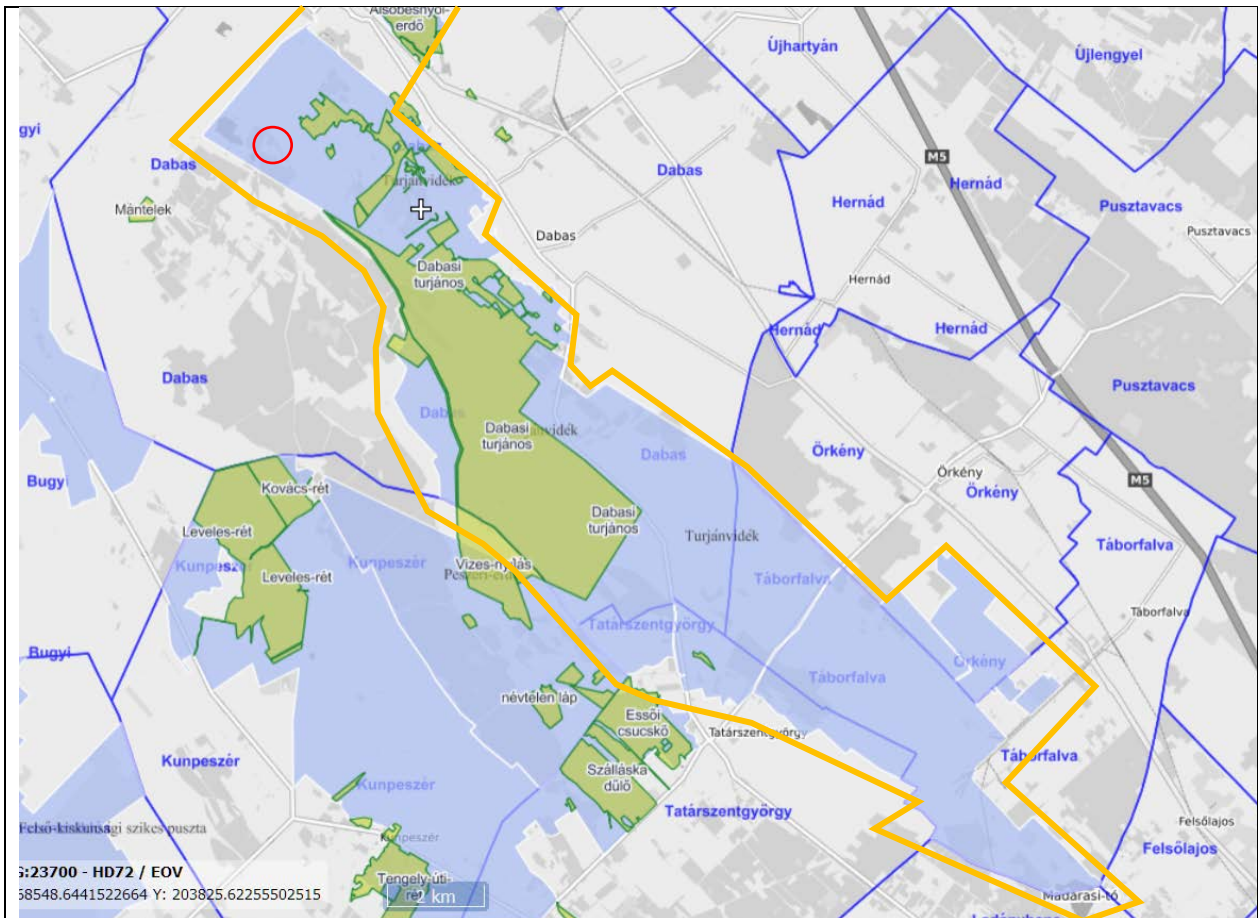
1.6.1. Egyéb védettségi kategóriák

A Turjánvidék (HUDI20051) jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A terület egy része jelenleg áll országos természetvédelmi oltalom alatt (Dabasi Turjános TT), kezelési tervvel rendelkezik.

A Turjánvidék **jelentős része** ex lege védett lápterület.

A terület országos Ökológiai Hálózatban, legnagyobb arányban magterületként (69,96 %) és kisebb részben ökológia folyosóként (16,5 %) és pufferterületként (5,38 %) azonosított.

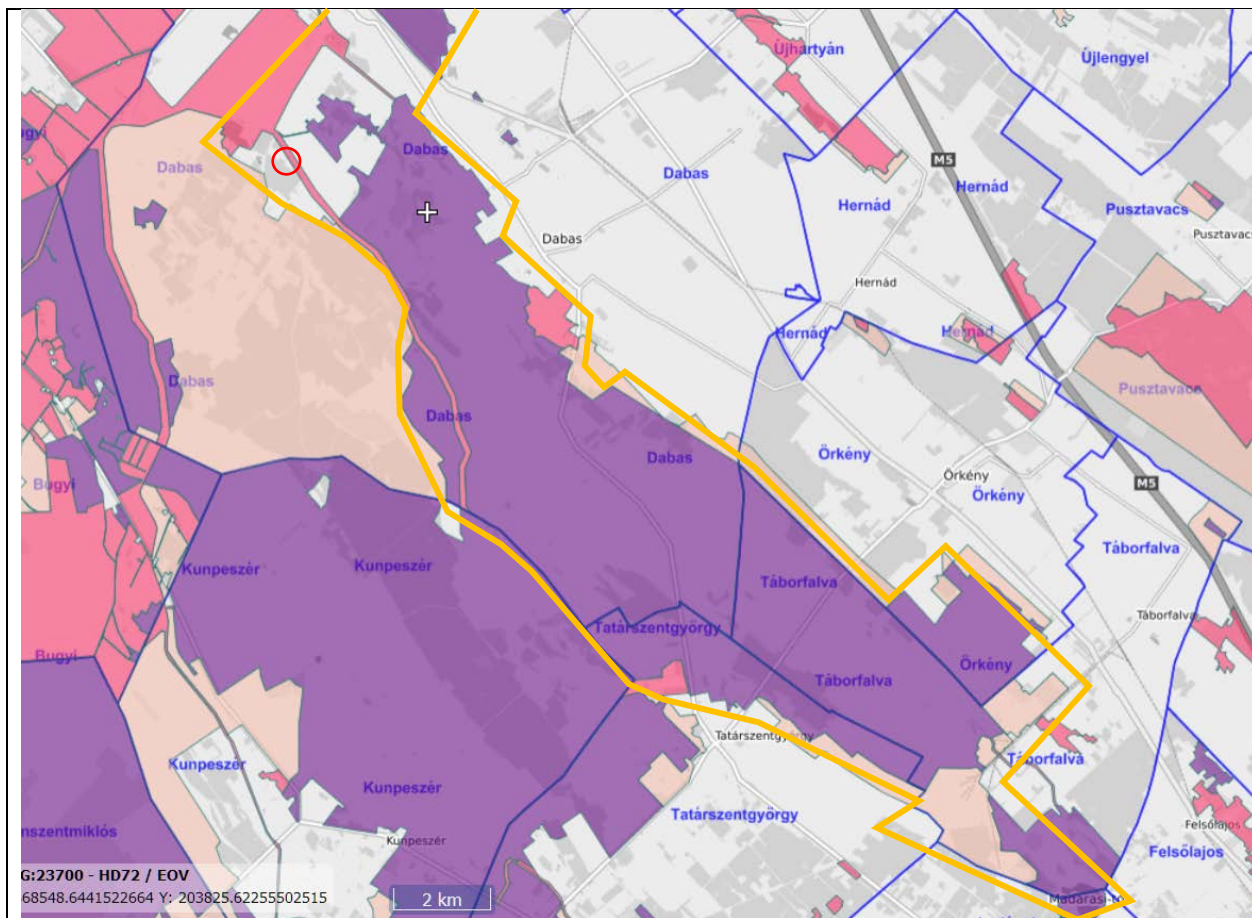

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Dabasi turjános ex lege védett lápok: zöld színnel jelölve a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület

Vizsgált terület

Ökológiai hálózat-Magterület övezete lila színnel jelölve

Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezete sötét rózsaszínnel jelölve

Ökológiai hálózat-Pufferterület övezete világos rózsaszínnel jelölve.

Forrás: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

Vonatkozó jogszabályok

- 1996. évi LIII.tv. A természet védelméről
- 1993. évi XLVIII.tv. A bányászatról
- 1994. évi LV. tv. A termőföldről
- 1995. évi LIII.tv. A környezet védelmének általános szabályairól
- 1996. évi LIV.tv. Az erdőről és az erdő védelméről szóló, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 29/1997. (IV. 30.) FM rendelettel
- 1996. évi LV.tv. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelettel
- 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 276/2004. (X. 8.) Kormány Rendelet a természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról

- 166/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a tájvédelmi szakhatósági hatáskörbe tartozó engedélyezési eljárásokról
- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 13/2001 KÖM rendelet a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
- 85/2000. (XI. 8.) FVM rendelet a telekalakításról
- 4/2004. (I. 13.) FVM rendelet az egyszerűsített területalapú támogatások és a vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot”, illetve a „Helyes Gazdálkodási Gyakorlat” feltételrendszerének meghatározásáról, illetve az e rendeletet módosító 156/2004. (X. 27.) FVM rendelet,
- mely a 4/2004. FVM rendeletet kiegészíti a támogatható területre és az állatállományra vonatkozó értékelési szempontokkal.
- 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról
- A Bizottság Határozata (1996. december 18.) a Natura 2000 keretében javasolt területek adatszolgáltatási űrlapjáról (97/266/EK). E. Függelék: A terület természetvédelmi helyzetét befolyásoló hatások és tevékenységek. Az Európai Közösség Hivatalos Lapja (1997. 04. 24.) L 107.
- 269/2007 (X. 18.) Korm. r. A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

1.6.2 A terület rendeltetése: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

1.7. A kijelölés alapjául szolgáló fajok, élőhelytípusok

Az országos állományhoz viszonyított arány

A: 100% \geq p > 15%,

B: 15% \geq p > 2%,

C: 2% \geq p > 0%,

D: nem jelentős, előfordul

Név	Tudományos név	Állomány nagyság (min-max egyed)				
		állandó	szaporodó fészkelő	telelő	átvonuló gyülekező	
Csengettyűvirág	<i>Adenophora liliifolia</i>		30 - 30			A
Kísfészekű aszat	<i>Cirsium brachycephalum</i>		-			C
Homoki kikerics	<i>Colchicum arenarium</i>		50000 - 100000			C
Homoki nőszirm	<i>Iris humilis ssp. arenaria</i>		-			A
Keleti lápi bagolylepke	<i>Arytrura musculus</i>		-			C
Szarvas álganéjtűró	<i>Bolbelasmus unicornis</i>		-			B
Magyar futrinka	<i>Carabus hungaricus</i>		-			A
Nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>		-			C
Ezüstsávós szénalepke	<i>Coenonympha oedippus</i>		2500 - 3000			A
Skarlátbogár	<i>Cucujus cinnaberinus</i>					C

Magyar tarsza	<i>Isophya costata</i>				C
Nagy szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>		100 - 500		C
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>		100 - 500		B
Vérfü- hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>		1500 - 2000		B
Harántfogú törpecsiga	<i>Vertigo angustior</i>		-		C
Vágó csík	<i>Cobitis elongatoides</i>		500 - 1000		B
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>		100000 - 100000		B
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>		100000 - 100000		B
Lápi póc	<i>Umbra krameri</i>		1000 - 2000		B
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>		100 - 200		C
Dunai tarajosgöte	<i>Triturus dobrozicus</i>		400 - 500		C
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>		100 - 200		C
Rákosi vipera	<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>		150 - 150		A
Nyugati piszedenevér	<i>Barbastella barbastellus</i>		-		C
Közönséges vidra	<i>Lutra lutra</i>		18 - 18		C
Nagyfülű denevér	<i>Myotis bechsteinii</i>		-		C
Hegyesorrú denevér	<i>Myotis blythii</i>		-		C
Csonkafülű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>		-		C
Közönséges denevér	<i>Myotis myotis</i>		40 - 40		C
Ürge	<i>Spermophilus citellus</i>		-		C
MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051					

Élőhely kód	Élőhely neve	Kiterjedés (ha)	Borítás (%)
91	éger- és kőrsligetek, puhafás ligeterdők, láperdők	1089,45	9
6260	pannon homoki gyepek	810	10
6410	kékperjés láprétek	799,39	7
6440	ártéri mocsárrétek	315,04	3
6510	üde magas fűű kaszálórétek	100	3
3160	láp tavak és hínárnövényzetük	12,21	0,1
5130	dombvidéki száraz borókás cserjések	12,21	0,1
7210	télisásosok	12,21	0,1
7230	mészkezelő üde láp- és sásrétek	35,76	1
3150	természetes jellegű eutróf tavak és hínárnövényzetük	21,51	0,1
91F0	keményfás ligeterdők	188,26	1,7
9110	euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek	25	1
91N0	pannon homoki borókás-nyárasok	329,76	2,7
MMTE (2021) Natura 2000 adatbázis: https://www.mme.hu/natura-2000-teruletek/hudi20051			

2.2 A Natura 2000 terület tervezési területen belüli állapot bemutatása

A vizsgált (TSZT-ben B7 sz. módosítással jelölt) terület jelenleg is ipari gazdasági területi besorolásban található. A telephely jelentős része beépített és burkolt. Zöldfelületi rész alig található. A meglévő minimális zöldfelület is degradált, építési törmelékkel szennyezett

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

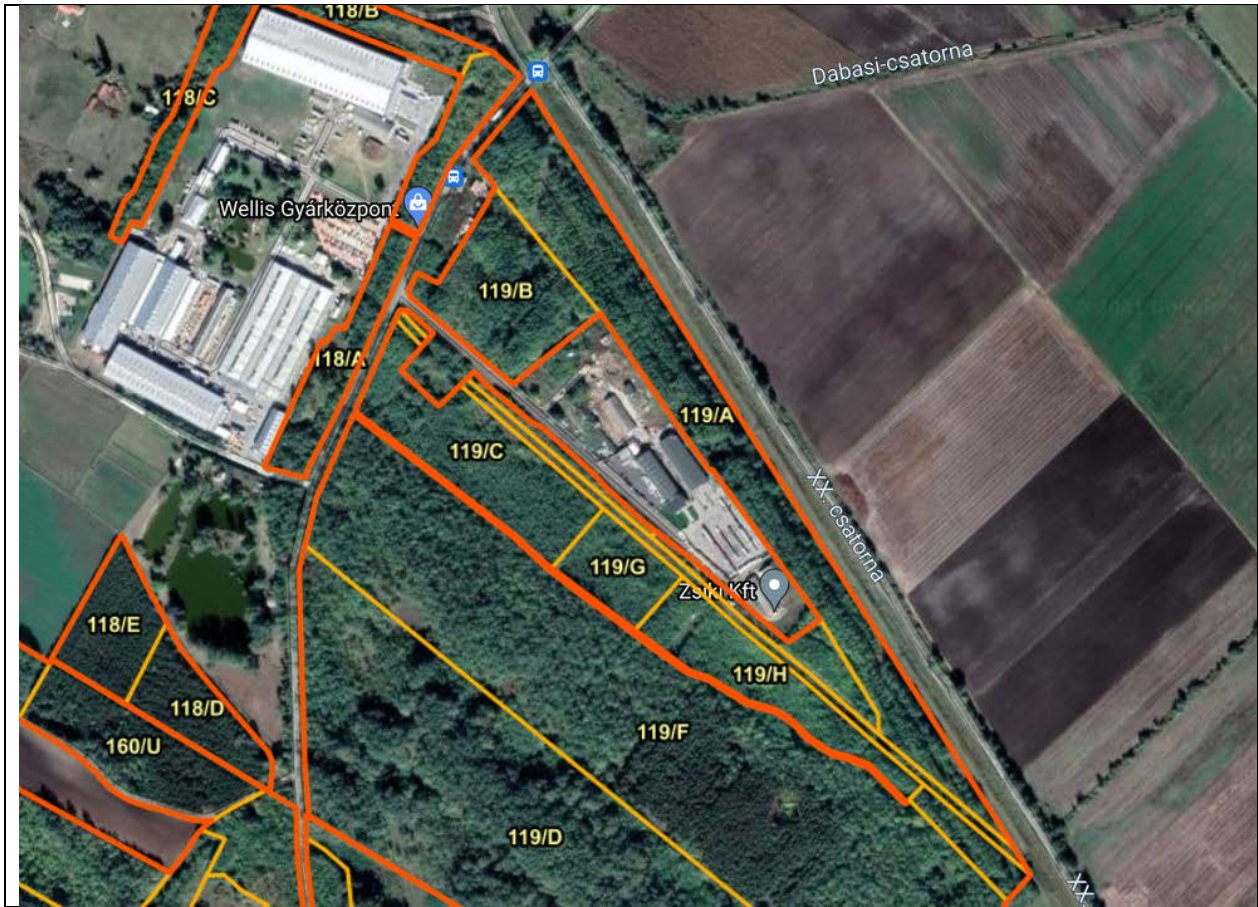
A gyepes területek felületét főleg tarackbúza (*Agropyron repens*) és siska nádtippán (*Calamagrostis epigeios*) összefüggő állománya fedi, de helyenként a pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*) is jellemző. A beálltabb gyepnek növényközösségeire is jellemző, hogy sok ruderális és félrunderális elemet tartalmaznak. Meghatározóak az erőteljes térfoglalási stratégiájú, évelő fajok, valamint a kopár felszíneket gyorsan benépesíteni képes egynyáriak, illetve évelők. Az acatfajok (*Cirsium sp.*), a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), a seprence (*Stenactis annua ssp. strigosa*), a ligetszépe (*Oenothera biennis*), a keserűgyökér (*Picris hieracioides*), a cickafark (*Achillea millefolium*), a murek (*Daucus carota*) és a katáng (*Cichorium intybus*) kisebb-nagyobb egyedszámban található meg.

A szeder (*Rubus caesius agg.*) és a vadszőlő (*Parthenocissus tricuspidata*) is megjelent aljnövényként.

A telephely magas zárt kerítéssel körbevett terület, ami akadályt jelent sok élőlény számára.

A telephelyet határoló XX. csatorna menti ökológiai folyosó részét képező erdősáv ültetett, talajvédelmi besorolású nemes nyáras (119/A erdőrészlet). A telephely délkeleti végén és a bekötő út déli oldalán szintén telepített erdőrészlet (119/H) található. Talajvédelmi elsődleges rendeltetésű akácos.

A gazdasági telephelyet fémmegmunkálási tevékenységre fejlesztenék további. Cserepes- és trapézlemez valamint ezek kiegészítőinek gyártására kerülne sor. A tulajdonos kérte a telephely további fejlesztése céljából a jelenlegi beépítést 30% -ról, 45-50%-ra növelni. A fejlesztés a maradék zöldfelület kárára történne, ami a jelölő fajok tekintetében nem káros. Az újonnan betelepülő állatfajok élettere csökken, de a szomszédos ökológiai folyosóban megmaradó erdő továbbra is fészkelő, bújó és táplálkozó helyül tud szolgálni. Új beépítésre szánt területkijelölés nem történik.

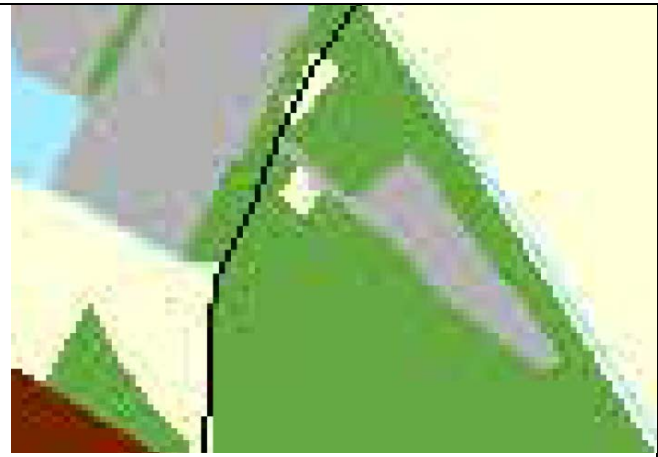
Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://erdoterkep.nebih.gov.hu/>

Szabályozási tervben szinten történik változás: Jelentős mértékű zavaró hatású Gazdasági- ipari övezetből kerül átsorolásra Gazdasági - Egyéb ipari övezetű.

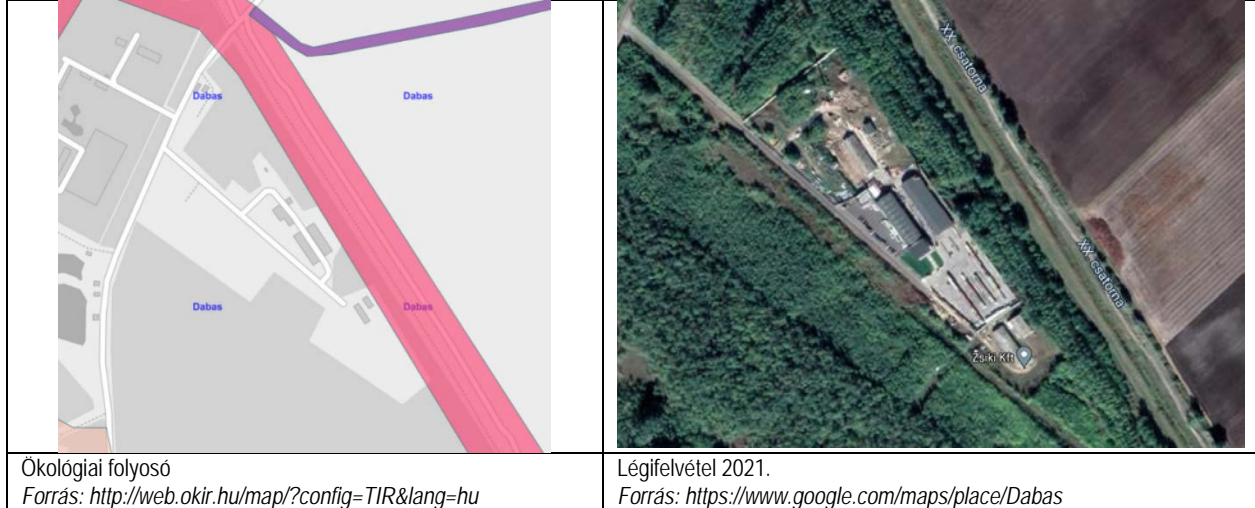

Hatályos TSZT

PmTrT térségi szerkezeti tervlap részlete

A terület a PmTrT-ben települési térségben található. Az OTrT-PmTrT ökológiai hálózat övezetei közül az ökológiai folyosó övezetével határos.

Az OTrT-PmTrT szerint érintett még:

- honvédelmi és katonai célú terület által érintett település övezetével (de nem honvédelmi terület),
- ásványi nyersanyagvagyron által érintett település övezetével (de már nem bányatelek),
- klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település övezetével,
- tájképvédelmi övezetével.

Északról, keletről délről erdővel, nyugatról a Wellis fejlődő telephelyével, a XX. csatornán túl északra mezőgazdasági területekkel, a PmTrT-ben erdő, azon túl mezőgazdasági térség veszi körbe.

Délre a közelben PmTrT sajátos térségében különleges katonai területek találhatóak.

A csaknem sík terület délkeletre és kissé északra lejt, 96-100 m B.f.

A módosítandó terület kiterjedése 3,12 ha.

A módosítandó terület kiterjedése a Natura 2000 területen belül 3,12 ha

A módosítandó területet érintett helyrajzi számok: 0369/8, 0369/9, 0369/10.

A Natura2000 területet érintett helyrajzi számok: 0369/8, 0369/9, 0369/10.

Légifelvétel 2021.

Forrás: <https://www.google.com/maps/place/Dabas>

RD – Tájidegen fajokkal elegyes jellegű erdők és ültetvények

A vizsgált területen belül (és a szomszédos területrészekben is) idős fákat, lékeket, holt fát is tartalmazó fás területrészekben a cserje- és gyepszint struktúrája is változó.

A lomboszint elegyfajjai: *Robinia pseudo-acacia*, *Ailanthus altissima*, *Acer negundo*, *Juglans nigra*, *Populus nigra*, *Populus x euramericana*, *Padus (Prunus) serotina*, *Celtis occidentalis*, *Elaeagnus angustifolia*, *Salix alba Tristis*. Az idegenhonos fajok aránya 50 – 70-80% közötti. A cserjeszint fajai a lombkoronaszintet adó fák magoncjaiból állnak.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) helyben: Kicsi: Akáccal, bálványfával, kései meggyel, zöldjuharral elegyes állományok.

OC – Jellegűen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok

Kevert fajkészletű (sokféle cönológiai preferenciájú fajból álló), gyepek (*Festuca pseudovina* és *rupicola*, *Agropyron (Elymus) repens*, *Cynodon dactylon*, *Lolium perenne*, *Papaver rhoeas*, *Cichorium intybus*, *Solidago sp.*, *Cirsium erisithales*, *Cirsium arvense*, *Sonchus arvensis*, *Malva neglecta*, *Rumex acetosa*, *Capsella bursa-pastoris*) gyomos, zavart és regenerálódó másodlagos szárazgyepek, néhol magaskórós, rendszeresen taposott, néhol túlkaszált.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 2

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegűen élőhelyi kötődésű fajkból álló, részben gyomos állományok.

Regenerációs potenciál összességében közepes: mert a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalistákban nem teljesen szegény, és mert még jelentős tápanyagnövekedés történt. Regenerációs potenciál (dinamikus természetesség) szomszédos szántón.

U4 – Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók

Gyárak, kisüzemek, telephelyek, lerakatok, kereskedelmi, agrár, katonasági és speciális műszaki létesítmények, pályaudvarok vagy roncstelepek által elfoglalt területek, valamint gyomnövényzetük. Száraz, kötött talajú vagy sóderrel, kőtörmelékkel, betonnal borított, zárt területek, melyek gyomnövényzetét a kategória magába foglalja.

Módosított Németh-Seregélyes-féle természetesség: 1

Szegényes (hiányos) fajkészletű, jellegtelen élőhelyi kötődésű fajokból álló, gyomos állomány.

Regenerációs potenciál összességében gyenge: mert bár a közelben gazdag propagulumforrás van, és állományalkotó generalisták is megtalálhatók, a burkolt felület mérete és a használat miatt a regenerálódás mértéke minimális

3 A TERV BEMUTATÁSA

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv bemutatása, céljának meghatározása

3.1.1. A településrendezés célja

A településrendezés célja a település területének megfelelő felhasználása és az építés helyi rendjének szabályozása, amelyek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja.

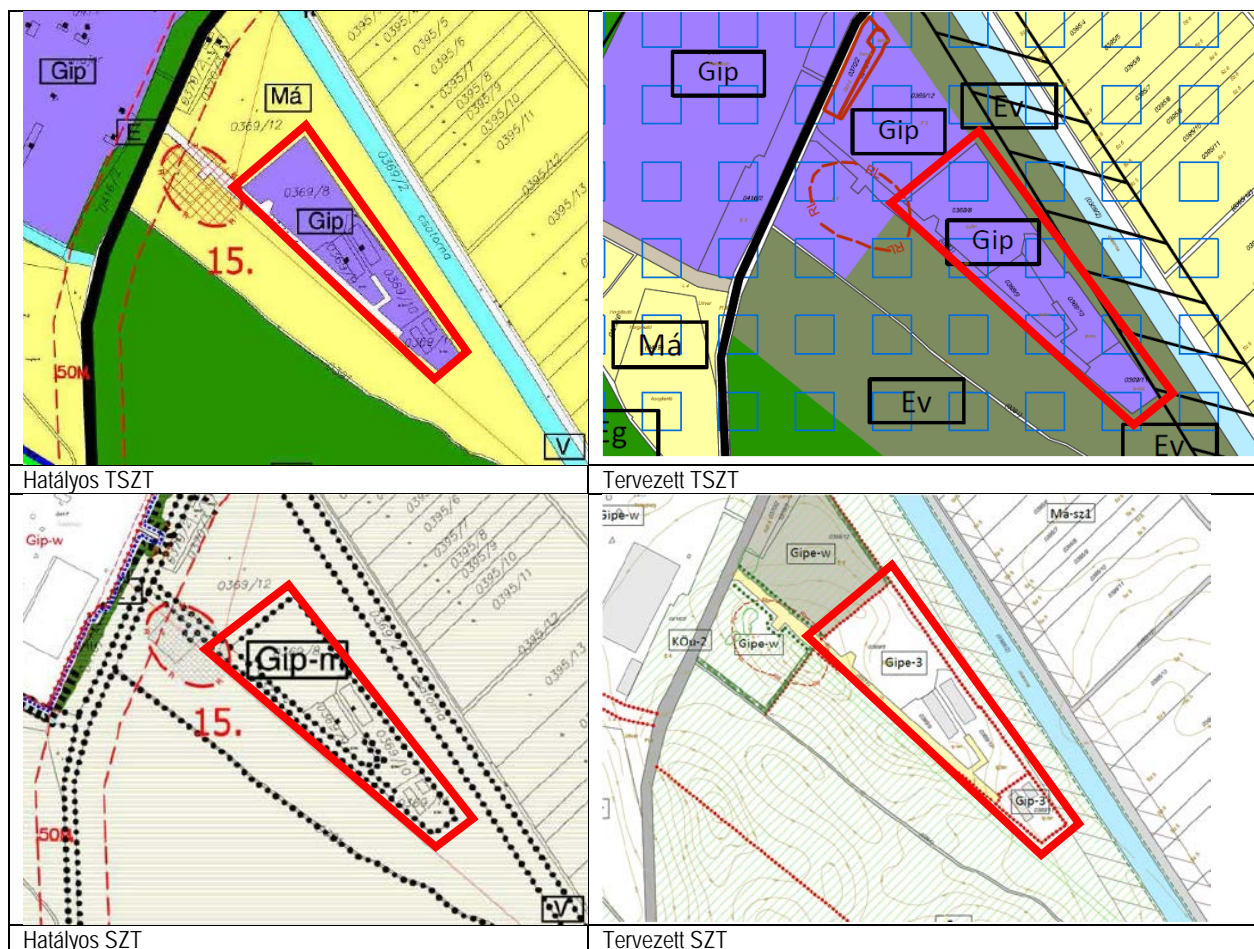
A településrendezés feladata az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése. A településrendezés során nemcsak az adott település, vagy esetleg annak szűkebb részén érintett lakosok helyi érdeke számít közérdeknek, hanem figyelemmel kell lenni a magasabb területi szintek (kistérség, megye, régió, ország, EU) közösségi szempontjaira is.

3.1.2. A tervmódosítás konkrét célja

Dabas Város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során az Önkormányzat támogatásával új beépítésre szánt terület itt **nem kerül kijelölésre, de a fejlesztési szándékok támogatására a meglévő ipari területen belül új építési övezet kerül meghatározásra, ahol magasabb beépítés válik lehetségessé.**

A telephely közvetlen környezete jelenleg mezőgazdasági területfelhasználásban található a TSZT-ben. A XX. csatorna telke vízgazdálkodási területben található. A tervezett TSZT-ben a telephely környezete az erdőadatállomány szerint erdő területfelhasználásba kerül, a XX. csatorna továbbra is vízgazdálkodási területfelhasználásban marad. Az észak-északnyugatról határoló tanya a Wellis telephely bővítésével (külön eljárásban történt módosítás 2021-ben) gazdasági területfelhasználásba került.

A tervezés végcélja az, hogy az önkormányzat és a tulajdonosok által is elfogadott rögzített elemek a település hatályos településszerkezeti tervébe, helyi építési szabályzatába és szabályozási tervébe beépüljenek és lehetőség szerint minél teljesebb körben biztosítsák a tulajdonosok által igényelt beépítési lehetőséget a területen.

3.2. A terv jelentősége, tervezett időtartama

A településrendezési tervek készítésének, módosításának kereteit a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről szabályozza. A kormányrendelet 16. § (1) bekezdése szerint az önkormányzat a településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és dönt arról, hogy

- továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
- módosítja, vagy
- újat készít.

A jogszabály csak a maximális időtartamot határozza meg, a módosítás vagy új településrendezési terv készítése ennél rövidebb időszak alatt is történhet.

A tervezett fejlesztés várható időtartama mintegy egy-két év is lehet. A teljes beruházás több vegetációs időszak alatt kerülne lebonyolításra. **Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével javasolt elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.**

3.2.1. Közvetett hatásterület

Az élővilág szempontjából az építési fázis közvetett határterületéhez soroljuk azokat a területeket, ahol az építési munkálatok hatásai nem közvetlenül fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti elemre (pl.: levegőre, felszín alatti vagy felszíni vízre) gyakorolt hatásán keresztül érzékelhetően befolyásolják az élővilág valamelyik alkotóelemének (az élővilágot alkotó fajok egyedei, állományai) életfolyamatait, viselkedését, ezáltal befolyásolják az adott területen a faj állományának alakulását (pl.: reprodukciós ráta, ezen keresztül pedig a populációméretet). Természetesen ide tartoznak az építési munkálatok zaj és vibrációs terhelésen, a kivitelezést végző munkások és munkagépek által az építést megelőző állapothoz képest keltett vizuális zavarásán, ill. a munkafolyamatok esetleges fény szennyezésén keresztül közvetetten jelentkező hatások is. Ezek mellett a közvetett határterülethez tartoznak azok a megközelítési útvonalak, ill. azok közvetlen környezete, amelyeket a munkagépek és a munkálatok kivitelezésében részt vevők ténylegesen használnak. A szálláshely és a munkaterület, ill. a munkavégzés során felhasznált anyagok forrás helye és a munkaterület közötti terület.

Az élővilágra gyakorolt várható közvetett hatások megítélése igen nehéz, mert az egyes fajok eltérő érzékenységet mutatnak a különböző környezeti hatásokra.

A humán szempontból meghatározott határértékeknek megfelelő levegőszennyezettségi hatásterület sugara az építés időszakában a hasonló jellegű és volumenű beavatkozások esetében nagyságrendileg 50-100 m (elsősorban a kiporzásból adódóan), míg a zajvédelmi hatásterület lakóterületre vonatkoztatott határérték esetén elérheti a 100-200 m-t is. Számos gyakorlati tapasztalat támasztja alá, hogy a zajgatásra és a vizuális zavaró hatásra számos állatfaj egyedei megfigyelhetően érzékenyebben reagálnak, mint az emberek és ezek a hatások menekülést, ill. egyfajta elkerülő viselkedést váltanak ki az egyedekből. Ugyanakkor már a gerinctelen állatok számos csoportjára (pl: puhatestűek, ízeltlábúak) is jellemző a tanulás egyik legegyszerűbb, latens formája, az un. habituációs tanulás, melynek lényege, hogy ugyanazon ingerrel ismételt szembesülés eredményeként a figyelem vagy reakció intenzitása csökken. Az egyedek hozzászoknak az ismételt és a megerősítés hiánya miatt számukra nem veszélyesnek, közömbösnek ítélt ingerekhez.

A fejlesztési terület közelében ténylegesen rendszeresen elforduló és feszkelő madárfajok gyakorlati tapasztalatokon alapuló akusztikus és vizuális zavaró hatásokkal szemben mutatott érzékenysége alapján a „munkaterület” szelétől számított 100 méteres távolságban jelölhető ki a közvetett élővilág-védelmi hatásterület hatara.

3.3. A terv hatásterületén lévő természeti állapot és megőrzési célok ismertetése

A tervezési terület Csepeli-sík kistájban, az Öreg-homok vegetációtájban helyezkedik el. Jellemző a természetes, természetszerű és mesterséges élőhelyek nagyfokú változatossága.

A fejlesztési területen a megmaradt zöldfelületet degradált gyepből (OC), magról sarjadt özön növényekből álló facsoportok (RD) borítják. A tervezési területen kívül a XX-csatornát kísérő vizes élőhelyek (B1a), telepített nemes nyáras (RD) kíséri.

A környezetében a telephelynek: határolja a XX.-csatorna (U8, RD), kisebb-nagyobb szántók (T1, T10) és beépített, gazdasági területek (U4).

Potenciális vegetációját a régóta tartó emberi beavatkozások miatt nehéz rekonstruálni. A természetes növényzet töredékei és a talajtakaró alapján az eredeti vegetáció a homoki és lösztölgyesek keveréke lehetett, melyeket jelentős kiterjedésű sztyeppfoltok tagoltak. A tölgyesek csak kis foltokat alkothattak, uralkodóak a sztyepprétek voltak. A homok és a lösz flórája nagymértékben keveredhetett a hasonló kötött

alapkőzet miatt. A mélyebb részeken egészítette ki ezt a növényzeti szerkezetet a mocsarak, mocsárrétek, esetleg kisebb lápok láncolata.

Jelenleg a korábbi emberi beavatkozások – különösen a vízrendezés - hatására a természetes vegetáció erősen átalakult képet mutat. A legjellemzőbb változásnak a természetes vizes élőhelyek visszaszorulása tekinthető.

A változtatással érintett terület beépített, intenzíven hasznosított, terhelt. Táji szinten jelentős a telepített erdők aránya is. A tervezési területen kívül többségében leromlott élőhelyek és a leburkolt felszínek mellett olyan élőhelyeket is rejt a környezet, amely megőrzése nem csupán természetvédelmi, hanem átfogó környezeti stabilitási és klímavédelmi szempontból is fontos. A még fajokban, élőhelyekben gazdag területek is veszélyeztetettek a beépítettség mértékének a növekedése, az intenzívebb hasznosítási módok térnyerése, a zöldfelületek csökkenése, a zöldfelületek összekapcsoltságának csökkenése, megszűnése, egyes területek, értékes gyepterületek becserjésedése, beerdősülése, az invazív növények terjedése, illetve a túlhasználat miatt.

Szerencsére a fejlesztéssel érintett telkek nem tartalmaznak értékes jelölő fajokat, jelölő helyeket. Súlyos antropogén hatás alatt állnak.

3.3.1. Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése

A fejlesztés hatása nem terjedhet túl a telek határán, hosszú távon meg kell őrizze a turjánvidékre jellemző, a felszíni vízrendezések következtében egyre inkább visszaszoruló, igen érzékeny vizes élőhelyeket - a nádas és télisásos mocsarakat, zsombék- és magassásosokat, mocsár- és lápréteket, láp- és keményfás ligeterdőket, valamint az erdőssztyepp jellegű területek mikrohabitatjait, a természetközeli homokpusztarétek, homoki legelők, homoki erdők élővilágát.

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen a jelölő élőhelyeket és fajokat őrizze meg maradéktalanul és tegye lehetővé állományaik és populációik kiterjedésének és egyedszámának növekedését, természetességi mutatóik javulását.

Általános veszélyeztető tényezők mérséklése:

1. A kedvezőtlen környezeti hatások (területek kiszáradása, természeti katasztrófák, kedvezőtlen téli időjárás, predátorok, kedvezőtlen szukcessziós folyamatok) lehetőség szerinti mérséklése.

2. A negatív antropogén hatások mérséklése:

2.1. Gyepeken: a feltörés, felületés, műtrágyázás, túllegeltetés, alullegetetés, kedvezőtlen időpontban és módon végzett kaszálás, égetés, csatornázás, tájidegen növényfajok terjedésének megakadályozása.

2.4. Emberi zavarás, növény- és állatfajok gyűjtése, illegális fakivágás, terület szennyezése, szigeteletlen légvezetékek, vonalas létesítmények építése.

3.3.2. Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés

A kötelezően megtartandó zöldfelületen belül is lehetőleg a potenciális növénytakaságok fajainak telepítése.

A változatos pusztai környezetet biztosító vizes élőhely-komplexek fenntartása, illetve az egyes élőhelyek arányának javítása kiemelt természetvédelmi célkitűzés pusztai madárközösségek védelme érdekében. Az élővilág védelme érdekében mintegy „pufferterületként” is meghatározásra kerül az előkert, oldalkert és hátsókert mérete:

előkert: 10,0 m

oldalkert: 8,0 m

hátsó kert: 12,0 m

A mezőgazdasági környezethez kötődő madárfajok populációinak megőrzése és kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása érdekében az alábbi célkitűzések megvalósítása szükséges.

1. A fészkelő madárfajok költési sikerének növelése érdekében a meglévő magányos fák, fasorok és kisebb facsoportok természetvédelmi állapotának helyreállítása a megfelelő utánpótlás biztosításával és az őshonos fajok arányának növelésével.
2. A degradált élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítása, ahol lehetséges helyreállítása. A jelölő pusztai élőhelyek és fajok állományainak térbeli kapcsolatait segítő, természetvédelmi célt szolgáló fatelepitések.

3.4. A terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A településrendezés a település területének megfelelő felhasználását és az építés helyi rendjének szabályozását, ezek révén a település-fejlődését, a kedvező településkép kialakítását szolgálja. A településfejlesztési dokumentumok és rendezési eszközök a gazdálkodás, az intézményi működés és az életminőség fenntartását hivatott szolgálni. A településrendezési terv mindezek mellett arra is tekintettel van, hogy melyek azok a környezeti adottságok, amelyekhez alkalmazkodnia kell a tervezésnek, és melyek azok az értékek, amelyek megóvása aktív közreműködést igényel legyen az a település élhető szerkezetének vagy az értékes fajoknak, élőhelyeknek a megóvása, megőrzése.

A településrendezés feladata még az országos-, a térségi-, a települési érdekek és a jogos magánérdekek összhangjának megteremtése, az érdekütközések feloldásának biztosítása, valamint az erőforrások kíméletes hasznosításának elősegítése.

A javasolt változás várható infrastrukturális igényei (közlekedés, közműfejlesztés, humán infrastruktúra) fejlesztése közül közművesítési és humán infrastruktúra vonatkozásában említésre méltó igények prognosztizálhatók.

A beruházó piaci pozíciója erősödik. A helyben történő fejlesztés költségmegtakarítást is elér. (Nincs alvállalkozó, nincs szállítási költség stb). A szállítás mérséklésével tájszinten az emisszió (szállítógépjárművek zaja, kipufogógázai) is csökken, de a csökkenő szállítási távolság, a közlekedési útvonalak számának és hosszának csökkenésével a potenciálisan elűtött állatok száma is csökkenhet.

A bővítés után a tervezett dolgozói létszám növekedhet

4 A TERV KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása és a NATURA 2000 területeken található élőhelyekre és jelölő fajokra gyakorolt hatása

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés, amennyiben a szabályozási tervben szereplő korlátok betartásra kerülnek.

Csak a természetközeli élőhelyek közé nem tartozó jellegtelen, másodlagos élőhelyek, degradált területek igénybevétele történhet meg.

Növekszik a leburkolt felszín és a beépítés mértéke. A leromlott élőhelyekhez tartozó területek csökkenését eredményezik. Továbbá a fejlesztési és építési tevékenység során a területre a gépjárművek és gépek taposása fejt ki jelentős hatást.

Új épületek, építmények létesítésével csökken a zöldfelület.

Fontos megjegyezni, hogy nincs olyan zöldfelületi folt, ami kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípust vagy közösségi jelentőségű élőhelytípust rejt a tervezési területen belül.

A gépek általi taposás az eleve bolygatott területeket fogja érinteni, ezért az közvetlenül nem károsítja a természetes és természetközeli élőhelyeket.

Az utakon közlekedő teherautók porszennyezése viszont a szomszédos élőhelyek kismértékű degradálódásához vezethet, illetve a zajszennyezés, forgalomnövekedés az állatvilágra (főleg a madárfajokra) fejt ki negatív hatást.

A zaj és porszennyezés várhatóan nem okozza a környező élőhelyek degradációját, mivel a korábban működő gazdasági terület közvetlen közelében is fennmaradtak kedvező természetességű élőhelyek.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmelléklettel

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés. A beépítési lehetőség növekszik ugyan, de a jelenlegi barrier hatás nem erősödik, mert jelenleg is teljesen körbe van véve a telephely zárt kerítéssel.

A várható tevékenységek közé tartozik:

- fakivágás, bozótirtás;
- humuszmentesítés;
- közműfejlesztés;
- földmunka (tereprendezés, töltésanyag-, földszállítás, terítés, tömörítés, árokkialakítás);
- műszaki létesítmények építése;
- épületek építése, további parkolók kialakítása
- tereprendezés, füvesítés, fásítás.

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becült mértéke

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés.

Csak a természetközeli élőhelyek közé nem tartozó jellegtelen, másodlagos élőhelyek igénybevétele történik meg.

4.3.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés.

4.3.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyre, fajra nincs hatással a módosítás, és annak következtében megvalósuló fejlesztés.

4.3.3. A fajok veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*) – védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft. Mindenféle vizes élőhelyen előfordul, főleg, ahol sűrű vízinövényzet is található. A nagyobb kiterjedésű, állandó vízállásokat kedveli, de megvan csatornáknban, időszakos belvizes laposokban, vízzel telt kátyúkban is. Márciustól októberig aktív és a kifejlett egyedek ezt az időszakot teljes egészében vízben töltik, a vizek kiszáradása esetén az iszapban rejtőzik el. Téli időszakot talajrepedésekben, laza talajban vagy avarban vészeli át. Békák között viszonylag kis távolságokat vándorol, Nöllert és Nöllert (1992) szerint vándorlási sugara elérheti a 0,5 km-t. Minden vizes élőhelyen előfordul. A Turján-vidéken a nem láposodó mocsarakban szintén gyakori.

A tervezett beruházás nyomán az élőhely átalakulás, élőhelycsökkenés nem várható.

Természetvédelmi státusz: nem fenyegetett (LC) A faj szerepel a Természetvédelmi Világszövetség Vörös Listáján.

4.3.4. A fajok tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világalállományához képest

A Vöröshasú unka (*Bombina bombina*) egyedszáma nehezen becsülhető. A tervezett fejlesztés nem érinti a szaporodási és egyben élőhelyül szolgáló helyet.

4.3.5. A tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése

A Turjánvidék különleges természetmegőrzési terület (HUDI 20051) Jelentős részben Ökológiai hálózat-Magterület övezetével, kisebb részben az Ökológiai hálózat-Ökológiai folyosó övezetével és az Ökológiai hálózat-Pufferterület övezetével fedett.

Része a Dabasi Turjános TT, és szomszédos a Kunpeszéri Szalag-erdő TT-el.

Szintén szomszédos délről a Felső Kiskunsági szikes Puszták és turjánvidék (SPA) Natura 2000 különleges madárvédelmi területtel, valamint a Peszéri-erdő (SAC) Natura2000 különleges természetmegőrzési területtel.

Északra nem messze található az Ócsai TK.

A Dabasi turjános ex lege védett lápok: is jelentős területeket fednek le a Turjánvidék (HUDI20051)-en belül.

A környéken található közösségi jelentőségű területek szintén a puszták, pusztai erdők és turjánvidék élőhelyeinek és fajainak megóvását szolgálják. Mivel a régió erdőfoltokkal, patak menti ligetekkel és erdősávokkal ritkán borított, de a szóban forgó site-ok között mégis működik az ökológiai hálózat.

5 ALTERNATÍV MEGOLDÁSOK

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

A tervmódosítás nem tartalmaz alternatív megoldásokat a területhasználat változtatásokra, mivel csak beépítés mértéke növekszik.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

A gazdasági tevékenység ugyan más területen is végezhető, de itt a meglévő telephely fejlesztése helyben, új terület bevonása nélkül történik. A beruházás így helyhez kötött, kizárja az alternatív lehetőségeket.

6 A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1. A terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A beruházó piaci pozícióját erősítené. A tervezett beruházás jelentős GDP termelési potenciállal rendelkezik. A bánya művelése a gazdasági válságból való kilábaláshoz szükséges építési tevékenységek nyersanyag igényét szolgálja ki. A tervezett tevékenység több, különböző képzettségű munkavállaló foglalkoztatását teszi lehetővé, amivel a térség szolgáltatási köre bővül. Új munkahelyek jöhetnek létre a térség lakói számára. Az előzőek miatt erősödik a település megtartó képessége.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

A beruházás a 275/2004 kormányrendelet 14. mellékletének 6.2. pontjában ismertetett indokok közül leginkább társadalmi-gazdasági természetű kiemelt közérdeknek tekinthető, hiszen a beruházással a helyi munkaerő foglalkoztatása nő, a magyar vállalkozások piaci szerepe erősödik, ami lokális és országos szinten társadalmi és gazdasági szempontból is fontos.

7 A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE

Az élővilág háborítatlanságának biztosítása érdekében a munkálatokat a vegetációs időszak második felében, a szaporodási időszak befejeződésével lehet elkezdni, de legkésőbb október végén a telelési időszak kezdetéig be is kell fejezni. A munkálatok javasolt időszaka az augusztus elejétől október közepéig tartó időszak.

Építés idején:

1. Munkaterület nagyságának minimalizálása, a másodlagos élőhelyek kímélete.
2. Érzékeny-és Natura 2000 jelölő élőhelyek kímélete a telken kívül, különösen a XX-csatorna mentén. A védendő területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
3. A munkagépek megfelelő üzemeltetéssel és rendszerese karbantartásával biztosítani lehet a légszennyezés szinten tartását.

4. A rakodás során a teherautó platója közti billentési távolságot optimalizálni kell.
5. A letermelt humuszból képzett depóniák kiporzását minimális mértékűre kell csökkenteni.
6. Az invazív fajok terjedésének megakadályozásáról, visszaszorításáról folyamatosan gondoskodni kell.
7. Az építéssel közvetlenül érintett terület nagyságát kitermelés helye, depóniák, fordulók stb.) minimalizálni szükséges, az ehhez igénybe vehető területrészeket szalaggal kell körbe keríteni.
8. A szállítás, felvonulás során használható, előzetesen kijelölt, a kataszteri nyilvántartásban nem útként szereplő ingatlanrészeket a gépjárművekkel nem lehet elhagyni.
9. Porcsökkentés szükség szerinti locsolással.
10. Az esetlegesen bekövetkező taposási károkat (keréknyomok) a munkálatok befejeztével fel kell számolni.
11. Az építési hulladékok nyilvántartása és előírt kezelése célszerűen újrahasznosítással.

Működés:

Az üzemelés, fenntartás során nagy hangsúlyt kell fektetni az **általános természetvédelmi célkitűzéseket** érvényesítésére. (lásd következő fejezet)

8 KIEGYENLÍTŐ, KOMPENZÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

Klasszikus kompenzációs intézkedésre nincs szükség, mert a beruházás nem érint Natura 2000 élőhelyet, fajt.

A növénytelepítéseknél a potenciális növénytársulások fajait kell használni. és az **általános természetvédelmi célkitűzéseket érvényesíteni kell.**

1. A fajok populációinak segítése;
2. A meglévő természetes és természetközeli élőhelyekhez hasonlóak kialakítása a zöldfelület fejlesztése során.;
3. A degradálódott élőhelyek rehabilitációja, a megsemmisült élőhelyek és ökológiai kapcsolatok rekonstrukciója különös tekintettel a tájra jellemző pusztai- és vizes élőhelyekre, törekvés a tájleptéki rehabilitációra az élőhely feldarabolódás csökkentése érdekében;
5. A helyi társadalom szemléletének, ismeretének fejlesztése a természeti értékek, területek vonatkozásában, a természetvédelmi intézkedések kommunikációs fejlesztése.
6. Különleges madárvédelmi intézkedések
 - A madárpopulációk szaporodási lehetőségeinek segítése
 - A madárpopulációk táplálkozási lehetőségeinek segítése
 - A madárpopulációk zavartalanságának biztosítása
 - A természeti erőforrások környezettudatos használatának általános fejlesztése, az elővigyázatosság és megelőzés elvének érvényre juttatásával;

ÁNÉR (2011) kategóriái

Hínárnövényzet

A5 – Szikes tavak hínárnövényzete

Aa – Források, gyors folyású patakok hínárnövényzete

Ab – Folyók, áramló vízű csatornák hínárnövényzete

Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete

Nádasok és mocsarak

B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

B1b – Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok

B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet

B3 – Vízparti virágkákás, csetkákás, vízi hídörös, mételykórós mocsarak

B4 – Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek

B5 – Nem zsombékoló magassásrétek

B6 – Zsiókás, kötő kákás és nádas szikes vízű mocsarak

BA – Fragmentális mocsári- és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló és folyóvizek partjánál

Forrásgyepek és tőzegmohás lápok

C1 – Forrásgyepek

C23 – Tőzegmohás átmeneti lápok és tőzegmohalápok

Nedves gyepek és magaskórósok

D1 – Meszes láprétek, rétlápok (*Caricion davallianae*)

D2 – Kékperjés rétek

D34 – Mocsárrétek

D5 – Patakparti és lápi magaskórósok

D6 – Ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas-nyirkos szegélynövényzet

Domb- és hegyvidéki üde gyepek

E1 – Franciaperjés rétek

E2 – Veres csenkeszes rétek

E34 – Hegy-dombvidéki sovány gyepek és szőrfűgyepek

E5 – Csarabosok

Szikesek

F1a – Ürmőpuszták

F1b – Cickórós puszták

F2 – Szikes rétek

F3 – Kocsordos-őszirózsás sziki magaskórósok, rétsztyepek

F4 – Üde mézpázsitos szikfokok

F5 – Padkás szikesek, szikes tavak iszap- és vakszik növényzete

Nyílt szárazgyepek

G1 – Nyílt homokpusztagyepék

G2 – Mészkedvelő nyílt sziklagyepek

G3 – Nyílt szilikátsziklagyepek és törmelékajtók

Zárt szárazgyepek

H1 – Zárt sziklagyepek

H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

H3a – Köves talajú lejtősztyepek

H4 – Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok

H5a – Lössgyepek, kötött talajú sztyeprétek

H5b – Homoki sztyeprétek

Nem ruderalis pionír növényzet

I1 – Nedves felszínek természetes pionír növényzete

I2 – Lössfalak és szakadópartok növényzete

I3a – Kőfalak pionír növényzete

I4 – Árnyéktűrő nyílt sziklanövényzet

Cserjések és szegélyek

J1a – Fűzlápok

J3 – Folyómenti bokorfüzesek

M6 – Szytepcserjések

M7 – Sziklai cserjések

M8 – Száraz-félszáraz erdő- és cserjés szegélyek

P2a – Üde és nedves cserjések

P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

P2c – Idegenhonos cserje vagy japánkeserűfű fajok uralta állományok

Láp- és ligeterdők

J1b – Nyírlápok, nyíres tőzegmohalápok

J2 – Láp- és mocsárerdők

J4 – Fűz-nyár ártéri erdők

J5 – Égerligetek

J6 – Keményfás ártéri erdők

Üde lomboserdők

K1a – Gyertyános-kocsányos tölgyesek

K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

K5 – Bükkösök

K7a – Mészkerülő bükkösök

K7b – Mészkerülő gyertyános-tölgyesek

Fényben gazdag tölgyesek és erdő-gyep mozaikok

L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek

L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek

L2b – Cseres-kocsányos tölgyesek

L2x – Hegylábi zárt erdőssztyep tölgyesek

L4a – Zárt mézskerülő tölgyesek

L4b – Nyílt mézskerülő tölgyesek

L5 – Alföldi zárt kocsányos tölgyesek

M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők

M2 – Nyílt lösztölgyesek

M3 – Nyílt sziki tölgyesek

M4 – Nyílt homoki tölgyesek

M5 – Homoki borókás-nyárasok

Sziklás erdők

LY1 – Szurdokerdők

LY2 – Törmeléklejtő-erdők

LY3 – Bükkös sziklaerdők

LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők

Fenyvesek

N13 – Mészkerülő lombelegyes fenyvesek

N2 – Mészkedvelő erdeifenyvesek

Egyéb fátlan élőhelyek

OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek

OB – Jellegtelen üde gyepek

OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek

OD – Lágyszárú évelő özönfajok állományai

OF – Magaskórós ruderalis gyomnövényzet

OG – Taposott gyomnövényzet és ruderalis iszapnövényzet

Egyéb erdők és fás élőhelyek

- P1 – Őshonos fafajú fiatalosok
- P3 – Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fafajú fiatal erdősítés
- P45 – Fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek
- P6 – Parkok, kastélyparkok, arborétumok és temetők az egykori vegetáció maradványaival vagy regenerálódásával
- P7 – Hagyományos fajtájú, extenzíven művelt gyümölcsösök
- P8 – Vágásterületek
- RA – Őshonos fafajú facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
- RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők
- RDa – Őshonos lombos fafajokkal elegyes fenyves származékerdők
- RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők

Idegenhonos fafajok uralta erdők és faültetvények

- S1 – Ültetett akácok
- S2 – Nemesnyárasok
- S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők
- S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- S5 – Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek
- S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai
- S7 – Nem őshonos fafajú facsoportok, erdősávok és fasorok

Agrár élőhelyek

- T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
- T10 – Fiatal parlag és ugar
- T11 – Csemetekertek, faiskolák, kosárkötő fűz ültetvények
- T12 – Évelő energianövények ültetvényei
- T2 – Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák
- T3 – Zöldség- és dísznövénykultúrák, melegházak
- T4 – Rizskultúrák
- T5 – Vetett gyepek, füves sportpályák
- T6 – Extenzív szántók
- T7 – Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények
- T8 – Extenzív szőlők és gyümölcsösök
- T9 – Kiskertek

Egyéb élőhelyek

- U1 – Belvárosok, beépített faluközpontok, lakótelepek
- U10 – Tanyák, családi gazdaságok
- U11 – Út- és vasúthálózat
- U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények
- U3 – Falvak, falu jellegű külvárosok
- U4 – Telephelyek, roncssterületek és hulladéklerakók
- U5 – Meddőhányók, földdel már befedett hulladéklerakók
- U6 – Nyitott bányafelületek
- U7 – Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödörök, mesterséges löszfalak

Vizek

- U8 – Folyóvizek. Állandó, egyirányú mozgással rendelkező természetes és mesterséges felszíni vizek (folyók, patakok, csatornák).
- U9 – Állóvizek. Állandó egyirányú mozgással nem, vagy csak jelentéktelen mértékben rendelkező természetes felszíni víztestek
- U9a – tavak
- U9b – holtágak, lefűződött folyómedrek
- U9c – fertők, nádasbeli tisztások
- U9d – kis-vizek, pl. pocsolyák, dagonyák

U9Nszik - Natura 2000-es altípus: Szikes tavak, az éppen vízborította időszakos szikes tavak.

U9NIáp – Natura 2000-es altípus: Láptavak – hínárvegetáció nélküli láptavak, természetes disztróf tavak és holtágak, humin savakban gazdag kisebb-nagyobb állóvizek.

Értékszám	Kritérium	Példa
1	A természetes állapot teljesen leromlott, az eredeti vegetáció nem ismerhető fel, gyakorlatilag csak gyomok és jellegtelen fajok fordulnak elő	szántók, bányaudvarok, intenzív erdészeti és gyümölcskultúrák, meddőhányók, vizek beton parttal, stb.
2	A természetes állapot erősen leromlott, az eredeti társulás csak nyomokban van meg, domináns elemei szórványosan, nem jellemző arányban fordulnak elő, tömegesek a gyomjellegű növények	intenzív gyepek kultúrák, fenyérfüves és csillagpázsitos legelők, szántó vagy gyepek helyére telepített erdő, vizek mesterséges mederrel, stb.
3	A természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színező elemek alig fordulnak elő, jelentős gyomok és a jellegtelen fajok aránya	túlhasznált legelők, intenzív túrizmus által érintett területek, stb.
4	Az állapot természetközeli, az emberi beavatkozás nem jelentős, a fajszám a társulásra jellemző maximum közelében van, a színező elemek aránya jelentős, a gyomok és a jellegtelen növények aránya nem jelentős	erdészeti kezelés alatt álló öreg erdők, természetes parti övezettel rendelkező vizek, régebben felhagyott gyümölcsösök, stb.
5	Az állapot természetes illetve annak tekinthető, a színező elemek (a zömük védett faj) aránya kiemelkedő, köztük reliktum jellegű ritkaságok is, gyomnak minősülő faj alig	őserdők, őslápok, meredek, hasznosíthatatlan sziklagyepek, tőzegmohalápok szép lápi flórával, fajgazdag hegyi kaszálórétek, stb.